

**CEZAYİRLİ ÖĞRENCİLERİN TÜRKÇE KONUŞMA BECERİLERİ
VE BU BECERİYİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER ÜZERİNE BİR
İNCELEME**

Belal Younsi

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

ARALIK, 2022

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren iki (2) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı: Belal

Soyadı: YOUNSİ

Bölümü: Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi

İmza:

Teslim Tarihi:

TEZİN

Türkçe Adı: Cezayirli öğrencilerinin Türkçe konuşma becerileri ve bu beceriyi etkileyen faktörler üzerine bir inceleme.

İngilizce Adı: An investigation on the Turkish speaking skill of Algerian students and the factors affecting this skill.

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynakça bölümünde kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak gösterdiğimi ve bu bölümler dışındaki yazı kendi şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazarın Adı Soyadı: Belal YOUNSİ

İmza:

JÜRİ ONAY SAYFASI

Belal Younsi tarafından hazırlanan “Cezayirli öğrencilerin Türkçe Konuşma Becerileri ve Bu Beceriye Etkileyen Faktörler Üzerine Bir İnceleme” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği ile Gazi Üniversitesi Türkçe Eğitimi- Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi Ana Bilim Dalı'nda Yüksek Lisans Tezi Olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Doç. Dr. Yusuf UYAR

Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Başkan: Prof. Dr. Fatma AÇIK

Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Üye: Dr. Öğretim Üyesi Nuray KAYADİBİ

Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı, Kırıkkale Üniversitesi

Tez Savunma Tarihi: 10/ 11/ 2022

Bu tezin Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda Yüksek Lisans Tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Şaban ÇETİN

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

TEŞEKKÜR

Gelecekte Cezayir’de yabancı dil olarak Türkçenin öğretimine niteliksel bir katkı sağlayacağına inandığım bu araştırmayı tamamlamak için bana ayırdığı değerli zaman ve emek için danışman hocam Doç. Dr. Yusuf Uyar’a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Değerli tavsiyeleriyle beni her zaman destekleyen Prof. Dr. Fatma Açık’a, yüksek lisans eğitimim boyunca bana destek veren ve bilgilerinden faydalandığım tüm hocalarıma teşekkürü bir borç bilirim.

Çalışmanın küresel salgın dönemine denk gelen veri toplama sürecinde ölçme değerlendirme araçlarını uygulamamda bana yardımcı olan arkadaşlarıma ve özellikle her türlü kolaylığı gösteren, desteklerini esirgemeyen Cezayir 2 Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünün yönetici ve öğretim üyelerine şükranlarımı sunarım.

Son olarak akademik yaşamım da dâhil olmak üzere hayatımın her alanında büyük destekleri olan anneme, babama ve tüm aile bireylerime sonsuz teşekkürlerimi bildiririm.

CEZAYIRLI ÖĞRENCİLERİN TÜRKÇE KONUŞMA BECERİLERİ VE BU BECERİYİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER ÜZERİNE BİR İNCELEME

(Yüksek Lisans Tezi)

Belal Younsi

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

Aralık, 2022

ÖZ

Bu araştırmanın amacı Cezayir 2 Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü öğrencilerinin konuşma becerisindeki düzeylerini tespit etmek ve katılımcıların gelişim durumlarını beceriyi kazanma sürecini etkileyen bireysel ve çevresel faktörlerle birlikte değerlendirmektir. Bu amaç doğrultusunda araştırmada hem nicel hem de nitel verileri toplayıp değerlendirmeye imkân veren karma yöntem benimsenmiştir. Çalışma grubunu 2020-2021 eğitim öğretim yılında Cezayir 2 Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde, iki ve üçüncü sınıf düzeyinde öğrenim gören ve araştırmaya gönüllü katılım sağlayan 72 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmanın yapıldığı dönemde ilgili sınıflarda toplam 101 öğrencinin bulunduğu belirlenmiş ancak bu öğrencilerin sadece 72'si araştırmaya gönüllü olarak katılmayı kabul etmiştir. Araştırma kapsamında nicel veriler bir sözlü anlatım görevi ve bilgi toplama formu kullanılarak toplanmıştır. Sözlü anlatım görevi değerlendirmek için geliştirilmiş olan dereceli puanlama anahtarı Nitel veriler ise öğrencilerin sözlü anlatım ürünlerinin ve bölümdeki eğitim ile ilgili dokümanların incelemesi ile elde edilmiştir. Araştırma sonucunda Cezayir 2 Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde öğrenim öğrencilerin sözlü anlatım düzeylerinin çoğunlukla orta olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin sözlü anlatım düzeylerinin kişisel faktöre bağlı olarak incelendiğinde farklılaşmadığı sonucuna varılmıştır. Öğrencilerin sözlü anlatım düzeylerini yabancı dillerde konuşmayı sevmek, yabancı dillerde konuşma sıklığı, derslerde kullanılan kaynak ve materyaller konuşma becerisi geliştirmeye yardımcı olup olmama ve konuşma derslerinde kullanılan yöntem ve teknikler yeterli olup olmama değişkenlerine bağlı olarak incelendiğinde ise farklılaştığı saptanmıştır. Ayrıca elde edilen dokümanların

incelendiğinde bölümde yeni kayıtlı öğrenciler için bir hazırlık sınıfı olmadığı, konuşma derslerine ayrılan zamanın yetersiz olduğu ve derslerde kullanılan kitap seti dışında herhangi bir öğretim materyalin kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Konuşma becerisi, Cezayir 2 Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, lisans eğitimi

Sayfa Adedi: xvi + 140

Danışman: Doç. Dr. Yusuf UYAR

AN INVESTIGATION ON THE TURKISH SPEAKING SKILL OF ALGERIAN STUDENTS AND THE FACTORS AFFECTING THIS SKILL

(M.S. Thesis)

Belal Younsi

GAZI UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES

December, 2022

ABSTRACT

The aim of this research is to determine the speaking skills of the students of the University of Algeria 2, Department of Turkish Language and Literature and to determine the personal factors affecting the process of acquiring this skill as well as the factors related to the education given in this department. For this purpose, a mixed method was used by collecting both qualitative and quantitative data. The study group consists of the students of the second and third undergraduate grades who study in Algeria 2 under the department of Turkish Language and Literature for the academic year 2020-2021, who participated voluntarily for conducting this study. Within the scope of the research, data were collected from 72 active students of both second and third grades by using semi-structured interviews forum regarding the variables that could affect the oral expression performance of the students. 5 students were not included in the analysis due to their refusal to record. Qualitative data, on the other hand, were obtained by examining the students' oral expression tools and the programs related to the education in the department. As a result of the research, it has been determined that the 'oral expression levels' of the students of Algeria 2 studying in the Department of Turkish Language and Literature are mostly medium. As for the 'verbal expression levels' of the students who were examined depending on personal factors, it was concluded that there was no difference. However, when the students' speech is examined depending on the following four variables 'liking to speak in foreign languages', 'the frequency of speaking in a foreign language' 'whether the resources and materials used in the lessons help to develop speaking skills', and 'whether the methods and techniques used in the speaking lessons are sufficient or not', it was found

different. In addition, when the obtained programs were examined, it was determined that there was no a preparatory class for newly registered students in the department, the allocated time for speaking lessons was insufficient, and no teaching materials other than a set of *Books of the Seven Climate Turkish* were used.

Keywords: Speaking skill, Department of Turkish Language and Literature Algeria 2, undergraduate education.

Number of Pages: xvi + 140

Advisor: Assoc. Dr. Yusuf UYAR

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI.....	ii
JÜRİ ONAY SAYFASI.....	iii
TEŞEKKÜR.....	iv
ÖZ	v
ABSTRACT	vii
İÇİNDEKİLER.....	ix
TABLolar LİSTESİ.....	xii
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xv
BÖLÜM I	1
GİRİŞ.....	1
1.2 Çalışmanın Amacı	7
1.3 Araştırmanın Önemi.....	8
1.4 Varsayımlar	9
1.5. Sınırlılıklar.....	9
1.6. Tanımlar	9
BÖLÜM II.....	11
KAVRAMSAL ÇERÇEVE	11
2.1. Yabancı Dil Eğitimi ve Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi	11
2.1.1. Dil, Ana Dili, Yabancı Dil.....	11
2.1.2. Yabancı Dil Öğretimi ve Önemi	12
2.1.3.Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi	14
2.1.4. Yabancı Dil Öğretiminde Dört Temel Dil Becerisi	18
2.1.5. Yabancı Dil Öğretiminde Konuşmanın Gelişimini Etkileyen Hususlar.....	21
2.1.6. Konuşma Becerisinin Geliştirilmesinde Dikkat Edilmesi Gereken	

Hususlar.....	22
2.2. Cezayir Türkiye İlişkileri ve Cezayir’de Türkçe Öğretimi.....	24
2.2.1. Cezayir Türkiye İlişkileri.....	24
2.2.2. Cezayir’de Türkçe Öğretimi.....	26
2.2.3. Cezayir 2 Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı	29
2.3. Cezayir’de İki Dillilik-Çok Dillilik	30
2.4. İlgili Araştırmalar	33
BÖLÜM III	36
YÖNTEM.....	36
3.1. Araştırmanın Modeli	36
3.2. Çalışma Grubu	37
3.3. Veri Toplama Araçları	40
3.3.1. Nicel Veri Toplama ve Değerlendirme Araçları	40
3.3.2. Nitel Veri Toplama Araçları ve Veri Kaynakları	42
3.4.1 Nicel Verilerin Analizi.....	43
3.4.2. Nitel Verilerin Analizi	44
BÖLÜM IV	45
BULGULAR VE YORUM	45
4.1. Cezayir’deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Başarı Düzeylerine İlişkin Bulgular	45
4.2. Cezayir’deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Demografik Özellikleri Açısından Farklılaşp Farklaşmadığına İlişkin Bulgular	46
4.3. Cezayir’deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Türkçe Öğrenim Geçmişlerine Bağlı Olarak Farklılaşp Farklaşmadığına İlişkin Bulgular	52
4.4. Cezayir’deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Genel Türkçe Kullanım Durumlarına Göre Farklılaşp Farklaşmadığına İlişkin Bulgular	55
4.5. Cezayir’deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Konuşmaya Yönelik İlgilerine Göre Farklılaşp Farklaşmadığına İlişkin Bulgular	58
4.6. Cezayir’deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Fakültedeki Derslere Yönelik Görüşlerine Göre Farklılaşp Farklaşmadığına İlişkin Bulgular.....	63
4.7. Cezayir 2 Üniversitesi Türkoloji Bölümü Lisans Programı ve Sözlü Anlatım Becerisini Geliştirmek Üzere Verilen Derslere İlişkin Bulgular.....	70

BÖLÜM V	76
SONUÇ VE ÖNERİLER	76
5.1. Sonuçlar	76
5.1.1. Nicel Verilerden Elde Edilen Sonuçlar	76
5.1.2 Nitel Verilerden Elde Edilen Sonuçlar	78
5.2. Öneriler	79
KAYNAKLAR.....	81
EKLER	87
EK 1. Bilgi Toplama Formu	88
EK 2. Sözlü Anlatım Dereceli Puanlama Anahtarı.....	93
EK 3. İzin Yazısı.....	95
EK 4. Cezayir 2 Üniversitesi Türkoloji Bölümü Müfredat Programının Türkçe Tercümesi.....	96
EK 5. Anket Örnekleri.....	112

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 2.1. 2020-2021 Eğitim Öğretim Yılında Cezayir 2 Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı Öğrenci Sayısı	30
Tablo 3.1. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Cinsiyet, Yaş, Sınıf Düzeyi Dağılımları	38
Tablo 3.2. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Dil Niteliklerine Göre Dağılımı	39
Tablo 3.3. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Lisede Mezun Oldukları Bölüme Göre Dağılımı	39
Tablo 3.4. Öğrencilerin Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalını Seçme Nedenleri.....	40
Tablo 4.1. Cezayir'deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Başarı Düzeylerine İlişkin Betimsel İstatistikler	45
Tablo 4.2. Cezayir'deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Başarı Düzeylerine İlişkin Betimsel İstatistikler	46
Tablo 4.3. Cezayir'deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Yaş Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları	47
Tablo 4.4. Cezayir'deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Sınıf Düzeyi Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları.....	48
Tablo 4.5. Cezayir'deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Ana Dili Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları	49
Tablo 4.6. Cezayir'deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Tek Dilli, İki Dilli veya Çok Dilli Olma Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları	50
Tablo 4.7. Cezayir'deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Lise Mezuniyet Alanı Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları	51
Tablo 4.8. Cezayir'deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Bölüm Seçme Nedeni Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları	52

Tablo 4.9. Cezayir’deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Lisans Eğitimine Başlamadan Önce Türkçe Eğitimi Alma Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları.....	53
Tablo 4.10. Cezayir’deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Lisans Eğitimine Başladıktan Sonra Fakülte Eğitimi Dışında Türkçe Eğitimi Alma Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları	54
Tablo 4.11. Cezayir’deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Türkçe Basılı Yayınları Düzenli Okuma Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları.....	55
Tablo 4.12 .Cezayir’deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Türkçe Sesli ve Görüntülü Yayınları Düzenli Dinleme/İzleme Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları	56
Tablo 4.13. Cezayir’deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Sosyal Medyada Türklerle İletişim Kurma Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları.....	57
Tablo 4.14. Cezayir’deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Ana Dillerindeki Konuşma Becerisi Düzeyi Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları.....	59
Tablo 4.15. Cezayir’deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Yabancı Dillerde Konuşmayı Sevme Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları.....	60
Tablo 4.16. Cezayir’deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Bildikleri Yabancı Dillerde Konuşma Sıklığı Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları.....	61
Tablo 4.17. Cezayir’deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Fakülte Dışında Türkçe Konuşup Konuşmama Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları.....	62
Tablo 4.18. Cezayir’deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Fakülte Dışında Türkçe Konuşma Sıklığı Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları.....	63
Tablo 4.19. Cezayir’deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Konuşma Becerisini İçeren Derslere Olan İlgileri Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları.....	64

Tablo 4.20. Cezayir'deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Fakülte'deki Dersler Konuşma Becerisini Geliştirmeye Yardımcı Olup Olmama Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları	65
Tablo 4.21. Cezayir'deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Konuşma Etkinliklerine Ayrılan Zaman Yeterli Olup Olmama Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları	66
Tablo 4.22. Cezayir'deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Derslerde Her Öğrenciye Verilen Konuşma Süresi Yeterli Olup Olmama Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları	67
Tablo 4.23. Cezayir'deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Derslerde Kullanılan Kaynak ve Materyaller Konuşma Becerisi Geliştirmeye Yardımcı Olup Olmama Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları	68
Tablo 4.24. Cezayir'deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Konuşma Derslerinde Kullanılan Yöntem ve Teknikler Yeterli Olup Olmama Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları	69
Tablo 4.25. Müfredat Programı Ders Dağılımı	71
Tablo 4.26. Anlama- Anlatma (Sözlü) Ders Tanımlama Formu.....	73
Tablo 4.27. Anlama- Anlatma (Yazılı) Ders Tanımlama Formu	73
Tablo 4.28. Türkçe Dilbilgisi Ders Tanımlama Formu	74
Tablo 4.29 Türk Dili Fonetik Ders Tanımlama Formu	74

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 3.1. Kullanılan yakınsak paralel desenin simgesel görünümü37

BÖLÜM I

GİRİŞ

İnsanoğlunun çeşitli nedenlerle diğer toplumların dilini öğrenme çabası, M.Ö. 2225'te Akadların Sümer dilini öğrenmesiyle başlamıştır (Demirci, 2019; Hengirmen, 1997). Günümüz dünyasında teknolojik gelişmeler; uluslararası ilişkiler, ekonomi, siyaset, eğitim gibi bir çok alana yeni boyutlar kazandırmış ve toplumların bu alanlardaki etkileşimini artırarak bilgi alışverişinde bulunmalarını kolaylaştırmıştır. Bu durum son yıllarda hem bireylerin hem de toplumların yabancı dil öğrenmeye ilgisinin artmasını sağlamıştır. Yabancı dillerin öğrenilmesi ve öğretilmesine yönelik ilgidaki artış devlet politikalarına yansımış, bu alanda uzman yetiştirmek için kurulan bölümlerin sayıları artmış, öğrenci sayılarında önemli yükselişler görülür olmuştur.

Dünyada en çok konuşulan diller arasında beşinci sırada yer alan ve yazı dili olarak köklü bir geçmişe sahip olan Türkçe, öğrenimi ve öğretimine yönelik talebin arttığı diller arasında yer almaktadır. 1072 yılında Kaşgarlı Mahmut tarafından Araplara Türkçe öğretmek amacıyla yazılan *Divânu Lugâti't-Türk* ile başlayan yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, son yıllarda Türkiye'nin ekonomi, uluslararası siyaset ve kültürel faaliyetlerde öne çıkmasına paralel olarak ivme kazanmıştır. Hem yurt içinde hem de yurt dışında yabancı dil olarak Türkçe öğretimini yapan kurum kuruluşlara yenileri eklenmiş, var olan kurumların şube sayıları artmıştır.

Türkiye içinde yabancı dil olarak Türkçenin modern usullerle ve sistemli bir şekilde öğretimi konusunda ilk adım 1984 yılında Ankara Üniversitesinde kurulan Dil Araştırma ve Uygulama Merkezi (TÖMER) ile atılmıştır. Akabinde 1994 yılında Gazi Üniversitesi TÖMER faaliyete geçmiştir. Sonraki yıllarda da ülke genelinde farklı üniversitelerin bünyesinde modern yöntemlerle yabancı dil olarak Türkçe öğretimi yapan dil araştırma ve uygulama merkezleri kurulmuştur. Günümüzde bu merkezler, her yıl hem Yurtdışı ve

Akraba Toplulukları Başkanlığı (YTB) tarafından finanse edilen Türkiye Bursları Programı kapsamında gelen uluslararası öğrencilere hem de kendi imkânlarıyla farklı amaçlar doğrultusunda Türkiye'ye gelen bireylere öğretim hizmeti sunmaktadır. A1-A2, B1-B2 ve C1 seviyelerden oluşan Türkiye Türkçesi programını başarıyla tamamlayan öğrencelere diploma verilmekte ve dil düzeyleri belgelendirilmektedir. Ayrıca son dönemde YTB'den sağlanan bursla eğitim alan öğrencilere öğrenim yaşantıları boyunca ihtiyaç duydukları için “Akademik Türkçe” eğitimi de verilmektedir.

Yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi alanında yaşanan bu gelişmeler sadece Türkiye ile sınırlı değildir. Bugün dünyanın birçok ülkesinde Yunus Emre Enstitüsü (YEE) tarafından açılan kültür merkezlerinde verilen Türkçe kursları ve Türkiye Maarif Vakfına (TMV) bağlı okullarda okutulan Türkçe derslerinin yanı sıra Türkçeyi, Türk Edebiyatını ve Türk kültürünü öğretmek için kurulmuş Türk dili ve edebiyatı bölümleri faaliyet göstermektedir. Bu ülkelerin biri olan Cezayir, son yıllarda Türkçe öğretimi alanında büyük ilerlemeler kaydetmiştir. Ülkedeki Türk dili ve edebiyatı bölümleri, 15-20 yıllık geçmişe sahip olan diğer yabancı dil bölümleri ile karşılaştırıldığında yeni bölümler sayılır. 2013-2014 öğretim yılında açılan Cezayir 2 Üniversitesi ve Emir Abdulkadir Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümleri çok eski bir geçmişe sahip olmamasına rağmen büyük taleple karşılaşmış ve bu bölümlere kaydolun öğrenci sayısında hızlı bir artış olmuştur (Emek, 2017).

Cezayirlilerin Türk diline gösterdikleri bu büyük ilginin iki ülke arasındaki eski ve güçlü ilişkilerden kaynaklandığı düşünülmektedir. Cezayir ve Türkiye ilişkileri 16. yüzyılda Cezayir'in bazı kıyılarının İspanyollar tarafından işgal edilmesiyle başlamıştır. 1505'te Marsa el-Kabir ve 1509'da Oran şehirlerinin düşmesi, diğer kıyı kentlerinin işgal edilmesini kolaylaştırmış ve ilerleyen yıllarda Başkent, Şerşel ve Mostaganem gibi birçok şehir İspanyol işgaline maruz kalmıştır. Cezayir'in topraklarını savunacak güçlü bir devletin bulunmaması kıyı kentlerinin art arda düşüşünün sebebi olmuştur. Bu koşullar altında Cezayir halkı Akdeniz'de etkin olan Hızır ve Oruç Reislerden -Barbaros Kardeşler olarak da bilinmektedirler- yardım istemiştir. Uzun savaşıardan sonra Barbaros Kardeşler Cezayir kıyılarını İspanyol işgalinden kurtarmayı başarmıştır. Oruç Reis İspanyollarla yapılan mücadelelerin birinde şehit düşmüştür. Yerine geçen Hızır Reis Osmanlı Padişahı Yavuz Sultan Selim tarafından Cezayir'e yönetici olarak atanmıştır. Böylece Cezayir Osmanlı İmparatorluğun hâkimiyetine girmiş ve iki ülkenin 3 yüzyıllık ortak tarihi

başlamıştır. İki ülkenin arasındaki büyük ortak tarihinin izleri, Başkent'teki Kasaba, Kiçiava Camii; Konstantin şehrindeki Ahmet Bey sarayı gibi Cezayir'in farklı yerlerinde bulunan Osmanlı dönemine ait tarihi eserlerde de görülmektedir.

Ortak tarihin Cezayirlilerin Türk diline ve kültürüne olan ilgisinde önemli rol oynadığını söylemek mümkündür. Bununla birlikte Cezayir'de Türkçenin Batı dillerine kıyasla daha yeni bir dil olması ve az kişi tarafından bilinmesi; buna bağlı olarak da geniş iş imkânları sunması, Cezayir'deki Türk firmalarında ülke ortalamasının üzerinde bir maaşla çalışma fırsatı bulunması son yıllarda Türkçeye olan ilgiyi artıran ve Türkçeyi diğer dillerden daha önemli kılan diğer hususlardır. Nitekim Türkçe öğrenmenin ekonomik açıdan sağladığı avantaj araştırma sonuçlarına da yansımıştır. Emek (2017) araştırmasında Cezayirli öğrencelerin Türkoloji bölümü tercih etme nedenlerini tespit etmek amacıyla 2016-2017 öğretim yılının başında yeni kayıtlı öğrencilerle görüşmeler yapmıştır. Sonuçlara göre görüşmelere katılan öğrencilerin yaklaşık %50'si Türk dilinin sunduğu geniş iş imkânlarından faydalanmak ve Türk firmalarında tercüman olmak için bu bölümü tercih ettiklerini dile getirmişlerdir. Bu sonuçlar, Türk dili ve edebiyatı ana bilim dalının Cezayirliler tarafından seçilmesinde en temel faktörün Türk firmalarında çalışmak olduğunu göstermektedir. Ancak bu, Cezayirlileri bu bölümü seçmeye yönlendiren başka faktörler olmadığı anlamına da gelmemektedir. Özellikle Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında uzmanlaşmak ve gelecekte yabancı dil olarak Türkçe öğretimi yapan bölüm ve merkezlerde görev yapmak isteyen geniş bir öğrenci grubu da bulunmaktadır.

Cezayirli öğrencilerin yapılan çalışmalarla ortaya konan Türk dilini öğrenme amaçlarına ulaşması, Türkçeyi kullanarak yazılı iletişim kurmalarını gerektirmenin yanında sözlü iletişim becerilerinde özellikle de konuşmada çok ciddi bir gelişim kaydetmelerini gerektirmektedir. Bilhassa yukarıda ifade edilen Türk şirketlerinde çalışma ve yabancı dil olarak Türkçeyi öğretme gibi iş ve uğraşlar sürekli insanlarla sözlü iletişim kurmayı zorunlu kılan faaliyetlerdir.

Konuşma, kişiler arası iletişimde en çok kullanılan dil becerisidir. Bu bakımdan konuşma becerisi hem ana dilinde hem de yabancı dilde iletişimin kalitesini doğrudan etkilemektedir. Konuşma ne kadar iyi olursa iletişim sürecinin sonucu da o kadar nitelikli olmaktadır (Özbay, 2009; Özdemir, 2013). Bu durum yabancı dil eğitiminde konuşma becerisine özel önem atfedilmesini sağlamaktadır. Yabancı dil eğitiminde konuşmayı öne çıkaran bir başka nokta da çoğu zaman bireylerin bir yabancı dili bildiklerinin somut

göstergesi kabul edilmesidir. Arevart ve Nation'ın (1991) ifade ettiği gibi bir kişinin yabancı bir dili bilip bilmediği öğrenilmek istendiğinde ona “Fransızca konuşuyor musun?”, “Japonca konuşuyor musun?” şeklinde sorular sorulmasının sebebi tam olarak budur. Bunlara ek olarak bir dilde konuşabilmek yapılan formel değerlendirmelerde önemli bir kıstastır ve başarılı bir konuşma değerlendirilene önemli avantajlar sağlamaktadır. Bundan dolayı da konuşma, yabancı dil öğrenenlerin öncelikli olarak geliştirmek istedikleri beceri hâline gelmektedir.

1.1. Problem Durumu

Son yıllarda siyasi, ekonomik ve teknolojik gelişmelere ek olarak Türkiye'nin farklı ülkelerle yürüttüğü ikili ilişkilerin gelişmesi, dünyanın en eski yazı dillerinden biri olan Türkçeye yönelik ilginin artmasını sağlamıştır. Her geçen gün artan bu ilgi ve talebe Yunus Emre Enstitüsü (YEE) ve Türkiye Maarif Vakfı (TMV) başta olmak üzere birçok kurum ve kuruluş, dünyanın farklı ülkelerinde geliştirdikleri Türkçe öğretim programları ile cevap vermeye çalışmaktadır. Bunun yanı sıra 2000'li yılların başında dünya genelinde Türkçeyi konuşabilen bir kitlenin oluşturulması, Türk kültürünün yurtdışında iyi bir şekilde tanıtılması ve Türkiye'nin diğer ülkeler ile farklı alanlarda yürüttüğü ilişkileri daha iyi bir noktaya getirilmesi amacıyla Türk İş Birliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı (TİKA) tarafından Türkoloji projesi başlatılmıştır (Parlakpınar, 2014). Proje kapsamında 2008 yılına kadar yaklaşık 25 ülkede 33 üniversite ile iş birliği sağlanarak 12 Türk dili ve edebiyatı ana bilim dalı 21 Türk Dili ve Kültürü merkezi açılmıştır. Daha sonra YEE ile devam eden proje kapsamında sayılar giderek artmış ve 2018 yılı itibari ile 50 ülkeye ve 101 Türkoloji bölümüne ulaşmıştır (YEE, 2018, s. 17). Cezayir 2014 yılında bu projeye dâhil olan ülkelerden biridir.

Cezayir'deki üniversitelerde okutulan diğer yabancı dillerle kıyasla Türk dili çok yeni sayılabilir. 2014 yılında Yunus Emre Enstitüsü ile iş birliği yapılarak Cezayir 2 üniversitesi bünyesinde Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı kurulmasıyla ülkenin tarihinde ilk sistemli Türkçe eğitiminin başladığını söylemek mümkündür. Günümüzde başkentte bulunan Cezayir 2 ve Konstantin şehrindeki Emir Abdulkadir Üniversitelerindeki Doğu dilleri ve edebiyatları bölümlerinde Türk dili ve edebiyatı ana bilim dalları mevcuttur. Bu bölümlerden lisans ve yüksek lisans düzeylerinde mezun olan öğrencilerin sayısı her geçen yıl daha da artmakta ve Türk dili ve edebiyatı uzmanları yetiştirilmektedir.

Ayrıca Cezayir 2, Abubekir Belkayıd ve Ahmet Ben Bela Üniversitelerinde Türkçe seçmeli ders olarak da okutulmaktadır. Cezayir’de Türkçenin yabancı dil olarak yeni bir dil olduğu gerçeğini göz önüne alındığında ülke genelinde sadece iki Türk dili ve edebiyatı ana bilim dalının bulunması ve üç üniversitede Türkçenin seçmeli ders olarak okutulması normal bir durumdur. Ancak ilerleyen dönemlerde ülkede verilen Türkçe eğitiminin niteliğini olumsuz etkileyebilecek gelişmeler de yok değildir. Her geçen yıl talebin artması, buna karşılık yeni bölümlerin açılmaması, bu bölümlerin kapasitesinin çok üzerindeki sayılarda öğrenci almasına sebep olacaktır. Bu da mevcut öğretim üyesi sayıları dikkate alındığında sınıfların kalabalık olmasına dolayısıyla eğitimin niteliğinde düşüş gözlenmesine neden olacaktır. Bu potansiyel tehdit dışında hâlihazırda verilen Türkçe eğitiminde karşılaşılan başkaca sorunlar olduğu da düşünülmektedir.

Alan yazın incelendiğinde Cezayir’deki Türk dili ve edebiyatı bölümlerinde karşılaşılan sorunların kaynağını tespit eden ve/veya bu sorunlara çözümler üreten araştırmaların oldukça sınırlı olduğu görülmektedir. Bunda Türk dili ve edebiyatı bölümlerinin henüz yapılanma aşamasında olmasının önemli bir payı olduğu düşünülmektedir. Henüz gelişim aşamasında olan ana bilim dallarında görev yapan öğretim üyeleri zaman ve enerjilerinin önemli bir kısmını bu kurumların tekâmülüne ayırdıkları için var olan sorunları belirlemeye ve çözüm üretmeye yönelik araştırmalara yeterli zamanı ayıramamaktadır. Ancak iki farklı üniversitede sistem oturmaya başladığı için bundan sonra daha fazla araştırma yapılacağı umulmaktadır.

Cezayir’de yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi alanında yapılacak çalışmalarda dil öğrenenlerin hedefleri ve konuşma becerisini ön plana çıkaran hususlar dikkate alınarak öncelikli olarak konuşma becerisine odaklanılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir. Bu güne kadar yapılan sınırlı sayıdaki çalışmalarda da Cezayirli öğrencilerin konuşma becerisini edinmede güçlük yaşadığına yönelik bulgulara rastlanmaktadır. Emek, (2017) tarafından yapılan araştırmada Cezayirli öğrenciler; yeteri kadar pratik yapılmaması, konuşma becerisini geliştirmek için gerekli materyal ve donanımın bulunmaması ve dilbilgisi ağırlıklı öğretim yapılması gibi sebeplerle konuşma becerilerini yeterince geliştiremediklerini dile getirmişlerdir. Esasen konuşma yabancı dil eğitiminde zor gelişen ve üzerinde titizlikle durulması gereken bir beceridir. Özellikle karşılıklı konuşma sırasında konuşan sınırlı bir zaman içerisinde iletişimde bulunduğu kişiyi dinleyip ona anlık olarak uygun cevap vermeye çalışır. Yazma becerisinde olduğu gibi uzun düşünme,

okuyup düzeltme ve yeniden yazma seçenekleri konuşmada söz konusu değildir ve bu durum konuşmayı zorlaştırmaktadır (Çelik, 2020). Bunlara ek olarak söz dizimi, sesletim ve dilbilgisi yapıları açısından Türkçenin yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin ana dillerinden farklı olması, bilhassa temel seviye (A1-A2) öğrencilerinin konuşma sırasında ana dillerinden aktarmalar yapmak suretiyle çeşitli hatalar yapılmasına yol açmaktadır (Çolak, 2018; Mavaşoğlu ve Tüm, 2010). Ayrıca Türkiye sınırları dışında Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin çevresinde Türkçeyi ana dili olarak konuşanların olmayışı, bazı Türk dili ve edebiyatı bölümlerinde ayrı bir konuşma dersinin verilmemesi, diğer derslerde de konuşma becerisine ayrılan sürenin yetersiz olması ve bölümlerin bazı sınıflarında öğrenci sayısının yüksek olması gibi öğrencinin kontrolü dışındaki faktörler Türkçe konuşma ve Türkçeyi sözlü iletişim amacıyla kullanma fırsatlarını büyük ölçüde sınırlandırmaktadır. Bu da konuşmanın gelişimini olumsuz yönde etkilemektedir. Bunlara ek olarak yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan müfredat programlarının içeriğinin öğrencilerin bireysel özellikleri ve dil öğrenme amaçlarıyla uygunluk derecesi; konuşmanın türleri, boyutları, etkinlikleri gibi konuşma becerisinin farklı yönlerini ne ölçüde kapsadığı; söz konusu programın uygulanış şekli; kullanılan yöntem, teknik araç ve gereçlerin konuşma becerisini kazandırma sürecindeki verimliliği öğrencilerin konuşma performanslarının niteliğini etkileyen diğer hususlardır (Karakoyun, 2008). Alanda yapılan araştırmalarda, konuşma performansı üzerinde öğrencinin yaşı, cinsiyeti, ana dili, yabancı dil öğrenme geçmişi, öğrenme amacı, özgüven gibi öğrenciye bağlı değişkenlerin de etkili olduğunu göstermektedir (Alyılmaz, 2010, s. 728-749; Alyılmaz, 2018; Griffiths, 2003; Skehan, 1991).

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yukarıda ifade edilen farklı değişkenlerin konuşmayı öğrenme sürecine etkilerini araştıran çalışmaların bulunduğu görülmekle beraber, Arap kökenli öğrencilerin konuşma becerisini edinme sürecine ve konuşma performanslarına odaklanan araştırmaların sınırlı sayıda kaldığı gözlenmektedir. Literatür incelemesi yapıldığında ana dili Arapça olan öğrencilerin Türkçe öğrenme sürecini araştıran çalışmalarda çoğunlukla yazılı anlatım üzerinde durulduğu, ayrıca bu çalışmaların büyük bir kısmının Ürdün, Mısır, Irak ve Yemen gibi Orta Doğu ülkelerinde yapıldığı görülmektedir (Emam, 2020). Kuzey Afrika ülkelerinde özellikle de Cezayir’de -son yıllarda Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında yaşanan hızlı gelişmelere rağmen-

Cezayirli öğrencilerin Türkçe dil becerilerini ele alan hiçbir araştırmaya rastlanmamaktadır (Aldaraghme, 2020).

Yıldan yıla daha fazla öğrencinin kayıt yaptırdığı Cezayir'deki Türk dili ve edebiyatı bölümlerinde Türkçe dil becerilerinin geliştirilmesi sürecine yönelik araştırmalar yapılması gerektiği görülmektedir. Özellikle de bu bölümlere kaydolun öğrencilerin Türk dili ve edebiyatı bölümlerini seçme amacı ve buna bağlı ihtiyaçları göz önünde bulundurulduğunda yapılacak çalışmaların konuşma becerisinin geliştirilmesi konusuna özel olarak odaklanmasının elzem olduğu ortaya çıkmaktadır. Alanda bu konuda hiçbir çalışmanın olmayışı hem Cezayir'de yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi açısından hem dünya genelindeki Türkoloji bölümlerinde verilen eğitimin niteliğini daha net görebilme açısından hem de bu alanda eğitim alacak ve almakta olan öğrencilerin gereksinimlerine cevap verecek tedbirleri alma açısından büyük bir eksiklik olarak göze çarpmaktadır. Buna ek olarak Türk dili ve kültürünün gelişmesinde ve güçlenmesinde ülke içinde Türkçe eğitimi, Türk dili ve edebiyatı eğitimi ve Türk dili ve edebiyatı bölümleri önemli roller üstlenmektedir. Uluslararası düzeyde bu üç ana bilim dalının işlevini tek başına Türkoloji bölümleri üstlenmektedir. Bu açıdan Cezayir'deki Türk dili ve edebiyatı bölümlerinde konuşma becerisinin geliştirilmesi sürecine odaklanacak bir çalışmanın pek çok açıdan alana önemli katkıları sağlayabileceğini söylemek yanlış olmayacaktır.

Yukarıda yapılan değerlendirmeler doğrultusunda Cezayir'deki Türk dili ve edebiyatı bölümlerinde eğitim alan öğrencilerin Türkçe konuşma becerilerinin düzeylerini etkileyen çeşitli değişkenlerle ilgili herhangi bir araştırma yapılmaması bir problem olarak görülmüş ve bu araştırmada belirlenen bu probleme yönelik bir araştırma yürütülmesinin alana katkı sağlayacağı düşünülmüştür.

1.2 Çalışmanın Amacı

Bu araştırmada, Cezayir 2 Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalında eğitimini sürdüren Cezayirli öğrencilerin Türkçe konuşma düzeyleri ile konuşma becerilerini etkilemesi muhtemel kişisel özellikleri, eğitim aldıkları ders programının içeriği ve konuşma becerisini geliştirmek amacıyla kullanılan araç-gereçlerin verimliliğini incelemek amaçlanmaktadır. Bu çerçevede araştırma sorusu şu şekilde ifade edilebilir:

“Cezayir’de Türk Dili ve Edebiyatı bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerinin Türkçe konuşma düzeyleri nedir ve bu düzeyi etkileyebilecek faktörlerin (öğrencilerin kişisel özellikleri, verilen eğitimin içeriği ve öğrencilerin hizmetine sunulan araç-gereçlerin niteliği) başarı üzerindeki olası etkileri nelerdir?”

Bu temel sorudan hareketle aşağıdaki alt sorulara cevap aranmıştır.

Cezayir 2 Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı öğrencilerinin;

1. Türkçe konuşma becerileri hangi düzeydedir?
2. Türkçe konuşma başarı düzeyleri demografik özelliklerine bağlı olarak farklılaşmakta mıdır?
3. Türkçe konuşma başarı düzeyleri Türkçe öğrenim geçmişlerine bağlı olarak farklılaşmakta mıdır?
4. Türkçe konuşma başarı düzeyleri genel Türkçe kullanımlarına bağlı olarak farklılaşmakta mıdır?
5. Türkçe konuşma başarı düzeyleri konuşmaya yönelik ilgilerine bağlı olarak farklılaşmakta mıdır?
6. Türkçe konuşma başarı düzeyleri Fakültede verilen eğitime ilişkin görüşlerine bağlı olarak farklılaşmakta mıdır?
7. Cezayir 2 Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı müfredat programının ve Ders içeriklerinin Türkçe konuşma becerisini geliştirme açısından niteliği nasıldır?

1.3 Araştırmanın Önemi

Cezayir’de Türkçe 3 üniversitede seçmeli ders olarak okutulmaktadır. Ayrıca iki Türk dili ve edebiyatı ana bilim dalı bulunmakta, buralarda uzmanlar yetiştirilmektedir. Bu bölümlerin uzun bir geçmişe sahip olmamasına karşın çok sayıda öğrenci tarafından seçilmesi, Türkçeyi yabancı diller arasında Cezayirlilerin tercih ettiği diller arasına yerleştirmiştir. Ulaşılan bu düzeyi korumak ve daha ileri noktalara taşımak için öğrencilerin bu bölümleri tercih etme amaçlarını da dikkate alarak, programın, öğretim içeriklerinin öğrencilerin ihtiyaç ve beklentilerine cevap durumunu belirlemeye yönelik

arařtırmalar yapılmasının bir ihtiyaç olduėu dűřűnűlmektedir. Yapılacak bu arařtırmanın bu ihtiyaı karřılama bakımından űnemli olduėu dűřűnűlmektedir.

Ulařılacak bulguların dűnya genelinde benzer yapıya sahip diėer Tűrkoloji bűlűmlerinin sorunlarını belirleme ve űzűm űretme konusunda uygulayıcılara, politika yapıcılara ve arařtırmacılara katkı sunacak olması da diėer űnemli bir çıktı olacaktır.

Son olarak Kuzey Afrika bűlgesindeki űlkelerde yabancı dil olarak Tűrkenin űėretimi alanında benzer bir arařtırma yapılmamıř olması ve farklı -çok dilli- ve daha űnce hakkında bilgi sahibi olunmamıř bir űėrenci grubunun ele alınması da bu arařtırmayı űnemli kılan bir bařka husustur.

1.4 Varsayımlar

Bu araştırma aşağıdaki varsayımlara dayanmaktadır:

1. Araştırmada kullanılan űlme aralarındaki yer alan maddeler katılımcılar tarafından anlaşılmış ve samimi bir şekilde doldurulmuştur.
2. űėrencilerin konuřma performanslarını deėerlendirmek amacıyla kullanılan sűzlű anlatım çalıřmasında onların gerçek dűzeylerini yansıtan konuřmalar yapılmıřtır.

1.5. Sınırlılıklar

1. Bu arařtırma 2020-2021 eėitim-űėretim yılında Cezayir 2 űniversitesi Tűrk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalının 2. ve 3. sınıfında űėrenim gűren Cezayirli űėrencilerle sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Ana dili: İnsanın aile ve yakın çerçevesinden űėrendiėi, yıllar içinde toplumla etkileřim kurarak geliřtirdiėi, bilinç altına inen ve bireyin toplumdaki diėer bireylerle kurduėu iliřkilerde en gűlű baėı oluřturan dildir (Korkmaz, 1992: 8)

Yabancı dil: Tűrk Dil Kurumu (TDK) tarafından “ana dil dıřında űėrenilen diller” řeklinde tanımlanan (2005: 2102) yabancı dil, ekonomiden siyasete, eėitimden turizme farklı

alanlarda tesis edilen uluslararası ilişkileri sürdürmek için bireyler tarafından öğrenilen ana dili dışındaki diğer diller, şeklinde daha geniş ifade edilebilir (Demircan, 2013, s. 6).

Konuşma becerisi: Dört temel dil becerisinden biri olan ve yazma ile birlikte dilin anlatma boyutunu oluşturan, bireyin hem sosyal yaşamda hem de öğrenme/öğretme sürecinde sıklıkla kullandığı bir beceridir (Şahin,2018, s. 475).

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Yabancı Dil Eğitimi ve Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi

2.1.1. Dil, Ana Dili, Yabancı Dil

Dil alanında yürütülen araştırmalara bakıldığında, dilin ne olduğuna dair tanımların çeşitlilik gösterdiği bununla birlikte bu tanımlarda dilin temel işlevleri ve özellikleri konusunda hemfikir olunduğu görülmektedir. Ergin (2013), dili; tabiî, içtimaî ve sürekli gelişen bir anlaşma aracı olarak tanımlamaktadır: “Dil, insanlar arasında anlaşmayı sağlayan tabiî bir vasıta, kendisine mahsus kanunları olan ve ancak bu kanunlar çerçevesinde gelişen canlı bir varlık, temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış bir gizli antlaşmalar sistemi, seslerden örülmüş içtimaî bir müessesedir”. Bayraktar (2006), Ergin’in vurguladığı dilin anlaşma ve gelişme boyutlarına değinerek “Dil; düşünceyle, toplumla, kültürle ilişkili yaşayan bir varlık olduğundan sürekli değişim içinde, sembollerden oluşan bir dizge sistemi ve anlaşma aracıdır.” şeklinde ifade etmektedir. Güneş’e (2017) göre ise dil bir sistemdir ve her dilin farklı bir işleyiş yolu vardır. İnsanlar günlük hayatta dilin bu işleyiş yollarını kullanarak duygu ve düşüncelerini ifade ederler ve diğer insanlarla iletişim kurarlar. Bu tanımlardan yola çıkarak dilin insanlar arasındaki iletişimin en önemli aracı söylemek mümkündür. Her bireyin ait olduğu toplumun diğer bireyleriyle iletişim içinde olması ve toplumla bütünleşmesinde anneden ve yakın çevreden edinmiş olduğu ana dili çok önemli bir rol oynamaktadır.

Ana dili her insanoğlunun öncelikle anne ve aileden daha sonra da yakın çevre ve toplumdan öğrendiği ilk dildir. Türk Dili Kurumunun çevrimiçi Güncel Türkçe

Sözlük’ünde ana dili “Çocuğun annesinde ve içinde yaşadığı topluluktan edindiği dil” (<https://sozluk.gov.tr/>). şeklinde tanımlanmaktadır. Başka bir deyişle ana dili “İnsanın içinde doğup büyüdüğü aile ya da toplum çevresinde ilk öğrendiği dil”dir (Vardar ,1980). Her birey yaşamın ilk yıllarında, sözvarlığıyla, kavramlarıyla, dilbilgisi kurallarıyla yakın çevresinde hazır bulduğu ana dilini kullanarak düşünmeye ve dünyayı algılamaya başlar. (Aksan, 2006, s. 15).

Ana dili kişinin hâkim olduğu, iyi bir şekilde kullandığı ve onun aracılığıyla kendini kolay ve anlaşılır bir şekilde ifade edebildiği dildir. Doğumdan örgün eğitimin başlangıcına kadar olan süreçte, özel bir öğretim olmaksızın doğuştan gelen dilsel yetenekler yoluyla çocuk ana dilini edinilir ve bu edinim süreci herhangi bir engeli bulunmayan tüm insanlarda ortak bir şekilde ilerler (Çavuşoğlu, 2006). Bireyin ana dilini edindikten sonra bilinçli bir şekilde öğrendiği diğer diller ise yabancı dil olarak kabul edilir.

Yabancı dil ise bireylerin sonradan ve çoğunlukla bilinçli bir öğretim süreci vasıtasıyla öğrendiği “belirli bir ülkedeki veya bölgedeki halkın büyük bölümünün ana dili olmayan, okullarda eğitim aracı olarak kullanılmayan ve yönetimde, medyada iletişim işleri ile geniş bir biçimde yer almayan dildir.” (Durmuş, 2013, s. 16).

2.1.2. Yabancı Dil Öğretimi ve Önemi

İnsanoğlunun yabancı dil öğrenmesinin başlangıcı, Sümerlerin topraklarının Akadların eline geçişinden sonrasına dayanmaktadır. Sümerlerin gelişmiş uygarlığına büyük hayranlık duyan Akadların onların dilini öğrenmesi, ilk yabancı dil öğrenme girişimi sayılmaktadır. (Demirci, 2019; Hengirmen, 1997). Başka toplumların uygarlığı ve diline hayranlık duymakla başlayan yabancı dil öğrenimi günümüzde farklı bir hâl almış durumdadır. Günümüz dünyasını karakterize eden küreselleşmenin bir sonucu olarak farklı yerlerde bulunan insanlar arasındaki iletişim hiçbir zaman olmadığı kadar artmış, iletişim vasıtaları çeşitlenmiştir. Bu durum farklı dilleri konuşan birey ve toplumların arasındaki ilişkilerin gelişmesini sağlamış ve böylece diğer ülkelerde yaşama, eğitim alma ve iş bulma gibi çeşitli olanaklar artmaya başlamıştır. Fakat bu imkânlardan yeterince faydalanabilmek için ilgili toplumun dilini öğrenmek de ön koşul hâline gelmiştir. Buna bağlı olarak son yıllarda yabancı dil bilmek bir ayrıcalık olmaktan çıkmış, herkesin sahip olması gereken sıradan bir özellik ve daha çok bir ihtiyaç hâline dönüşmüştür.

Her tarihî dönemin kendi koşullarına bağlı olarak insanları yabancı dil öğrenmeye yönlendiren sebepleri olagelmıştır. Bununla birlikte ne sebeple öğrenilirse öğrenilsin eski çağlardan beri yabancı dil öğrenen kişiler, toplumlarında saygı görmüş, takdir edilmiş ve sosyal açıdan iyi bir konum elde etmişlerdir. Yabancı dil öğrenenlere toplum tarafından gösterilen bu saygı, bu bireylerin yeni bir dil öğrendikten sonra deneyimledikleri kişisel gelişimden kaynaklanmaktadır. Yabancı dil, bir kişinin diğer toplumların geleneklerini, göreneklerini, düşünce biçimlerini ve yaşam tarzlarını, dolayısıyla söz konusu toplumların kültürünü keşfettiği kapı sayılmaktadır. Bu nedenle bir yabancı dil bilen ve bu dili etkin şekilde kullanan bireylerin diğer insanlara göre çevresindeki olaylara karşı farklı ve geniş bir bakış açısına sahip olmaları olağan sayılmaktadır (Alpar, 2013; Demir ve Açık 2011). Tüm bunlar yabancı dil öğretimini bireysel açıdan önemli kılan faktörler olarak öne çıkmaktadır.

Kuşkusuz yabancı dil öğrenimi/öğretimini sadece bireysel açıdan önemli değildir. Günümüzde farklı milletler arasında gözlemlenen yakınlaşmalar; ülkeler arasındaki siyasî, ekonomik, askerî işbirlikleri ve ülke bazında ikili yahut toplu ilişkilerin gelişmesiyle birlikte yabancı dil öğretimi sosyal ve toplumsal açıdan da önemli hâle getirmiştir. Öyle ki neredeyse tüm devletler çok küçük sınıflardan itibaren yabancı dil öğretimini eğitim sistemlerinin bir parçası hâline getirmiş, hatta bazı ülkelerde ilerleyen sınıflarda birden fazla yabancı dil öğretilmesine yönelik olanaklar oluşturulmuştur.

Yabancı dil öğretimini günümüz dünyasında önemli kılan bir diğer faktör küresel ekonomideki değişimdir. Artık nitelikli eğitim almış, yetenekli bireylerin çok uluslu şirketleri bünyesinde farklı ülkelerde istihdam edildiği görülmektedir. Bu doğrultuda dünya çapında faaliyet gösteren birçok uluslararası şirket ve kuruluşun, personel alımlarında İngilizcenin yanı sıra en az bir yabancı dil daha bilmesini şart koşmaya başladığı görülmektedir.

Son olarak eğitimde uluslararasılaşma yabancı dil öğretimini önemli kılan bir diğer faktör olarak karşımıza çıkmaktadır. Günümüzde sayısı artan burs ve eğitim olanakları ile öğrenci değişim programları ya yabancı dil bilmeyi ön koşul olarak sunmakta ya da kabul sonrasında yabancı dil eğitimi zorunlu kılmaktadır. Yabancı dil bilmenin ön koşul olduğu burs ve programlarda yabancı dil düzeyi öğrenci seçiminde temel kıstaslardan biri sayılmaktadır.

Yapılan tüm bu değerlendirmeler sonrasında yabancı dil öğretiminin çok farklı alanlardaki değişim ve gelişmelere bağlı olarak hem bireysel hem de toplumsal açıdan önem kazandığını söylemek yanlış olmayacaktır.

2.1.3.Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi

Türkçenin köklü, zengin ve geniş bir bölgede konuşuluyor olması, onu dünya genelinde konuşulan diller arasında değerli kılmakta ve diğer milletler tarafından öğrenilmek istenen dillerden biri yapmaktadır. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminin tarihini oldukça eskilere götürmek mümkündür. Araştırmacılar bu süreci on birinci yüzyılda,1068-1072 yılları arasında Araplara Türkçe öğretmek amacıyla Kaşgarlı Mahmut tarafından yazılan Dîvânu Lugâtî't-Türk adlı esere kadar götürmektedir (Demircan, 1988; Güzel ve Barın, 2016; Şahin, 2018). Bir sözlük olan eserin başında ön söz ve Türklerin yaşadıkları bölgelere dair bir harita bulunmaktadır. Sözlükte sosyal yaşamın her yönüyle ilgili çeşitli örnek ve metinlerle desteklenmiş 7500 Türkçe sözcüğünün Arapça karşılığı verilmiştir (Şahin, 2018). Dîvânu Lugâtî't-Türk'ü yabancı dil olarak Türkçenin öğretimine yönelik kitap kılan özellikler Oran (2003: 436-442) tarafından şu şekilde ifade edilmektedir: “Kültür aktarımına ve duygusal zekâya önem verilmesi, tümevarım yönteminin kullanılmış olması, iki dillilik kavramına dikkat çekilmesi, eserin yazılma sürecinde dil bilimsel bir yaklaşımın sergilenmesi”.

Sonraki yüzyıllarda, Kitabü'l-İdrâk li Lisâni'l-Etrâk, El-Kavânînu'l-Küllîyye Li-Zabtî'l-Lügati't-Türkiyye , Kitâbu Bulgatü'l-Müşâtâk fî Lugati't-Türk ve'l-Kıfçak , Et-Tuhfetü'z-Zekiyye fî'l-lugâtî't-Türkiyye , Muhakemetü'l-Lugateyn ve Codex Cumanicus gibi bu alan ile ilgili çok sayıda önemli eserler yazıldığı görülmektedir. Osmanlı Dönemi'nde de bu tür eserler yazılmaya devam etmiştir. Büyükkız (2011, s.4-6) çalışmasında bu alana ait on dokuzuncu yüzyılda iki ve yirminci yüzyılda yirmi beşten fazla eserin yazıldığını belirtmektedir.

Cumhuriyet döneminde gelindiğinde alandaki asıl gelişme 1984 yılında, Ankara Üniversitesine bağlı olan yabancılara Türkçenin sistemli bir şekilde öğretilmesine yönelik ilk Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezinin (TÖMER) kurulması olmuştur. TÖMER'in kurulması yabancılara Türkçe öğretimi tarihinde önemli bir dönüm noktası olmuş, bu kuruluş daha sonra diğer üniversitelerin önünü açmış ve özellikle 2010

sonrasında birçok üniversite bünyesinde farklı isimler altında çok sayıda Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi açılmıştır. 2020 yılı itibarıyla Türkiye genelinde gerek farklı düzeydeki uluslararası öğrencilere gerekse başka nedenlerle Türkiye’de bulunanlara Türkçe eğitimi hizmeti veren yaklaşık 120 merkeze ulaşılmıştır (<https://istatistik.yok.gov.tr>). Merkezlerde genel Türkçe eğitimini tamamlayanlara C1 sertifikası verilirken Türkiye Burslarından faydalanan öğrencilere C1 sertifikası aldıktan sonra üniversite eğitimlerine hazırlık olarak akademik Türkçe eğitimi de verilmektedir.

Ülke içinde bu gelişmeler yaşanırken 5653 sayılı kanun ile 2007 yılında Yunus Emre Enstitüsü’nün kurulmasıyla bir başka dönüm noktasına gelinmiş; yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi uygulamaları uluslararası düzlemde daha nitelikli ve kurumsal bir yapıya kavuşmuştur. Enstitü, kuruluş amaçları doğrultusunda Türkçeyi öğretmek başta olmak üzere Türkiye’nin kültürü ve sanatının yurt dışında yaygınlaştırılması ile ilgilenmektedir. 2022 yılı itibarıyla dünya çapında 45 farklı ülkede Yunus Emre Enstitüsü’nün 63’ten fazla kültür merkezi bulunmaktadır. Bu merkezlerde Türkçe öğrenmek isteyenlere Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Metni’ne göre hazırlanmış ve dört temel dil becerisini (dinleme, okuma, konuşma ve yazma) geliştirmeye odaklanan Türkçe kursları düzenlenmektedir. Buna ek olarak Enstitü, Türk İş birliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA) tarafından 1999 yılında başlatılmış olan Türkoloji Projesi’nin yürütücülüğünü de devralmıştır.

Türkoloji projesi, Türk dilini ve kültürünü, dünyanın farklı ülkelerindeki eğitim kurumlarıyla iş birliği yaparak Türk dili ve edebiyatı bölümleri açmak suretiyle yaymayı amaçlamaktadır. Günümüzde bu proje 44 farklı ülkede 84 üniversitede uygulanmaktadır. Ayrıca enstitü, yakın zamanda yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında bir ilki gerçekleştirerek “Türkçe Öğretim Portalı”nı hizmete açmıştır. Portal internet sitesi ve mobil uygulama vasıtasıyla hem yurt içinde hem de yurt dışında zaman ve mekâna bağlı olmaksızın Türkçe öğrenmek isteyen bireylere hizmet vermektedir (<https://www.yee.org.tr/>).

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin gelişiminde değinilmesi gereken bir diğer husus TÖMER’ler ve Yunus Emre Enstitüsü tarafından hazırlanarak hem yurt içinde hem de yurt dışında Türkçe öğrenmek ve öğretmek isteyenlerin istifadesine sunulmuş olan Türkçe öğretim setleridir. A1 düzeyinden C1 düzeyine kadar beş düzeyi kapsayan, dört temel dil

becerisine odaklanan ve dil bilgisi etkinliklerini içeren bu setler alanda deneyimli uzmanlar tarafından hazırlanmış, önemli bir ihtiyacı karşılamıştır.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında yakın dönemde gözlenen ilerleme; yukarıda ifade edilen uygulamaya yönelik gelişmelerle sınırlı kalmamış, bu alandaki bilimsel birikim de kayda değer bir artış göstermiştir. Özellikle 2000’li yıllardan itibaren pek çok araştırma yapılmış; bunlar makale, bildiri, kitap, yüksek lisans ve doktora tezleri şeklinde ilgililerin istifadesine sunulmuştur. Başlangıçta Türkçe eğitimi lisansüstü programlarında başlayan bilimsel araştırmalar günümüzde müstakil yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi lisansüstü programları çatısı altında devam ettirilmektedir. 2022 yılı itibarı toplam 10 üniversitede Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi yüksek lisans programı ve 2 üniversitede de doktora programları eğitim öğretime devam etmektedir.

Sonuç olarak, yukarıda değerlendirilen hususlar ışığında, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin geçen yüzyılın sonlarından itibaren önemli ölçüde geliştiği ve bu gelişmenin hem uygulamaya hem de bilimsel birikime yansıdığını söylemek mümkündür.

Yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi alanında gözlemlenen ilerlemede kuşkusuz Türkçeye, Türk kültürüne ve Türkiye’ye yönelik ilgi artışının önemli bir payı bulunmaktadır. İçinde bulunduğumuz çağda iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmeler farklı milletlerden bireylerin arasında daha hızlı, kolay ve az maliyetli iletişimin kurulmasına olanak sağlamıştır. Bu durum diğer kültürleri tanıma merakının artmasına ve dolayısıyla herhangi bir kültürün ana koruyucusu ve taşıyıcı olan dili öğrenme arzusuna doğrudan katkıda bulunmuştur.

Dünya genelinde insanları Türk kültürüne ve diline çeken bir diğer etken de Türkiye’nin kültürel mirası ve coğrafi güzellikleridir. Türkiye asırlar boyunca Anadolu’da kurulmuş çok sayıda medeniyetin birikimi olan ve çeşitli yollarla (kültür fuarları, dizi ve filmler vb.) tanıtımı yapılan zengin bir kültürel mirasa sahiptir. Ayrıca üç tarafı denizlerle çevrili olan ülke topraklarının iklim çeşitliliği ve doğal güzellikleri, Türkiye’yi dünyanın önde gelen turizm merkezlerinden biri hâline getirmekte ve her yıl ülkeye milyonlarca turist gelmesini sağlamaktadır. Türkiye’nin ev sahipliği yaptığı bu turizm hareketi, ülkenin güvenliği ve sağladığı diğer imkânlar nedeniyle çok sayıda yabancı Türkiye’ye yerleşmeyi ve dolayısıyla Türkçeyi öğrenmeyi düşünmesine neden olmaktadır.

Türkiye'nin 2000'li yıllardan itibaren ekonomik açıdan gösterdiği gelişim de Türkçeye ve Türkiye'ye yönelik ilgili artışında pay sahibi olmuştur. Ülke söz konusu dönemde ekonomik açıdan kayda değer bir büyüme gerçekleştirmiş ve modern küresel ekonomide kendine bir yer edinmesini sağlamıştır. 2020 yılı verilerine göre Türkiye'nin ihracat rakamı 169.657.940 ABD dolarına ulaşarak ülkeyi en çok ihracat yapan 30 ülkeden biri yapmıştır (<https://www.trademap.org/Index.aspx>). Başta Arap dünyası olmak üzere dünya çapında birçok iş adamının Türkiye pazarına yatırım yapma gayretinin ana sebeplerinden biri de ekonomideki bu olumlu gelişmelerdir. Aynı gerekçeye dayalı olarak Türkiye'ye yerleşmek ve Türkçeyi öğrenmek isteyen iş adamlarının sayısı gittikçe artmaktadır. Ekonomik güç sadece Türkiye'ye yönelik bir hareketlenme yaratmakla kalmayıp güçlü Türk şirketlerinin yurt dışında yaptığı yatırımlar sayesinde ilgili ülkelerde de Türkçeye ilgiyi artırmaktadır.

Son yıllarda Türkçeye ve Türkiye'ye yönelik ilgi artışında önemli pay sahibi olan bir diğer faktör Türkiye'deki eğitim olanaklarının daha fazla yabancı öğrenciye hitap eder hâle gelmesidir. Avrupa Konseyince desteklenen Erasmus, Leonardo da Vinci programları ve tüm dünya ülkelerini kapsayan Mevlâna öğrenci değişim programı; öğrencileri belirli bir süre için Türkiye'de eğitim almaya motive eden ve burslarla eğitim süreçlerini destekleyen imkânlar sunmaktadır. Bu programlar kapsamında her yıl azımsanmayacak bir öğrenci hareketi yaşanmakta; Türkiye'de bu hareketlilikten payını almaktadır. Türkçe de şüphesiz bu öğrenci grubunun ilgi alanına bu vesile ile girmektedir. Bu geçici eğitim olanağı dışında lisans ve lisansüstü eğitim için Türkiye'ye uzun süreli gelen öğrenciler ise yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde asıl hedef kitlelerden birini oluşturmaktadır. Uzun süredir yüksek öğrenimin her seviyesinde ve çeşitli uzmanlık alanlarında, yabancı öğrencilere eğitim alma fırsatı sunan Türk üniversitelerine uluslararası öğrencilerin talebi yıldan yıla artmaktadır. Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu (UNESCO) 2018 yılı verilerine göre Türkiye 125.138 öğrenci ile uluslararası öğrenci sayısı en fazla onuncu ülke olmuş, bu sayı 2020'de 185.047'ye ulaşmış, günümüzde ise 200.000'in üzerine çıkmıştır (Yükseköğretim Kurulu [YÖK], 2021). Yükseköğretimde uluslararası öğrenci varlığının temelleri 1991'de Sovyetler Birliği'nin dağılmasının ardından Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) Yurt Dışı Eğitim Öğretim Müdürlüğü'nün YÖK ile birlikte başlatmış olduğu "Büyük Öğrenci Projesi"ne kadar uzandığı söylemek mümkündür. Proje kapsamında Türk Cumhuriyetlerinden ve sonrasında Asya ve Afrika ülkelerinden Türkiye'ye lisans ve lisansüstü öğrencileri getirilmiştir (<https://www.ytb.gov.tr/>). Bu öğrencilere Türk eğitim

sistemini tanıtmak, Türk kültürünün tanıtılmasına katkıda bulunmak ve Türkiye Türkçesinin tüm dünyada kullanımı artırmak projenin temel amaçları arasında yer almaktadır (Şahin, 2018). 24.03.2010 tarihinde 5978 sayılı kanun kapsamında Yurtdışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı (YTB) kurulmasından sonra, projeyi bu kurum devralmış ve 2012’den bu yana binlerce yabancı öğrenciye bu kurum tarafından “Türkiye Bursları” adı altında burs sağlanmıştır (<https://www.ytb.gov.tr/>). Yükseköğretimdeki öğrencilerin eğitimlerine başlayabilmeleri için ister Türkiye burslusu ister özel öğrenci olsun, bir yıl süren hazırlık eğitimi ile Türkçe öğrenmesi ve C1 sertifikası alması gerekmektedir.

2.1.4. Yabancı Dil Öğretiminde Dört Temel Dil Becerisi

Yabancı dil öğretiminde öğrenciye hedef dili kullanarak kendini doğru anlama ve anlatma yeteneği kazandırmak için bütün dil becerilerine yani dinleme, okuma, konuşma ve yazma üzerine odaklanması elzemdir. Bu nedenle iletişimsel işlevlere odaklanan modern yaklaşımlarda yabancı dil öğretimi sürecinde dil bilgisi öğretiminin yanı sıra dört dil becerisinin her birine yer verilmektedir. Bu bağlamda dört temel dil becerisine aşağıda kısaca değinilmiştir.

2.1.4.1. Dinleme Becerisi

Ergin ve Birol (2000) dinlemeyi “seslerin ve varsa konuşma görüntülerinin farkında olmayla ve onlara dikkati vermeyle başlayan, belli işitsel işaretlerin tanınması ve hatırlanmasıyla süren ve anlamlandırılmasıyla son bulan psikolojik bir süreç” olarak tanımlamaktadır. Bu tanımdan hareketle bazen şarkı dinlemek gibi zevkle ya da rahatlamayla bağlantılı olsa da genellikle dinlemenin temel amacı anlamak olduğu açıkça ortaya çıkmaktadır (Doğan, 2016). Dolayısıyla okuma becerisi ile birlikte dinleme becerisi, yabancı dilin öğrenilmesi ve kullanılması sırasında anlama sürecinin iki temel aracı olarak bilinmektedir. Dinleme becerisi önceleri geri planda kalsa da yapılan araştırmalar neticesinde dinleme becerisinin geliştirilmesine paralel olarak konuşma becerisinde de bir ilerleme kaydedildiği görülmüştür (Supharatypthin, 2014). Ayrıca dinleme hedef dilde öğrenilmesi beklenen pek çok yapı için önemli bir girdi sağlama aracıdır. Dil öğrenenler dinleme vasıtası ile dilin pek çok boyutunu (cümle yapısı, kelime kadrosu, sözsüz iletişim unsurları vb.) deneyimleme fırsatı bulmakta daha sonra da bu deneyimleri kendi üretim

becerilerine aktarmaktadırlar. Dinlemeyi yabancı dil eğitiminde önemli kılan bir diğer husus da hedef dili anlamada kod çözümleme becerisinin gelişimini desteklemesidir. Kod çözümleme kuşkusuz okuma ile de deneyimlenen bir süreç olmakla beraber dinlemede birey bunu akıcı bir şekilde gerçekleştirmeye çalışarak ana dili konuşuruna daha da yaklaşmaktadır (Vandergrift, ve Goh, 2011, s. 6). Bu bakımdan dinlemenin ana dili edinimindeki gibi dilin inşasında ve kullanımında önemli bir işlevi yerine getirdiğini söylemek yanlış olmayacaktır.

2.1.4.2. Okuma Becerisi

Yalçın (2018) okumayı şu şekilde tanımlamaktadır: “Okuma, insanlar kendi aralarında önceden kararlaştırdıkları özel sembollerin duyu organları yoluyla algılanıp beyin tarafından yorumlanarak değerlendirilmesi işlemidir” (s.119). Yabancı dil öğretiminin iyi bir şekilde yapılmasında okumanın rolü büyüktür. Zira yabancı dil öğretiminde okuma, öğrenilen dilin kurallarını uygulamalı olarak pekiştirerek, telaffuzu düzelterek, söz konusu dildeki öğrencinin sözcük varlığını genişleterek, sözlü ve yazılı anlatım için alt yapı oluşturarak diğer dil becerilerinin gelişmesine büyük katkı sağlamaktadır. Ayrıca okuma becerisi, farklı metinlerde öğrencilere hedef kültür hakkında kültürel girdi sağlayarak yabancı dil öğretiminin temel amaçlarından biri olan kültür aktarımının gerçekleşmesinde önemli bir role sahiptir (Aktaş ve Gündüz, 2008). Bu açıdan okumanın hem hedef dili yapılandırma hem de onu aktif olarak üretim için kullanmada ciddi katkılar sağladığını söylemek mümkündür.

2.1.4.3. Yazma Becerisi

Yazma becerisi, konuşma becerisi ile birlikte dilin anlatma yönünü oluşturmaktadır. “Yazma düşüncelerimizi ifade edebilmek için gerekli sembol ve işaretleri kurallarına uygun bir şekilde ve okunaklı olarak üretebilmektir” (Akyol, 2000, s. 37-48). Yabancı dil öğretiminde yazma becerisi en zor ve en son gelişen dil becerisi olarak kabul edilmektedir. Bunun nedeni bu becerinin gelişiminin büyük ölçüde diğer dil becerilerinin gelişimine bağlı olmasıdır (Arslan ve Kılıc, 2015). Tiryaki’ye (2013) göre bu becerinin geliştirilmesi, öğrencinin duygu, düşünce ve ihtiyaçlarını Türkçenin özelliklerine uygun olarak planlı bir biçimde ifade etmesini sağlamaktadır. Ayrıca bu beceri uygulanabilir olduğu için

öğrenciye kazanımlarını uygulamalı bir şekilde kullanma, dildeki eksiklerini görme ve dolayısıyla kendine değerlendirme olanağı sunmaktadır. Çakır (2010) yabancı dilde yazma becerisinin hem öğrenene hem de öğretene süreci kontrol etme, seviye belirleme, öğrenilenleri pekiştirme, var olan hataları görme ve düzeltme imkânı sunma, hedef dilde düşünme becerisini geliştirme gibi farklı alanlarda destek olduğunu dile getirmektedir. Bu bakımdan yazma becerisinin zor öğrenilmekle beraber konuşma becerisinde olduğu gibi dilin öğrenildiğinin önemli bir göstergesi olduğunu söylemek mümkündür.

2.1.4.4. Konuşma Becerisi

Konuşma, yazma becerisi ile birlikte dilin anlatma boyutunu oluşturan, diğer taraftan dinlemeyle birlikte sözlü iletişimin gerçekleşmesini ve dil öğrenenin hedef toplumla doğrudan iletişim kurmasını sağlayan beceridir.

İnsanın duygularını, düşüncelerini sese dayalı bir dizge hâlinde sunması olan konuşma, bir başka ifade ile anlamlı parçalara dönüştürülmüş seslerden yararlanarak düşünceleri ifade etmektir. Bu yönüyle kulağa hitap eden konuşma; verilmek istenen mesajın niteliğine uygun tonlama, vurgu gibi sese dayalı unsurlarla olduğu gibi; jest ve mimik gibi bedene dayalı destekleyici unsurlarla birlikte bütünlenir (Durmuş, 2013, s.163-164)

Konuşma becerisi okuma ve yazma becerilerine göre günlük hayatta daha sık kullanıldığı gibi bireylerin öğrenme ve öğretme sürecinde de önemli bir pay sahibidir. Araştırmalara göre insanlar zamanlarının yüzde 50 ile 80'ini başkalarıyla iletişim kurarak geçirmekte, bu iletişim sırasında da konuşma becerisini %30 oranında kullanmaktadır (Şahin, 2018). Bu açıdan konuşma becerisinin bireyin yaşamının önemli bir parçası olduğunu; bu beceri sayesinde duygu, düşünce, istek ve planlarını muhataplarına aktarabildiğini, bu yolla içinde yaşadığı toplumun üyeleriyle iletişim kurup sağlıklı ilişkiler tesis edebildiğini söylemek mümkündür.

Yabancı dil öğretiminde konuşma becerisinin özel bir yeri vardır. Çoğunlukla öğrenme sürecinde yabancı dil öğrenenler öncelikli olarak konuşma becerisini kazanma eğilimindedir. Ur'a (1996) göre bunun nedeni, konuşma becerisinin bir dille ilgili tüm bilgileri içermesidir. Dolayısıyla bir kişinin bir dili bildiğini söyleyebilmesi için çoğu kişi tarafından o dili konuşabilme yeteneğine sahip olması da beklenir. Ayrıca konuşma becerisi yabancı dil öğrenenleri motive etmede ve öz güven kazanmada da büyük rol üstlenmektedir. Hedef dilde farklı ihtiyaç, düşünce ve görüşleri ifade etme becerisinin

kazanılması, öğrencilerin söz konusu bu dili öğrenme ve bu dilde iletişim kurma korkularını önemli ölçüde azaltabilmektedir (Güzel ve Barın, 2016).

Konuşma becerisinin yabancı dil öğretimindeki işlevleri nedeniyle öğretim sürecinde bu beceriye özel bir dikkat verilmesi gerekmektedir. Ancak yabancı dilde konuşma becerisine ilişkin öğrencilerin gelişimini engelleyen birtakım zorluklar da vardır. Bu zorlukların en önemlilerine bir sonraki bölümde değinilecektir.

2.1.5. Yabancı Dil Öğretiminde Konuşmanın Gelişimini Etkileyen Hususlar

Yabancı dil eğitiminde konuşma becerisinin gelişimini engelleyen faktörlerden ilki öğretimsel içeriklerdir. Konuşma becerisini ihmal eden veya yeterli zamanı ayırmayan dil bilgisi, okuma ve yazma ağırlıklı öğretim sistemleri uzun yıllar dil öğretim uygulamalarına hâkim olmuştur. Gelişimi deneyimle yakından ilgili bir beceri olan konuşmaya ayrılan sürenin kısıtlı olması, özellikle kalabalık olan sınıflarda yabancı dil öğrencilerinin konuşma pratiği yapma imkânlarını büyük ölçüde azaltmaktadır (Boylu ve Çangal, 2015; Çelik, 2019). Özellikle hedef dilin konuşulduğu ülke dışında dil öğrenen bireyler için konuşma pratiği yapmaya uygun bir ortam bulunmaması konuşma becerisini diğer dil becerilerine göre dezavantajlı kılmakta (Boylu ve Çangal, 2014) gelişim sürecini kısıtlamakta veya geciktirmektedir.

Yabancı dil öğrencilerinin konuşma becerisinin gelişmesini engelleyen sebeplerden bir diğeri de hedef dilde konuşurken hata yapma korkusudur (Çelik, 2019). Yabancı dilde konuşurken konuşmacı, dinleyiciye mesajı doğru bir şekilde iletmeyeceğini, konuşma şeklinin yanlış olacağını, telaffuzda hata yapacağını, öğretmen tarafından eleştirileceğini veya arkadaşları tarafından alay konusu edileceğini düşünürse konuşmaktan çekinmektedir. Bu durum konuşma kaygısına neden olmakta ve zaman içinde üstesinden gelinemezse öğrenenlerde bu becerinin gelişimini olumsuz etkilemektedir (Melanlıoğlu ve Demir, 2013; Sallabaş, 2012).

Yabancı dil öğretiminde konuşma becerisinin gelişimini olumsuz etkileyen bir başka önemli husus sözcüklerin sesletiminde yaşanan sorunlardır. Bu sorunlar ana dil ile hedef dil arasındaki ses ve alfabe farklılıklarından kaynaklanmaktadır.

Bu farklılıklar nedeniyle yabancılar, Türkçeyi öğrenirken sesletimle ve sesleri algılamada, yazmada çeşitli sorunlar yaşar. Örneğin, anadili Arapça olan bir

öğrencinin “ö” sesini çıkarabilmesi çok zordur. Çünkü bu ses, kendi dilinde bulunmamaktadır. Anadili Japonca olan bir öğrencinin ise “r” sesi ile “l” sesi arasındaki ayrımı duyumsaması çok zordur. Çünkü Japoncada “l” sesi yoktur. Bu nedenle Japon öğrenciler “l” sesi yerine kendi dillerinde sesletimi bu sese en yakın olan “r” sesini ve yazıda da “r” harfini kullanırlar. Bu örnekleri çoğaltmak olasıdır. Bu gibi sorunlara sadece Türkçenin yabancı dil olarak öğreniminde değil diğer dillerin öğreniminde de karşılaşılr. (Candaş Karababa, 2009, s. 273).

Ayrıca ana dilde ve hedef dilde aynı anlama gelen kelimelerin farklı şekilde telaffuz edilmesi de bu tür hatalara yol açmaktadır. Beydili Kaya’nın (2019) Türkçe ve Arapçada aynı anlama gelen kelimelerin telaffuzunda Suriyeli öğrencilerin yaşadıkları sorunlar ile ilgili şu örneği sorunu somut olarak ifade etmesi bakımında dikkat çekicidir:

Örneğin iki dilde de anlamı aynı olan “çay” kelimesinin Arapça daki söylenişi “şay” şeklindedir. Bu yüzden öğrenciler birçok kelimedde “ç” harfi yerine “ş” harfini kullanabilmektedir. Başka bir örnek verilecek olursa Türkçede “merhaba” olarak söylenen kelime Arapçada “Marhaban” şeklinde söylenmektedir. İki kelimenin anlamı aynı fakat yazılış ve söylenişleri farklıdır.

Kuşkusuz bireylerin yaşları, dil deneyimleri, öğrenme geçmişleri, hedef dili öğrenmede geçirilen süre gibi daha birçok faktörden bahsetmek mümkündür. Fakat konuşma becerisini geliştirmede olumsuz etkisi olabilecek faktörlerin farkında olmamak kadar bu becerinin geliştirilmesinde dikkat edilmesi gereken hususlara özen göstermemek de öğrenci başarısını olumsuz etkileyebilmektedir. Bir sonraki bölümde bu hususlara değinilmiştir.

2.1.6. Konuşma Becerisinin Geliştirilmesinde Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

Yabancı dil öğretiminde konuşma becerisinin en duyarlı olduğu husus uygulama fırsatıdır. Konuşma becerisi pratikle gelişen bir beceridir (Yalçın, 2002) bu nedenle öğrenenlerin konuşma becerilerini geliştirebilmek için verilen eğitimin, uzun soluklu ve öğrenci odaklı olması önemlidir (Doğan, 2009). Ayrıca bu beceriyi uygulamak için yeterli sürenin verilmesi, öğrencilerin günlük yaşamlarında karşılaşılabilecekleri çeşitli durumlarda

kullanılması gereken farklı dil kullanımlarını denmelerini sağlamaktadır (Harmer, 2001). Böylece öğrenci dili gerçek bağlama en yakın şekilde kullanma becerisini kazanmaktadır.

Konuşma eğitiminde sınıf ortamının kaygı yaratacak her türlü faktörden arındırılması, öğrencilerin kendilerini tam olarak ifade etme özgürlüğü verecek şekilde doğal olması gerekmektedir (Littlewood'a, 1984). Ortamın rahatlığı öğrencileri henüz yeni öğrendikleri, tam emin olmadıkları yapıları kullanma konusunda cesaretlendirecektir. Bu da gelişim sürecinin deneyime dayalı olması bakımından kalıcı öğrenmelerle ve görece daha hızlı ilerlemesini sağlayacaktır.

Bunun yanı sıra eğitimlerin öğrenci odaklı olarak tasarlanması dikkat edilmesi gereken bir diğer husustur. Uygulamalarda tercih edilen konuşma konuları ve yapılan etkinlikler; dil düzeyi, yaş, cinsiyet, inanç, sosyal durum, maddi durum, öğrenme hızı, dil öğrenme amacı gibi öğrenci ile ilgili özelliklerin dikkate alınması gerekmektedir. Bu özelliklerin dikkate alınmadığı durumlarda öğrencinin duygusal açıdan olumsuz deneyimler yaşaması söz konusu olabilmekte, umulanın aksine öğrencilerin iletişim ve etkileşim becerileri gelişmek yerine gerileyebilmektedir Çelik (2019).

Ur'da (1996) konuşma derslerinde etkili konuşma aktiviteleri yapabilmek için şu dört noktanın dikkate alınması gerektiği belirtmektedir:

- Öğrenciler sürekli konuşmalı: Konuşma etkinliklerine ayrılan süre mümkün olduğunca öğrenci tarafından kullanılmalıdır. Çoğu zaman bu süre ya öğretmen konuşmasıyla ya da duraksamalarla geçmektedir.
- Katılım dengeli olmalı: Sınıf tartışmaları sırasında etkinlikler bir grup konuşkan öğrenci tarafından yönetilmemelidir. Herkesin söz hakkı olmalı ve katılım âdil ve eşit olarak sağlanmalıdır.
- Motivasyon yüksek olmalı: Öğrenciler konuşmaya istekli olmalıdır. Ancak bu şekilde konuya ilgi duyup konuyla ilgili yeni şeyler üretebilir veya etkinlikleri başarılı bir biçimde tamamlamak için katkıda bulunmaya çalışırlar.
- Dil düzeyi uygun olmalı: Öğrenciler konuyla alakalı görüşlerini, birbirlerini kolaylıkla anlayabilecekleri şekilde, dil düzeyine uygun söylemleri kullanarak ifade etmelidir.

Yabancı dil öğretiminde bir diğer önemli nokta hedef dilin konuşulduğu ülkede eğitim veriliyorsa konuşma pratiklerinin sadece sınıfla sınırlı tutulmamasıdır. Öğrenciler dilin sosyal yaşamdaki farklı kullanımlarını tanımak için konuşma becerisini sınıf dışında da aktif olarak kullanabilmelidir.

... çocuklara örnek konuşmaları sosyal hayat içerisinde canlı bir şekilde dinlemeleri; pazarda, sinemada, alışveriş merkezinde, hastanede, toplu taşıma araçlarında, insanların nasıl iletişim kurduklarını gözlemleyip bu iletişimlere katılmaları, doğru veya yanlış konuşma endişesi duymadan kısa cümlelerle uygun sosyal ortamlarda kendilerini ifade etmeleri, Türk öğrencilerle iletişime geçip onlardan konuşmalarını düzeltmeleri noktasında yardım istemeleri, gerekirse her yabancı öğrencinin bir Türk öğrenciyle kardeş öğrenci statüsünde bir iletişim oluşturması, çeşitli geziler ve ziyaretlerle, Türkçenin değişik sahalarda nasıl konuşulduğunu öğrenmeleri, öğretmenleriyle sınıf dışında da iletişim geliştirmeleri gerekir. (Emiroğlu, 2013, s.288-289)

Sonuç olarak konuşma derslerinde bütün öğrencilere konuşma fırsatı sunabilmek için yabancı dil öğretim programlarında konuşma dersine daha geniş süre verilmesi, ders sırasında uygun ve rahat bir ortam yaratılması, öğrencilerin ilgisini çekecek etkinlikler yapılması ve hedef kitlenin bireysel özelliklerinin dikkate alınması yabancı dil öğretiminde konuşma becerisinin gelişimini kolaylaştıracak önemli hususlardır.

2.2. Cezayir Türkiye İlişkileri ve Cezayir’de Türkçe Öğretimi

2.2.1. Cezayir Türkiye İlişkileri

Türk-Cezayir ilişkileri, XVI. yüzyılın başlarında Kuzey Afrika bölgesinde Osmanlı İmparatorluğu’nun varlığıyla başlayan derin ve kuvvetli ilişkilerdir. Bu ilişkiler, Cezayir’in XVI. yüzyılın başlarından itibaren Osmanlı İmparatorluğu’nun hâkimiyetine girmesinden sonra daha da gelişmiştir. Cezayir’in Osmanlı İmparatorluğu hâkimiyetindeki varlığı 1519 yılında başlamış ve 1830 yılında Fransız işgalinin başlamasıyla bitmiştir. Söz konusu bu ilişkilerin nasıl başladığını anlamak için Endülüs’ün düşüşünden sonraki tarihe odaklanmak gerekmektedir. Endülüs’ün son şehri olan Grenada’nın düşmesiyle oradan kaçan Müslümanların Cezayir kıyılarına sığınmaya başlaması, o dönemdeki İspanya kralı

Ferdinand'ın Cezayir'in kıyılarını saldırmasına yol açmıştır. 1505 yılında ele geçirdiği Marsa el-Kebir'den başlayarak 5 yıllık kısa bir süre içerisinde Cezayir'e doğu, orta ve batıdan girmeyi başarmıştır. Ülkenin zayıf askeri durumu nedeniyle diğer şehirler, özellikle de kıyı şeridindekiler aynı tehlikeye maruz kalmıştır. Cezayir şehirlerinin karşı karşıya olduğu bu tehlike karşısında Cezayir halkı, bu sırada Akdeniz'in batı bölgesinde faaliyetlerini sürdüren Barbaros kardeşler diye bilinen Hızır ve Oruç Reislerden yardım istemiştir. Barbaros kardeşler 1514 yılında Jijel'e girmeyi başarmış, 1516 yılında -bu günkü Cezayir'in başkenti- Cezayir şehrini düşmanın elinden kurtarmış, sonraki yıllarda da diğer şehirler peş peşe kurtarılmıştır. Oruç Reis 1918'de İspanyol işgaline karşı yapılan mücadelelerin birinde şehit düştükten sonra kardeşi olan Hızır Reis halk tarafından Cezayir'in hâkimi olarak kabul edilmiştir. Ancak Hızır Reis İspanyol saldırılarıyla tek başına başa çıkmayacağını görünce o zamanın en güçlü İslam devleti olan Osmanlı İmparatorluğu'nun Padişahı Yavuz Sultan Selim'e bir mektup göndererek Cezayir'i Osmanlı topraklarına katmasını istemiştir (Şavki , 2022). Böylelikle iki ülke arsında askerî, ticarî, idarî ve sosyal alanlarda güçlü ilişkiler kurulmuş ve 300 yılı aşan ortak bir tarih başlamıştır. Söz konusu bu dönem, Türk kültürünün yerel kültürle harmanlanması yoluyla büyük ve geniş bir kültürel mirası oluşturmuştur. Günümüzde Cezayir'de Başkent kasabası, Dayı Sarayı, Bey Sarayı, Kiçiava Camii, Ahmet Bey Sarayı, hamamlar, medreseler gibi o dönemin izlerini taşıyan çok sayıda eser bulunması bu kültürel mirasın genişliğinin önemli bir göstergesidir. Osmanlı döneminde Cezayir şehri mimari açıdan oldukça gelişmenin yanı sıra çok sayıda pazar, dükkân ve tüccar bulunduğu bu şehirde Türk kültürünün etkisinin büyük olduğunu ve bunun için bu şehre gezginler tarafından küçük İstanbul adı verildiğini kaynaklarda ifade edilmektedir (Saadallah, 1998). Üstelik Cezayir'e askerî, idarî ve ticarî amaçlarla göç edenlerin getirdiği Türk gelenek ve görenekleri yerel olanlara yakın ve benzer olduğu için Cezayir halkı tarafından benimsenmiş ve günlük yaşamın bir parçası olmuştur. Cambazlık, cirit, güreş ve karagöz gibi bayram ve cuma günlerinde eğlence amacıyla oynan ve zaman ilerledikçe Cezayir kültürüne entegre olan Türk kökenli oyunlar Cezayirliler tarafından bugüne kadar yaşatılmıştır (Saadallah, 1998). Türk müziği ve enstrümanları da Cezayir müziğini büyük ölçüde etkilemiştir. Bu etkinin en önemli göstergesi ülkenin farklı bölgelerinde Türk geleneksel müziğinden alınan zurnanın çalınmasıdır. Günümüzde zurna çalmak özellikle düğünlerde vazgeçilemez bir gelenek hâline gelmiştir.

Osmanlıların Cezayir kültürü üzerindeki etkisi müzik ve oyunlarla sınırlı kalmayıp Cezayirlilerin dilinde de kendini göstermiştir. Osmanlı yönetimi Cezayirlilere istedikleri dilde konuşma konusunda tam özgürlük vermiş olsa da birçok kelimenin Cezayirlilerin diline geçtiği görülmektedir. Ben Cheneb (1922) “*Cezayir Konuşma Dilinde Muhafaza Edilen Türkçe ve Türkçe Aracılığı ile Gelen Farsça Kelimeler*” adlı doktora tezinde Türkçeden veya Türkçe yoluyla başka dillerden “Darca” adı verilen Cezayir Arapçasına giren 634 kelimenin bulunduğunu ortaya koymuştur. Bunlardan bazıları günümüzde Cezayir Arapçasında sık kullanılan kelimeler arasındayken (örneğin “قوجة. Koca. Koca: büyük, iri anlamına gelen) bazıları nadir kullanılmaktadır (örneğin “قهرمان. Kahraman. Kahraman: yiyen, üstün anlamına gelen). Bu kelimelerin askerî kelimeler (72), denizcilikle ilgili kelimeler (31), alet ve kap-kacak isimleri (59), kıyafet (55), sanatla ilgili kelimeler (55), diğer çeşitli alanlardan kelimeler (313) şeklinde sınıflanmaktadır. Bu ayırımı bakıldığında hemen hemen bütün alanlarda Cezayir Arapçasına giren Türkçe kelimelerin bulunduğu görülmektedir. Türkçe kelimeler yanı sıra Cezayir Arapçasına Türkçeden bazı ekler de geçmiştir. Bunlardan yaygın olarak Türkçe meslek adlarında kullanılan “cı” eki Cezayir Arapçasında da aynı şekilde kullanılmaktadır. Örneğin: قهواجي. kahvacı, kahveci; حلواجي. halvaci, helvacı (Bensadoune, 2019).

Yukarıda verilen bilgilerin ışığında Cezayir’de bulunan zengin Osmanlı mirası, iki ülke arasındaki uzun tarihî ve dinî bağlar, ortak kelimeler ve diğer dil bağları, iki halkın gelenek ve göreneklerindeki büyük benzerlik, yemek kültürü, oyunlar, bayramlar, kutlama tarzları vb. günümüzde iki halk arasında kültürel anlamda yakınlaşmaya ve ilişkilerin güçlenmesine katkıda bulunan önemli ortaklıklardır.

İki halk arasındaki kültürel yakınlık, Cezayir’de önemli bir öğrenci kitlesinin Türk Dili ve Edebiyatı alanında ihtisaslaşmak istemesini sağlamıştır. Cezayir’de son yıllarda Türk dili ve edebiyatı bölümlerine daha önce hiçbir dil bölümünde görülme-yen yoğunlukta bir talep söz konusudur. Hâlihazırda Cezayir genelinde sadece iki Türk dili ve edebiyatı ana bilim dalının bulunması, Türkçe öğrenmek isteyen geniş kitlenin ihtiyaçlarını karşılayamasa da bu talep Cezayir’de Türkçe öğretimi açısından çok ciddi bir avantaj sağlamaktadır.

2.2.2. Cezayir’de Türkçe Öğretimi

Çalışmanın bu bölümünde Cezayir’de yükseköğretim sistemi ve Cezayir’deki Türkçe öğretimi ele alınmıştır.

2.2.2.1. Cezayir’de Ortaöğretim ve Yükseköğretim Sistemi

Cezayir’de deneysel bilimler, matematiksel teknoloji, matematik, yönetim ve ekonomi, edebiyat ve felsefe ve yabancı diller olmak üzere 6 lise türü vardır. Bütün bu liselerde öğretim 3 yıl (10, 11 ve 12. sınıflar düzeyinde) verilmektedir. Lise son dönem sınavlarının ardından öğrencilerin, Cezayir’in farklı üniversitelerine girmenin en önemli koşulu olan Bakalorya sınavından geçmeleri gerekmektedir. Bu sınavda başarılı olabilmek için 20 üzerinden en az 10 puan alınması şarttır. 10 puan ve üzere alan öğrenciler lise öğretimini başarıyla bitirmiş ve üniversiteye girmeyi hak etmiş sayılmaktadır. Bakalorya sınavında başarısız olan öğrencilere sonraki yıl tekrar lise 12. sınıf düzeyinde öğrenim görme ve yıl sonunda tekrar bakalorya sınavına girme hakkı verilmektedir. Bakalorya sınavında 3 kez başarısız olan öğrencilerin ise okulla ilişkisi kesilmektedir.

Bakalorya sınavında başarılı olan öğrenciler iki aşamadan oluşan bir süreç sonunda farklı fakültelere yerleştirilmektedir. Birinci aşamada her öğrencinin, bitirdiği lise türü ve aldığı puana göre kendisine sunulan seçeneklerden 10 bölüm seçip istek formuna doldurarak ilk kaydını yapması gerekmektedir. “Mükemmel” dereceli bakalorya sertifikası sahipleri, istek formunda sadece 3 bölüm seçerken, “çok iyi” dereceli bakalorya sertifikasına sahip olanlar 5, geri kalan öğrenciler ise 10 bölüm seçmek zorundadır. İkinci aşamada farklı fakültelere yerleştirilen bütün öğrenciler kayıtlarını onaylar. Yerleştirme sonuçlarından memnun olmayan öğrenciler itirazlarını sunar. Cezayir’de üniversite yerleştirme sürecinde aşağıdaki değişkenler dikkate alınmaktadır:

- Bakalorya derecesi sahibinin seçtiği bölümler.
- Lise öğretim bölümü ve bakalorya sınavından elde edilen sonuçlar (bölüm temel derslerin puanları ve bakalorya genel ortalaması).
- Üniversitelerin alım kapasitesi.

Tıp bilimleri, teknik bilimler ve yüksek okullara yerleşmek için her fakültenin koşullarına göre bakalorya diplomasının yanı sıra ya bir yeterlilik sınavından geçmek ya da sözlü mülakattan geçmek gerekmektedir.

Üniversite eğitiminde tıp, eczacılık ve mühendislik fakülteleri dışında kalan tüm bölümlerdeki öğretim 3 yıla yayılmakta ve 6 yarıyıldan oluşmaktadır. Öğretim sonunda başarılı olanlara lisans diploması verilmektedir.

Yüksek lisans ise bir yıl ders dönemi ve bir yıl tez dönemi olmak üzere 2 yıl yani 4 yarıyıldan oluşmaktadır. Lisans düzeyini yüksek puan ortalamasıyla bitiren öğrenciler herhangi bir sınav yapılmaksızın yüksek lisans eğitime hak kazanmış olmaktadır. Tez savunmasını yapan öğrencilere yüksek lisans diploması verilmektedir. Yüksek lisans bitiren ve doktora başvurmak isteyen öğrenciler ise kabul sınavına girmek zorundadır. Doktoradaki öğretim en az 6 yarıyıldan oluşmakta ve savunma yapan öğrencilere doktora diploması verilmektedir.

2.2.2.2. Cezayir’de Türkçe Eğitimi ve Türk Dili ve Edebiyatı Bölümleri

Günümüzde Cezayir’de Türkçe öğretimi alanında büyük gelişmeler yaşanmaktadır. Ülkede Türkçe öğretimi uzun bir geçmişe sahip olmamasına rağmen, yukarıda bahsedilen Türkiye-Cezayir arasındaki tarihî ve kültürel bağlar ile ekonomik sebepler, Türkçe öğrenimini cazip hâle getirmiştir. 2012 yılında Yunus Emre Enstitüsü ile Cezayir 2 Üniversitesi arasında imzalanana protokol kapsamında 2013’te söz konusu üniversitenin Doğu ve Slav Dilleri Fakültesinde ilk Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı açılmıştır. Aynı yıl Konstantin şehrinde bulunan Emir Abdülkadir İslam Bilimleri Üniversitenin bünyesinde de Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı açılması sağlanmıştır. İki üniversitede de 2013 yılında başlayan lisans eğitimin yanı sıra, 2016 yılında başlatılan yüksek lisans programları ile lisans eğitiminde başarılı olan öğrencilere lisansüstü eğitim alma olanağı sunulmuştur.

Hâlihazırda resmî olarak faaliyet gösteren bu iki Türk dili ve edebiyatı ana bilim dalının dışında, 2016’da Medea Yahya Fares Üniversitesi ve 2018’de Setif 2 Mohamed Lamine Debaghine Üniversitesi ile Türk dili ve edebiyatı ana bilim dallarının açılması için protokol imzalanmıştır (<https://www.yee.org.tr/>). Yakın gelecekte her iki üniversitede de programların açılıp öğrenci alması beklenmektedir. Ayrıca Cezayir 2, Tlemcen Abubekir Belkayd ve Oran Ahmet Ben Bela üniversitelerinde Türkçe seçmeli ders olarak okutulmaktadır.

Son yıllarda Cezayir’de Türkçe öğretimi alanında görülen gelişmelerin en önemli adımı Cezayir 2 Üniversitesinde atılmıştır. Burada bulunan Türk dili ve edebiyatı ana bilim dalı öncü kurum olup ve alanın gelişmesine ciddi katkılar sağlaması beklenmektedir. Dolayısıyla bu ana bilim dalı ile ilgili daha detaylı bilgi vermek Cezayir’deki Türkoloji eğitimi hakkında fikir sahibi olmak açısından faydalı olacaktır.

2.2.3. Cezayir 2 Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı

Cezayir 2 Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, başkentin Bouzareah ilçesinde yer alan Cezayir 2 Arap Dili ve Edebiyatı ve Doğu Dilleri Fakültesi bünyesinde yer almaktadır. Ana Bilim Dalı, daha önce bahsedildiği üzere 2013-2014 eğitim-öğretim yılında lisans programına öğrenci almaya başlamış, 2017 yılından itibaren de yüksek lisans programı aktif hâle getirilmiştir (<https://flalo.univ-alger2.dz/>). Bölüm programında dört temel dil becerisi olan dinleme, okuma, konuşma ve yazmanın yanı sıra dilbilgisi, dilbilimi ve fonetik dersleri ayrı ders olarak verilmektedir. Bu derslerin tamamında Türkçeden başka herhangi bir dil kullanılmamaktadır. Bu dersler, Türkoloji projesi anlaşması kapsamında Yunus Emre Enstitüsü tarafından görevlendirilen Türk öğretmenlerinin yanı sıra, bölüm mezunları veya yüksek öğrenimini Türkiye’de tamamlamış Cezayirli ders okutmanları tarafından verilmektedir. 2021 yılı itibarıyla bölüm dersleri 2 Türk ve 3 Cezayirli olmak üzere toplam 5 Türkçe okutmanı tarafından verilmektedir. Ayrıca bölüm programında yer alan bilimsel araştırma yöntemleri, Arapça, Türk tarihi ve Türk coğrafyası dersleri 4 yerel okutman tarafından Arapça olarak verilmektedir.

Programdaki derslerde kullanılan Yedi İklim seti ve farklı araç-gereçler her yıl Yunus Emre Enstitüsü tarafından sağlanmaktadır. Tamamen Türkçe kaynaklardan oluşan; öğretmen, öğrenci ve araştırmacıların kullanımına sunulan bir bölüm kütüphanesi de yine Enstitüsü tarafından açılmıştır. Ayrıca lisans düzeyinde başarılı olan öğrenciler Yunus Emre Enstitüsü tarafından her yıl düzenlenen “Türkçe Yaz Okulu” programına katılarak Türkiye’de bulunma fırsatından yararlanmaktadır.

Cezayir 2 Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalındaki dersler 3 sınıf, 2 amfi ve 1 bölüm kütüphanesinden oluşan fiziki ortamda gerçekleştirilmektedir. Bu fiziki ortam, programa kayıtlı öğrenci sayısı ve talep eden öğrenci sayısı ile karşılaştırılacak olursa yetersiz olduğu görülmektedir. 2020-2021 eğitim öğretim yarıyılı itibarıyla bölümdeki lisan ve yüksek lisans öğrencilerinin toplam sayısı 300’ü geçmiştir. 2020-2021 eğitim öğretim yılında Cezayir 2 Arap Dili ve Edebiyatı ve Doğu Dilleri Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde kayıtlı öğrenciler sayısı tablo 2.1’de sunulmuştur:

Tablo 2.1

2020-2021 Eğitim Öğretim Yılında Cezayir 2 Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı Öğrenci Sayısı

Lisans 1.Sınıf	57
Lisans 2.Sınıf	48
Lisans 3.Sınıf	53
Yüksek Lisans 1 sınıf	85
Yüksek Lisans 2 sınıf	56

2.3. Cezayir’de İki Dillilik-Çok Dillilik

Cezayir Cumhuriyeti, Afrika kıtasının kuzeybatısında yer almaktadır. Cezayir, yüzölçümü büyüklüğü bakımından Afrika’da birinci, bütün dünyada ise onuncu sırada yer almaktadır. Akdenize kıyısı olan Cezayir’in doğusunda Tunus ve Libya, batısında Fas Krallığı ve Moritanya ve güneyinde Mali ve Nijer bulunmaktadır.

Çağlar boyunca Cezayir’de ve komşu ülkelerinde farklı ırklara ait birçok medeniyetin geliştiği bilinmektedir. Bunların ilki Berberi adıyla bilinen bölgenin asıl sakinleri olan Amazigh halkının medeniyetidir. Ardından M.Ö. 13. yüzyılda Fenikeler ticaret yapmak amacıyla Kuzey Afrika’ya yerleşmiş ve M.Ö. 11. yüzyılda “Kartajna” devletini kurmuşlar. Bu dönemde ticaretin gelişmesi, Berbericenin Fenike dilinden etkilenmesine ve Fenike dilinden Berberilerin diline birçok kelime geçmesine sebep olmuştur. Fenikelilerden sonra tam olarak M.Ö. 46 yılından bölge Romalılar tarafından işgal edilmiştir. Romalılar da bu dönemde Latin dilini yaymaya çalışmışlar ancak Fenikelilerin dili kadar yerel halkın arasında yaygınlaşmasını sağlayamamışlardır. Kuzey Afrika’da yüzlerce yıl süren Roma Uygarlığı’na Vandallar tarafından son verilmiştir. Bölgeye saldırdıktan sonra, Vandalların varlığı yaklaşık yüz yıl devam etmiştir. Bu süre zarfında Roma Uygarlığı’nın kalıntıları yok etmek için çalışmışlardır. Ardından 539 yılında Bizanslılar Cezayir’i ve komşu bölgeleri ele geçirmeyi başarmıştır. Bizanslıların bölgedeki varlığı, Emevilerin Cezayir’i fethetmeyi başardığı 710 yılına kadar devam etmiştir (Elmili, 1986). Cezayir’in Müslümanlar tarafından fethinden sonra bölge tarihindeki ilk İslam devleti 761 yılında Rüstemiler Devleti olarak kurulmuştur. Bölgenin Müslümanlar tarafından fethine rağmen, Arapça sadece yönetici sınıf tarafından kullanılmış ve Cezayir halkının arasında büyük ölçüde yayılmamıştır. İslam’ın varlığına rağmen, bölgede 300 yıldan fazla bir süre

Berberice yaygın olarak kullanılmıştır. Ancak 1065 yılında Kuzey Afrika bölgesi, kuraklıktan kaçan “Beni Hilal” adı verilen Arap kabilelerinin Arap Yarımadası’ndan gelip Mısırdan ve ardından Libya’dan geçen büyük bir göç hareketine tanık olmuştur. Araştırmacılar göre Kuzey Afrika bölgesine göç eden Beni Hilallerin sayısı 200 ile 500 bin arasında değişmektedir. Berberiler ile yapılan uzun savaşlardan sonra bölgeye yerleşen Arap nüfusunun etkisiyle Arapça kullanımı zamanla artmaya başlamıştır. Arapça konuşan kişi sayısının fazlalığı yanında Arapçanın İslam dininin dili olması, birçok Berberi’nin İslam’ı daha iyi anlamak için Arapça öğrenmesine neden olmuştur. Böylece zaman ilerledikçe Arapça Kuzey Afrika bölgesinde en çok konuşulan dil hâline gelmiştir (Ben Dida, 2015).

1492’de Endülüs’ün düşmesinden sonra İspanyollar, bölgedeki yönetimin zayıflığından yararlanarak 16. yüzyılın başlarında Cezayir kıyılarını işgal etmeye başlamıştır. Cezayir kıyılarına tekrarlanan İspanyol saldırıları karşısında Hızır Reis önderliğindeki ülke sakinleri, o dönemde İslam sancağı taşıyan Osmanlı İmparatorluğu’ndan yardım istemiştir. 1518 yılında Cezayir, Osmanlı İmparatorluğu’nun bir parçası olmuş ve Cezayir’in Fransa tarafından işgal edildiği 1830 yılına kadar Osmanlı toprağı olarak kalmıştır. Bu dönemde yukarıda da bahsedildiği gibi Cezayir Arapçasına giren birçok Türkçe kelime Cezayirlilerin günlük yaşamında yaygın olarak kullanılmaya devam etmektedir. Üç yüzyıldan fazla süren Cezayir’deki Osmanlı varlığının ardından Cezayir, Fransa tarafından işgal edilmiştir. Fransa 1830 yılında Cezayir’i işgal etmesiyle birlikte, Fransızca’yı ülkenin resmî dili ilan etmiş ve diğer tüm yerel dillerin kullanımını yasaklayarak Cezayirlilere Fransızca kullanmayı dayatmaya çalışmıştır. Fransızca, 132 yıllık Fransa sömürgeciliği döneminde Cezayir’de baskın ve en yaygın kullanılan dil olarak kalmıştır.

Cezayir’in 1962’de bağımsızlığını kazanması ve bağımsız Cezayir devletinin kurulmasından sonra, 1963’te ilk Cezayir anayasasında Arapça ülkenin resmî dili ilan edilmiştir. Cezayir’de Berberi kültürü ve diline daha fazla önem verilmesini talep eden 1980 Berberi baharının başlamasından 22 yıl sonra, Berberice 2002 yılında ulusal bir dil olarak kabul edilmiştir. Ardından 2016 yılının başında parlamentoda yapılan değişiklikle ülkede Arapçanın yanında ikinci resmî dil olarak kabul edilmiştir.

Eski zamanlardan bugüne kadar Kuzey Afrika’dan art arda geçen farklı medeniyetler, Cezayir halkını birçok ırktan oluşan bir toplum hâline getirmiştir. Ülke nüfusunun en büyük oranını oluşturan Arap kökenli vatandaşlar daha çok iç bölgelerde ve çöllerde

yaşarken bölgenin yerli halkı olan Berberiler de ülkenin kuzeydoğusunda ve dağlık bölgelerinde yerleşik durumdadır. Ayrıca başkent, Konstantin ve Oran gibi büyük şehirlerde Avrupa kökenli azınlıklar ve başkent, Jijel, Medea ve Tlemcen gibi farklı şehirlerde bulunan Osmanlı ve Endülüs azınlıkları da Cezayir halkının bir bölümünü oluşturmaktadır.

Bu etnik çeşitlilik, başta Cezayir olmak üzere Kuzey Afrika bölgesinde kayda değer bir kültürel çeşitliliğe kaynaklık etmiştir. Bu kültürel çeşitlilik çok dilli bir toplum da yaratmıştır. İlköğretim dili olan Arapçanın yanı sıra, ülke nüfusunun yüzde 20 ila 25'ini oluşturan Berberilerin bulunduğu bölgelerde Berberice yaygın olarak kullanılmaktadır. Ayrıca Fransızca farklı kurum kuruluşlarda ve yüksek öğretimde özellikle bilim dili olarak büyük ölçüde kullanılmaktadır. Aynı zamanda, özellikle Fransız sömürgeciliğinin yoğunlaştığı Cezayir'in kuzeyindeki birçok şehirde Cezayirli ailelerin bir bölümünün ana dili olarak kabul edilmektedir. Üstelik ilk okuldan itibaren Fransızcanın yabancı dil olarak öğretilmesi, değişen eğitimin kalitesine göre Cezayirlilerin çoğunun Fransızca'yı farklı düzeylerde öğrenmesini sağlamıştır.

Günümüzde Cezayir'de bu üç farklı dilin yaygın olarak kullanılması nedeniyle halkın çoğunluğunun, özellikle de yeni neslin, ya çok dilli ya da iki dilli olduğu görülmektedir. Berberilerin çoğunluğu ana dillerine ek olarak Fransızca'yı ve daha az oranda Arapça'yı konuşabilmektedir. Halkın geri kalanına gelince, her iki dilin eğitimde ve çeşitli devlet kurum kuruluşlarında kullanılması nedeniyle Arapça ve Fransızca farklı düzeylerde bilmektedir.

Yukarıda ifade edilen üç dil çoğu Cezayirli tarafından biliniyor olsa da, halk günlük hayatta kreyol olan "Darca" adı verilen yerel bir dil kullanmaktadır. Bu dil Arapça, Berberice ve Fransızcadan alınmış kelimelerin, dilbilgisi kurallarının, deyim ve atasözlerinin karışımından oluşan bir dildir. Bu dil, bir yazı dili olmasa bile, Berberiler ve Fransızca konuşan bazı azınlıklar hariç, Cezayirlilerin büyük bir kısmının anadili sayılmaktadır. Bu dil, Tunus ve Fas gibi Kuzey Afrika'nın diğer bölgelerinde de küçük kullanım farklılıklarıyla konuşulmaktadır. Çeşitli sosyal medya ortamlarında kişiler arasındaki iletişim sırasında bazı kişiler bu dili Latin harfleriyle kalan kısım ise Arap harfleriyle yazmaktadır.

2.4. İlgili Araştırmalar

Son yıllarda Türkiye'nin farklı alanlarda kaydettiği gelişmeler, Arap ülkelerinde yaşayanlar başta olmak üzere dünya genelinde yabancıların Türkçeye olan ilgisini artırmıştır. Türkiye ile jeopolitik, tarihî ve kültürel ilişkileri köklü olan Arap ülkelerinin halkları, Türk şirketlerinin ister Türkiye'de ister yurt dışında sunduğu iş imkânlarından faydalanmak amacıyla Türk dilini öğrenmeye gayret göstermektedir. Ayrıca Türk üniversitelerinde eğitimini sürdüren Arap kökenli öğrencilerinin sayısında gözlemlenen artış ile Orta Doğu ve Kuzey Afrika'daki Arap ülkelerinde açılan Türk Dili ve Edebiyatı bölümlerini tercih eden öğrenci sayılarındaki yükselme eğilimi Türkçe öğrenmek isteyen genç bir Arap nüfusun varlığını açıkça göstermektedir. Esasen dünya genelinde gözlemlenebilen ancak bilhassa Arap bölgesinde dikkat çekecek düzeye ulaşan Türkçeye yönelik ilgi artışı, yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi alanındaki araştırmalarda da kendini hissettirmeye başlamıştır. Yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi alanındaki araştırmalar arasında, bu araştırmanın içeriğine benzer içeriğe sahip olanlar, başka bir deyişle yabancılara ve özellikle Araplara Türkçe öğretiminde konuşma konusuyla ilgili yapılan çalışmalar aşağıda kısaca değerlendirilmiştir.

Akkaya ve Gün (2016) “Araplara Türkçe Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar: Ürdün Örneği” adlı araştırması Ürdün'de Yunus Emre Enstitüsünde Türkçe öğrenenlerin öğrenme sürecinde karşılaştıkları güçlükler tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Öğrencilerin konuşma becerisinde sorunlar yaşadığını sonucuna varılmıştır. Bu sorunların çözümüne yönelik konuşma ve dinleme sese dayalı dil becerilere ağırlık verilmesi önerilmiştir.

Avcı (2019), Tunus Yunus Emre Enstitüsünde Türkçe öğrenen öğrencilerle çalışmıştır. Araştırmada katılımcıların hem Arapça hem de Fransızca'yı eş zamanlı olarak kullanmasının yabancı dil olarak Türkçe öğretimine etkilerini tespit etmeye çalışmıştır. Araştırmanın sonucunda karşılıklı konuşma, yazılı anlatım ve telaffuz gibi konulardaki iki dilliliğin olumlu ve olumsuz etkileri tespit edilmiş ve olumlu yönde gelişmesine yönelik öneriler sunulmuştur.

Alshirah (2013) yaptığı araştırmada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen Arap kökenli öğrencilerin yaşadıkları sorunları ele alınmış ve çözüm önerileri sunulmuştur. Aynı şekilde Hoşca (2020) da araştırmasında Sudan'da Türkçe öğretiminde karşılaşılan zorlukları tespit etmeye çalışmıştır. Araştırmada özellikle alfabe ve hâl ekleri konularında yaşanan güçlükler ele alınmış ve bunları gidermeye yönelik çözüm öneriler sunulmuştur.

Öztürk (2013) “Değişkenler Açısından Araplara Türkçe Öğretimi (Ürdün-Mısır Örneği)” adlı araştırmasında Arap kökenli öğrencilerin Türkçe öğrenme sürecinde karşılaştıkları problemler dil ve ses bilgisi, yöntem, materyal ve iki dillilik açısından incelenmiş ve çözüm öneriler sunulmuştur. Bu araştırmalarda Arap kökenli öğrencilerle çalışılmakla beraber özel olarak konuşma becerisi ve bu becerinin gelişimi yerine genel olarak Türkçenin öğretimine odaklanıldığı, konuşma becerisine yönelik detaylı bilgiler elde etmeye yönelik ölçümler yapılmadığı görülmektedir.

Aldaraghme (2020) ise Sakarya Üniversitesi TÖMER’de eğitim gören ana dili Arapça olan öğrencilerin Türkçe konuşma becerisinde yaşadıkları sorunları tespit etmiş ve çözüm önerileri sunmuştur.

Şahin ve Kalın Salı (2018) Çömü TÖMER’de yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin hazırlıklı konuşma yaparken hangi stratejileri kullandıklarını incelemiştir. Çalışmanın örneklemini Türkçe öğrenen 18 yabancı uyruklu öğrenciden oluşmaktadır. Veriler görüşme tekniği ile toplanmıştır. Çalışmanın sonucunda öğrencilerin kullandıkları stratejilerin bazıları literatürdeki stratejilerden farklı olduğunu tespit edilmiştir. Yapılan bu çalışmalarda ise Arap kökenli öğrencilerin konuşma becerileri incelenmekle beraber bu öğrencilerin Türkiye’deki TÖMER’lerde yani hedefi temel dil becerilerini geliştirmek olan kurumlarda eğitim aldıkları göz önünde bulundurulmalıdır. Bu bağlamlar Türkoloji bölümleri ve bu bölümlerde verilen eğitimi yansıtmaktan çok uzaktır. Dolayısıyla yapılan bu araştırmaların sonuçları Arap kökenli öğrencilerin Türkçe konuşma becerileri hakkında bilgi edinmemizi sağlasa da sadece Türkiye’de eğitim alan sınırlı bir grubu temsil etmesi bakımından mevcut araştırmanın ilgilendiği Türkoloji bölümleri hakkında bilgi verebilecek nitelikte değildir. Ayrıca elde edilen bilgiler yurt dışındaki Türkoloji bölümlerinde verilen eğitimin içeriği, niteliği ve öğretim üyelerinin yeterlikleri hakkında değerlendirme yapma imkânı sunmamaktadır.

Oktay (2017) Ankara Keçiören İlçesi Halk Eğitim Merkezi’nde Araplara Türkçe öğretimi kursu kapsamında öğrencilerin konuşma becerisinin gelişmesinde Gramer-Çeviri Yöntemi ve İletişimsel Yöntemin Türkçe etkileri karşılaştırılmalı olarak incelenmiştir. Ulaşılan sonuçlarda Drama ve Rol Yapma Tekniği öğrencilerin dil öğrenmede motive ettiği ve konuşma sırasında yaşanan çekingenlik ve utangaçlıktan uzaklaştırdığı görülmüştür.

Boylu ve Çangal (2015) Bosna-Hersekli öğrencilerin konuşma kaygılarını çeşitli değişkenler açısından araştırmıştır. Sonuçlara göre öğrencilerin Türkçe konuşurken belli

bir oranda kaygı duydukları ve erkeklerin konuşma kaygısı puan ortalaması bayan öğrencilere göre fazla olduğu görülmüştür.

Karçiç ve Çetin (2015) Saraybosna’da lise birinci sınıfta Türkçe okuyan öğrencilerin konuşma becerisinin gelişimini engelleyen kaygılar tespit etmeye çalışmıştır. Veriler anket yoluyla elde edilmiştir. Sonuçlar Bosna-Hersekli öğrencilerin kaygı seviyeleri yüksek olmadığını göstermiştir. Bu iki çalışmada ise yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde konuşma becerisinin gelişimine etki eden psikolojik faktörlerden kaygıya odaklanıldığı görülmektedir. Bununla beraber konuşma gelişimine etki eden diğer faktörlerin incelenmemiş olması, ayrıca farklı bir kültür ve bölgede yapılmış araştırmalar olmaları sebebiyle bu araştırmadan farklılaşmaktadırlar.

Emek (2017) yaptığı araştırmada Cezayir 2 Üniversitesi Türkoloji bölümünde uygulanan temel düzey (A1-A2) Türkçe öğretim programı değerlendirilmiştir. 2016 yılında söz konusu bölümün birinci sınıfta eğitim gören 246 öğrenci, bölüm yöneticileri ve 6 Türkçe öğretmeni çalışmanın araştırma grubu oluşturmaktadır. Sonuçlara göre öğrencilerin Türkoloji bölümü tercih etmelerinde iş imkânları fazla etkilidir ve öğrencilerin en çok konuşma becerisine öncelik verilmesini istemeleri tespit edilmiştir. Bu araştırma çalışılan grup açısından ortaklık gösterse de amaçları bakımından farklılaşmaktadır. Yapılacak araştırmanın ulaşmayı hedeflediği bilgiler bu çalışmanın sonuçlarını tamamlayarak çok daha detaylı bir tablo elde edilmesini sağlayacaktır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

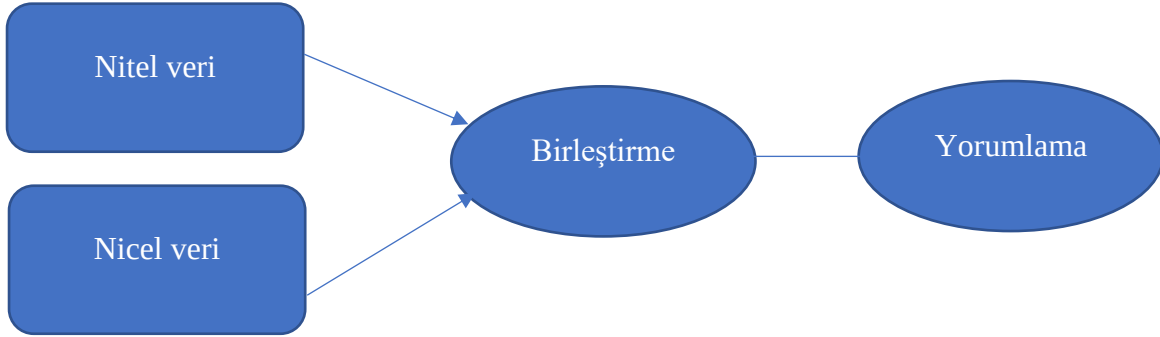
Araştırmanın bu bölümünde Araştırmanın modeli, evren örneklem, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve analizi hakkında bilgi verilmektedir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Cezayir 2 Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalında okuyan öğrencilerin konuşma becerisindeki düzeylerinin yanı sıra öğrencilerin kişisel özellikleri, bölümün müfredatı, ders içerikleri ve kullanılan materyaller gibi farklı değişkenler hakkında bilgi toplamayı gerektiren bu araştırmada hem nitel hem de nicel verilen toplanmasını mümkün kılan karma yöntemi kullanılamamıştır. Karma yöntemin seçilmesinin temel nedeni, araştırılan bir olayın çeşitli yönlerini açıklamayı mümkün kılması ve bütüncül bir anlayış geliştirmede etkili olmasıdır (Baki ve Gökçek, 2012; Davies, 2000). Ayrıca bu araştırmanın yabancı bir ülkede yapılması, daha önce konu hakkında aynı içerikli bir araştırma yapılmamış olması, benzer şekilde hedef kitlenin konu açısından özgün olması, veri toplama sürecinde doğru kararlar verilmesini zorlaştırdığı için veri toplamada karma yönteminin sunduğu seçenek zenginliğinden faydalanmak uygun görülmüştür (Emek, 2017). Araştırmanın içeriği ve amaçlarının doğrultusunda karma yöntem desenlerinden bir olan Yakınsak Paralel Desen kullanılmıştır.

Yakınsak paralel desende aynı derecede öneme sahip nicel ve nitel verilerin toplanması ve analizi ayrı ayrı tamamlandıktan sonra sonuçlar ya karşılaştırılır ya da ilişkilendirilerek yorumlanmaktadır. Bu desenin gücü, hem nicel hem de nitel verilerinin olumlu yönlerini

birleştirmesinde ve böylece araştırma için daha güçlü kanıt ve destek sağlamasındadır (Creswell, 2002). Yakınsak Paralel Desenin sümgel görünümü şekil 3.1’de sunulmuştur.

Şekil 3.1. Kullanılan yakınsak paralel desenin simgesel görünümü (Creswell, J. W. (2002). *Educational research: planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research*. New Jersey: Pearson). Kaynağından erişilmiştir.

Bu araştırmada Cezayir 2 Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı öğrencilerinin Türkçe konuşma düzeylerini belirlemek ve öğrencilerin konuşma düzeylerine etkisi olduğu düşünülen kişisel özelliklerini ortaya koymak için nicel yöntemlerle veri toplanmıştır. Ayrıca programda uygulanan müfredat, verilen derslerin ders içeriği ve derslerde kullanılan kaynak ve materyaller gibi bazı faktörlerin öğrencilerin konuşma becerilerinde bulundukları düzeye etkisinin açıklanması için nitel veriler toplanmıştır. Toplanan bütün veriler ayrı ayrı analiz edilmiştir.

3.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2020-2021 eğitim öğretim yılında Cezayir 2 Üniversitesi, Dil ve Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalında 2. ve 3. sınıfta öğrenim gören Cezayirli öğrenciler oluşturmaktadır. Ana Bilim Dalında herhangi bir hazırlık sınıf olmadığı için birinci sınıf, bölüme yeni gelen öğrencilerin Türkçe ile tanıştırıldığı ve temel bilgilerin öğretildiği yıl kabul edilmektedir. Bu nedenle toplam 3 yıllık programın birinci sınıf öğrencileri araştırmanın amaçlarına uygun Türkçe düzeyine sahip olmadıkları için araştırmaya dâhil edilmemiştir. Araştırma ikinci ve üçüncü sınıflarının toplamından bölümde kayıtlı olan 101 öğrenciyle çalışılması planlanmıştır. Ancak verilerin toplandığı 2021 yılının nisan ve haziran ayları arasında yaygınlaşan Covid-19 salgını ve pek çok ülkeden farklı olarak Cezayir’de uzaktan eğitime geçilmemesi,

özellikle başkent dışında yaşayan öğrencilerin bir kısmının okulu bırakmasına neden olmuştur. Dolayısıyla araştırmada kullanılan bilgi toplama formu 2020-2021 yarıyılında bahar dönemindeki 2 ve 3'üncü sınıflarda aktif olan 72 öğrenci tarafından doldurulmuştur. Bu öğrencilerin tamamına yakını sözlü anlatım çalışmasına da katılmıştır. Ancak bilgi toplama formunu doldurmakla beraber sözlü anlatım görevlerinde tele konferans yönteminin kullanılmasına ve ses kaydı alınmasına onay vermeyen bu nedenle de sözlü anlatım görevlerine yönelik uygulamaya katılmayı reddeden 5 öğrenci çıkmıştır. Covid-19 Salgını nedeniyle ülke sınırlarının giriş çıkışa kapatılması nedeniyle Cezayir'e giriş yapamayan araştırmacı bu öğrencileri yerinde dinleyip puanlama da yapamamıştır. Bundan dolayı bu 5 öğrenciyi çalışma grubundan çıkarmak zorunda kalmıştır.

Aşağıda araştırmaya katılan öğrencilerin genel demografik özelliklerine ilişkin bilgiler sunulmuştur.

Tablo 3.1

Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Cinsiyet, Yaş, Sınıf Düzeyi Dağılımları

Demografik Özellik	N	%
Cinsiyet		
Kadın	55	82,1
Erkek	12	17,9
Toplam	67	100
Yaş		
7-20	37	55,2
21-24	26	38,8
25 ve üzeri	04	06
Toplam	67	100
Sınıf Düzeyi		
2. Sınıf	40	59,7
3. Sınıf	27	40,3
Toplam	67	100

Tablo 3.1 'de görüldüğü üzere çalışmaya katılan öğrencilerin yarısından fazlası 20 yaş ve altında yer alan genç gruptur. 25 yaş üstünde ise sadece 4 katılımcı (%6) bulunmaktadır. Ayrıca katılımcılar arasında kadınlar belirgin bir sayısal üstünlüğe sahiptir (55 [%82,1] kadın ve 12 [%17,9] erkek). Sınıf düzeyi bakımından da ikinci sınıfta okuyan katılımcı sayısının biraz daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 3.2

Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Dil Niteliklerine Göre Dağılımı

Dil Nitelikleri	N	%
Ana dili		
Arapça	60	89,6
Berberice	7	10,4
Toplam	67	100
Dil durumu		
Tek dilli	4	6,0
İki dilli	57	85,0
Çok dilli	6	9,0
Toplam	67	100

Tablo 3.2’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğrencilerin 60’ının ana dili Arapça, kalan 7 katılımcının ana dili ise Berbericedir. Sunulan bilgiler katılımcıların çoğunluğunun (%85) iki dilli olduğunu göstermektedir. Çok dillilerin oranı %9, tek dillilerin oranı ise sadece %6’dır.

Tablo 3.3

Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Lisede Mezun Oldukları Bölüme Göre Dağılımı

Bölüm	N	%
Yabancı diller	48	71,6
Edebiyat ve Felsefe	16	23,9
Yönetim ve Ekonomi	3	4,5
Toplam	67	100

Tablo 3.3’te araştırmaya katılan öğrencilerin büyük kısmının (%71,6) liselerin yabancı diller bölümünden mezun olduğu görülmektedir. Edebiyat ve felsefe bölümünden mezun olanların oranı ise %23,9’dur. Katılımcıların geri kalanı ise (%4,5) liselerin yönetim ve ekonomi bölümünden mezun olmuştur.

Araştırmaya katılan öğrencilerin Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalını seçme nedenleri de dikkate alınmıştır. Çünkü öğrencinin bu bölümü seçme amacının dört temel dil becerilerini öğrenme sürecini etkileyebilmektedir. Genelde öğrencilerin Türkçeyi öğrenme hedefine hizmet eden belirli bir beceriye odaklanması gözlenebilmektedir. Dolayısıyla katılımcıların amaçları doğrultusunda konuşma becerisine odaklanıp fazla önem vermesi

ya da onu ihmal etmesi söz konusu olabilir. Bu durumun öğrencilerin konuşma becerisindeki düzeylerini doğrudan etkileyeceği düşünülmektedir. Bu nedenle araştırma sonuçlarının daha doğru yorumlanabilmesi için araştırmaya katılan öğrencilerin bu ana bilim dalı kasıtlı olarak mı seçtikleri, eğer öyleyse seçme amaçlarının ne olduğu belirlenmiş ve sonuçlar Tablo 3.4’te sunulmuştur.

Tablo 3.4

Öğrencilerin Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalını Seçme Nedenleri

Programı Seçme Nedeni	N	%
Türkçeye ve Türkiye’ye olan sevgi	22	32,8
Türkiye’de okumak, çalışmak ya da yaşamak için	13	19,4
Sistem seçmiştir	4	6,0
Tercüman ya da öğretmen olarak çalışmak için	18	26,9
Diğer	10	14,9
Toplam	67	100

Tablo 3.7’ten de anlaşılacağı üzere araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunluğu (%32,8) Türkçeye ve Türkiye’ye olan sevgi nedeniyle Türk dili ve edebiyatı ana bilim dalını tercih ettiği görülmektedir. Kalan katılımcılar ise %26,9 tercüman ya da öğretmen olarak çalışmak için, %19,4 Türkiye’de okumak, çalışmak ya da yaşamak için, %6 sistem seçtiği için ve %14,9 başka nedenlerle bu bölümü tercih ettiği görülmektedir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada hem nitel hem de nicel veriler kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan veri toplama araçları şunlardır: Öğrenciler için bilgi toplama formları, öğrencilerle yapılan görüşmelerin ses kayıtları ve Cezayir 2 Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı müfredat programı.

3.3.1. Nicel Veri Toplama ve Değerlendirme Araçları

Bu çalışmanın nicel verilerini toplamak için üç farklı veri toplama aracından istifade edilmiştir Bunlar araştırmacı tarafından hasarlanan Bilgi Toplama Formu, sözlü anlatım ses kayıtları ve (Kurtoglu ve Eken, 2011) tarafından geliştirilen A2 düzeydeki Konuşma

Becerisinin belirlenmesi için geliştirilen Analitik Dereceli Puanlama Anahtarı kullanılmıştır. Söz konusu bu araçlar ile ilgi daha detaylı bilgiler aşağıda verilmiştir.

3.3.1.1. Bilgi Toplama Formu

Araştırmaya katılan öğrencilerin demografik özellikleri, okulda ve özel yaşamlarında Türkçe kullanım durumları ve özellikle Türkçe konuşmaya yönelik ilgileri hakkında bilgi toplamak için araştırmacı tarafından Bilgi Toplama Formu Formu (EK I) oluşturulmuştur.

3.3.1.1 . Sözlü Anlatım Görevleri

Araştırmaya katılan öğrencilerin konuşma beceri düzeylerini tespit etmek için kendilerine verilen üç konudan bir konu seçmeleri ve konu hakkında 3 ile 5 dakika arasında bir sürede konuşmaları istenmiştir. Verilen konuların güncel ve araştırmaya katılan Cezayirli öğrencilerin ilgi alanlarına hitap etmesine özen gösterilmiştir. Konular belirlenirken öncelikle Türkçe eğitimi ve yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi alan uzmanlarından uzman görüşü alınmış, sonrasında Cezayir 2 Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde görev yapan öğretim üyelerinin görüşlerine başvurulmuştur. Alınan görüşler neticesinde öğrencilere sunulacak konular şu şekilde belirlenmiştir:

1. Türk kültürü ile Cezayir kültürü arasındaki benzerlikler ve farklılıklar nelerdir?
2. Covid-19 salgını günlük yaşamınızı ve eğitim hayatınızı nasıl etkiledi? Anlatınız.
3. Geçmişe veya geleceğe gitme imkânınız olsaydı hangisini seçerdiniz? Neden?

3.3.1.1. Sözlü Anlatım Dereceli Puanlama Anahtarı

Araştırmaya katılan öğrencilerin sözlü anlatım ürünleri Kurtoğlu ve Eken (2011) tarafından A2 düzeyinde Konuşma Becerisini değerlendirmek için geliştirilen Analitik Dereceli Puanlama Anahtarı kullanılarak puanlanmıştır. Bu ölçme aracında öğrencilerin sözlü anlatımları 8 alt başlıkta değerlendirilmektedir. Bunlar, dilbilgisi, sözcük bilgisi, sesletim, dinleme becerisi, akıcılık, söylem yönetimi, diyalogu sürdürme ve etkileşim. Bu ölçme aracında başlangıç düzeyi, geliştirilmesi gerekir, başarılı ve çok başarılı olmak üzere 4 başarı düzeyi bulunmaktadır. Dereceli puanlama anahtarında yer alan her ölçüte ilişkin

başarı göstergeleri tanımlanmıştır. Bu başarı göstergeleri kullanılarak konuşmacının her alt başlıktaki düzeyi belirlenmektedir.

Dereceli puanlama anahtarının güvenilirliğini belirlemek amacıyla “sınıfiçi korelasyon katsayısı” kullanılmıştır. Üç farklı puanlayıcı tarafından verilen puanların arasındaki uyum dercesine bakmak için korelasyon katsayısı SPSS programı kullanarak hesaplanmıştır. Hesaplanan korelasyon katsayısı ($r = .98$, $p < .01$) bulunmuştur. Bu değer, 3 puanlayıcının vermiş olduğu puanların uyumlu olduğunu ve bu dereceli puanlama anahtarının güvenilirliğini ortaya koymaktadır (Kurtoğlu ve Eken 2011).

Bu araştırmada öğrencilerin sözlü anlatım görevlerinde karşılıklı konuşma bulunmadığı için dereceli puanlama anahtarında yer alan dinleme, diyalog sürdürme ve etkileşim karşılıklı konuşma ile ilgili alt başlıklar kullanılmamıştır.

3.3.2. Nitel Veri Toplama Araçları ve Veri Kaynakları

Araştırmanın nitel verileri hazırlanacak olan dört veri toplama aracı kullanılarak elde edilecektir. Bunlar hakkındaki bilgi aşağıda sunulmuştur.

3.3.2.1. Yapılandırılmış Öğrenci Görüşme Formu

Araştırmaya katılan öğrencilerin konuşma becerilerini etkileyebileceği düşünülen düşünce ve görüşleri konusunda bilgi almak için hazırlanmış olan form ile nitel verilerin bir bölümü toplanmıştır.

Formda program öğrencilerinin genel olarak Türkçeyi ve özellikle konuşma becerisini öğrenirken karşılaştıkları güçlükleri ve konuşmayla ilgili derslerdeki verimlilik hakkındaki görüşlerini öğrenmeye yönelik sorular da yer almaktadır.

3.3.2.2. Cezayir 2 Üniversitesindeki Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Müfredat Programı

Araştırmaya katılan öğrencilerin Türkçe konuşma beceri düzeylerinin değerlendirilmesi ve mevcut durumlarının açıklanmasında kullanılmak üzere eğitim aldıkları müfredat programı veri kaynağı olarak incelenmiştir. Cezayir 2 Üniversitesindeki Türk Dili ve Edebiyatı Ana

Bilim Dalında okutulan müfredat programı ilgili kişilerle iletişim kurularak, fakülteden elde edilmiştir.

3.3.2.4. Cezayir 2 Üniversitesindeki Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde Okutulan Konuşmayla İlişkili Derslerin Ders Tanımlama Formları (Ders İçerikleri)

Türkçe konuşma becerisini kazandırmak ve geliştirmek için derslerde okutulmakta olan içerik de araştırma kapsamında incelenmiştir. Özellikle konuşma becerisi ile doğrudan ilişkilendirilebilecek derslerin ders içeriklerine yoğunlaşmıştır.

4.2.Verilerin Analizi

Elde edilen veriler nicel ve nitel olmak üzere iki türe sınıflandırılmıştır. Nicel veriler bir paket program kullanılarak istatistiksel analizlere tabi tutulmuştur. Nitel verilerin analizinde ise içerik analizi ve betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır.

3.4.1 Nicel Verilerin Analizi

Araştırmaya katılan öğrencilerin kendilerine sunulan ankete verdikleri cevaplardan elde edilen nicel veriler sınıflandırılmıştır. Ardından cevaplama sırasında oluşan yanlış veya eksik cevaplar açısından incelenip düzenlenmiştir. Bu incelemeden sonra söz konusu bu cevaplar bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

Nicel verilerin diğer kısmını oluşturan öğrencilerin sözlü anlatım ürünleri ise Kurtoğlu ve Eken (2011) tarafından A2 düzeyinde Konuşma Becerisini değerlendirmek için geliştirilen Analitik Dereceli Puanlama Anahtarı kullanılarak değerlendirilmiştir. Tüm bu sözlü anlatım ürünleri önce araştırmacı tarafından, ardından anadili Türkçe olan, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında yüksek lisansı tamamlamış ve alanda deneyim sahibi bir kişi tarafından da puanlanmıştır. Birinci ve ikinci puanlama arasındaki korelasyon ölçüldükten sonra ortalama hesaplanmış ve söz konusu bu ortalama üzerinden değerlendirme yapılmıştır.

3.4.2. Nitel Verilerin Analizi

Araştırma kapsamında toplanan nitel verileri içerik analizi yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Bu nitel analiz yönteminde toplanan verilerin araştırmacı tarafından daha önce hazırlanan kodlar ışığında incelenmesi yapılmaktadır. Bu doğrultuda yapılandırılmış görüşme formunda katılımcılara sorulan açık uçlu sorular, ilgili bölümün müfredat programı ve lisans programında kullanılan Türkçe öğretim materyallerin incelenmesinden elde edilen veriler birbirine benzeyen bilgiler aynı kodların altında toplanmıştır. Bu veri kaynakların analizinde aranan bilgilerin ilgili bölümde bulunup bulunmaması sorgulanmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

4.1. Cezayir'deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Başarı Düzeylerine İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan öğrencilerin sözlü anlatım puanlarına ilişkin betimsel istatistikler Tablo 4.1'de sunulmuştur.

Tablo 4.1

Cezayir'deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Başarı Düzeylerine İlişkin Betimsel İstatistikler

Ölçüm Birini	En Düşük Puan	En Yüksek Puan	$\bar{x}$	Ss	Alınabilecek En Düşük-En Yüksek Puan
Dil Bilgisi	1	4	2,58	0,73	1-4
Sözcük Bilgisi	1	4	2,47	0,75	1-4
Sesletim	1	4	2,28	0,64	1-4
Akıcılık	1	4	2,31	0,63	1-4
Söylem Yönetimi	1	4	2,37	0,74	1-4
Toplam	5	18	12,02	3,18	1-4

Tablo 4.1'de katılımcı 67 öğrencinin sözlü anlatımlarının dilbilgisi, sözcük bilgisi, sesletim, akıcılık ve söylem yönetimi açısından değerlendirildiği, her bir alt başlıkta en düşük puanın 1, en yüksek puan ise 4 olduğu görülmektedir. Yani hemen her kriterde başlangıç düzeyinde olan, çok düşük bir başarı gösteren katılımcılar da bulunmaktadır, en yüksek düzeyde yani çok başarı olarak nitelenebilecek durumda olan katılımcı da bulunmaktadır. Ortalama puanlara bakıldığında 4 puan üzerinden dilbilgisinde 2,58, sözcük bilgisinde 2,47, sesletimde 2,28, akıcılıkta 2,31 ve söylem yönetiminde 2,37 olduğu

görülmektedir. Değerlendirilen bu beş alanda her birinde tam puan alan öğrenci bulunmaktadır. Ancak bu alanların tamamında tam puan alan ve toplam 20 puana ulaşan öğrenci bulunmamaktadır. Katılımcıları 20 üzerinden toplam puan ortalaması ise 12,02'dir.

4.2. Cezayir'deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Demografik Özellikleri Açısından Farklılaşp Farklılaşmadığına İlişkin Bulgular

Araştırma kapsamında öncelikle katılımcıların konuşma başarı durumları üzerinde demografik özelliklerinin bir far yaratıp yaratmadığı incelenmiştir. Bu bağlamda katılımcıların demografik özelliklerinden cinsiyet, yaş, sınıf düzeyi ana dili, tek-iki-çok dilli olma durumu, lise mezuniyeti ve bölüm seçme nedeni değişkenlerine bağlı olarak katılımcı puanlarının farklılaşp farklılaşmadığını ortaya koymaya yönelik analizler yapılmıştır. Katılımcıların sözlü anlatım performanslarının cinsiyet değişkenine bağlı olarak değişim gösterip göstermediğine ilişkin sonuçlara Tablo 4.2'de yer verilmiştir.

Tablo 4.2

Cezayir'deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Başarı Düzeylerine İlişkin Betimsel İstatistikler

Ölçüm Birimi	Cinsiyet	n	$\bar{x}$	Ss	Sd	t	p
Dil Bilgisi	Kadın	55	2,60	,72	65	,38	,70
	Erkek	12	2,50	,83			
Sözcük Bilgisi	Kadın	55	2,48	,75	65	,09	,93
	Erkek	12	2,45	,81			
Sesletim	Kadın	55	2,25	,61	65	-,67	,52
	Erkek	12	2,41	,79			
Akıcılık	Kadın	55	2,30	,63	65	-,12	,91
	Erkek	12	2,33	,65			
Söylem Yönetimi	Kadın	55	2,38	,75	65	-,19	,85
	Erkek	12	2,33	,78			
Toplam	Kadın	55	12,03	3,11	65	-,01	,99
	Erkek	12	12,04	3,61			

Tablo 4.2'de görüldüğü üzere katılımcıların sözlü anlatımın alt boyutlarında ve toplamda aldıkları puan ortalamaları cinsiyet değişkenine bağlı olarak farklılaşmamaktadır (toplam puanda [$t_{(65)} = -,01, p>,05$]; dilbilgisinde [$t_{(65)} = ,38, p>,05$]; sözcük bilgisinde [$t_{(65)} = ,09,$

$p>,05$]; sesletimde [$t_{(65)} = -,67, p>,05$]; akıcılıkta [$t_{(65)} = -,12, p>,05$] ve söylem yönetiminde [$t_{(65)} = -,19, p>,05$]). Bu sonuç alandaki genel birikimle uyuşmadığı gibi beklentilerle de örtüşmemektedir. Bunda erkek katılımcı sayısının azlığının etkili olabileceği düşünülmüştür.

Tablo 4.3

Cezayir'deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Yaş Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları

Ölçüm Birimi	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Dil Bilgisi	Gruplar Arası	,51	2	,256	,47	,63
	Grup içi	34,79	64	,544		
	Toplam	35,30	66			
Sözcük Bilgisi	Gruplar Arası	,07	2	,034	,05	,94
	Grup içi	37,65	64	,588		
	Toplam	37,72	66			
Sesletim	Gruplar Arası	,34	2	,172	,41	,66
	Grup içi	26,77	64	,418		
	Toplam	27,11	66			
Akıcılık	Gruplar Arası	,021	2	,011	,03	,97
	Grup içi	26,397	64	,412		
	Toplam	26,418	66			
Söylem Yönetimi	Gruplar Arası	,143	2	,072	,12	,88
	Grup içi	36,529	64	,571		
	Toplam	36,672	66			
Toplam	Gruplar Arası	3,679	2	1,839	,18	,84
	Grup içi	663,761	64	10,371		
	Toplam	667,440	66			

Tablo 4.3'te katılımcıların değerlendirmede kullanılan dereceli puanlama anahtarında bulunan sözlü anlatım alt boyutlarında ve toplamda aldıkları puan ortalamalarının yaş değişkenine bağlı olarak farklılaşmadığı görülmektedir (toplam puan [$F_{(2-64)} = ,18, p>,05$]; dilbilgisinde [$F_{(2-64)} = ,47, p>,05$]; sözcük bilgisinde [$F_{(2-64)} = ,05, p>,05$]; sesletimde [$F_{(2-64)} = ,41, p>,05$]; akıcılıkta [$F_{(2-64)} = ,03, p>,05$] ve söylem yönetiminde [$F_{(2-64)} = ,12, p>,05$]).

Toplam puan ortalamalarında en yüksek puan ortalaması 21-24 yaş gurubu öğrencilerin ortalamasıdır ($\bar{x}=12,15$). İkinci sırada 17-20 yaş grubu öğrencilerin ortalaması ($\bar{x}=12,04$) ve son sırada 25 yaş ve üzeri öğrencilerin ortalamasıdır ($\bar{x}=11,12$). Buradan hareketle istatistiksel olarak anlamlı bir fark yaratamasa da yaştaki yükselmenin başarıda düşüşe neden olduğu, literatürde ifade edildiği gibi erken yaşlarda dil öğrenmeye başlamanın süreci kolaylaştırdığı söylenebilir.

Tablo 4.4

Cezayir'deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Sınıf Düzeyi Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları

Ölçüm Birimi	Sınıf	n	$\bar{x}$	Ss	Sd	t	p
Dil Bilgisi	2. Sınıf	40	2,5500	,74936	65	-,43	,66
	3. Sınıf	27	2,6296	,71512			
Sözcük Bilgisi	2. Sınıf	40	2,4625	,73718	65	-,19	,85
	3. Sınıf	27	2,5000	,79663			
Sesletim	2. Sınıf	40	2,2375	,64039	65	-,71	,48
	3. Sınıf	27	2,3519	,64770			
Akıcılık	2. Sınıf	40	2,2625	,57721	65	-,77	,45
	3. Sınıf	27	2,3889	,71163			
Söylem Yönetimi	2. Sınıf	40	2,2875	,68769	65	-1,10	,27
	3. Sınıf	27	2,5000	,82041			
Toplam	2. Sınıf	40	11,8000	3,10045	65	-,71	,48
	3. Sınıf	27	12,3704	3,32413			

Tablo 4.4'te görüldüğü üzere sınıf düzeyi değişkenine bağlı olarak öğrencilerin sözlü anlatımın alt boyutlarında aldıkları puan ortalamalarının istatistiksel olarak farklılaşmadığı tespit edilmiştir (dilbilgisinde [$t_{(65)} = -,43, p > ,05$]; sözcük bilgisinde [$t_{(65)} = -,19, p > ,05$]; sesletimde [$t_{(65)} = -,71, p > ,05$]; akıcılıkta [$t_{(65)} = -,77, p > ,05$] ve söylem yönetiminde [$t_{(65)} = -1,10, p > ,05$]).

Toplam puan ortalamasına geldiğinde üçüncü sınıf öğrencilerinin ortalamasının ($\bar{x}=12,37$) ikinci sınıf öğrencilerinin ortalamasına ($\bar{x}=11,80$) göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Ancak belirlenen bu farklılaşmanın da istatistiksel olarak manidar olmadığı analizlerde ortaya çıkmıştır ($t_{(65)} = -,71, p > ,05$).

Tablo 4.5

Cezayir’deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Ana Dili Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları

Ölçüm Birimi	Ana Dili	n	$\bar{x}$	Ss	Sd	t	p
Dil Bilgisi	Arapça	60	2,5750	,73545	65	-,23	,83
	Berberice	7	2,6429	,74801			
Sözcük Bilgisi	Arapça	60	2,4667	,75277	65	-,32	,76
	Berberice	7	2,5714	,83808			
Sesletim	Arapça	60	2,3000	,63912	65	,57	,58
	Berberice	7	2,1429	,69007			
Akıcılık	Arapça	60	2,3000	,61891	65	-,41	,69
	Berberice	7	2,4286	,78680			
Söylem Yönetimi	Arapça	60	2,3750	,74005	65	,05	,96
	Berberice	7	2,3571	,85217			
Toplam	Arapça	60	12,0167	3,15687	65	-,08	,93
	Berberice	7	12,1429	3,63678			

Tablo 4.5’te katılımcıların sözlü anlatımın alt boyutlarında aldıkları puan ortalamaları ana dili değişkenine bağlı olarak incelendiğinde bir farklılaşma olmadığı görülmektedir (dilbilgisinde [$t_{(65)} = -,23, p > ,05$]; sözcük bilgisinde [$t_{(65)} = -,32, p > ,05$]; sesletimde [$t_{(65)} = ,57, p > ,05$]; akıcılıkta [$t_{(65)} = -,41, p > ,05$] ve söylem yönetiminde [$t_{(65)} = ,05, p > ,05$]).

Ulaşılan sonuçlardan hareketle ana dili Berberice olan öğrencilerin toplam puan ortalamasının ($\bar{x}=12,14$) ana dili Arapça olan öğrencilerinkinden ($\bar{x}=12,01$) az farkla yüksek olduğu görülmektedir. Bununla birlikte aradaki farkın istatistiksel olarak manidar olmadığı da belirlenmiştir ($t_{(65)} = -,08, p > ,05$).

Tablo 4.6

Cezayir’deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Tek Dilli, İki Dilli veya Çok Dilli Olma Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları

Ölçüm Birimi	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Dil Bilgisi	Gruplar Arası	,183	2	,092	,17	,85
	Grup içi	35,115	64	,549		
	Toplam	35,299	66			
Sözcük Bilgisi	Gruplar Arası	,276	2	,138	,24	,79
	Grup içi	37,441	64	,585		
	Toplam	37,716	66			
Sesletim	Gruplar Arası	,117	2	,059	,14	,87
	Grup içi	26,995	64	,422		
	Toplam	27,112	66			
Akıcılık	Gruplar Arası	,409	2	,205	,50	,60
	Grup içi	26,009	64	,406		
	Toplam	26,418	66			
Söylem Yönetimi	Gruplar Arası	,073	2	,036	,06	,93
	Grup içi	36,599	64	,572		
	Toplam	36,672	66			
Toplam	Gruplar Arası	,605	2	,302	,03	,97
	Grup içi	666,836	64	10,419		
	Toplam	667,440	66			

Tablo 4.6’da görüldüğü üzere öğrencilerin sözlü anlatımın alt boyutlarında aldıkları puan ortalamaları tek dilli, iki dilli veya çok dilli olma değişkenine bağlı olarak farklılaşmamaktadır (dilbilgisinde [$F_{(2-64)} = 17, p > ,05$]; sözcük bilgisinde [$F_{(2-64)} = ,24, p > ,05$]; sesletimde [$F_{(2-64)} = 14, p > ,05$]; akıcılıkta [$F_{(2-64)} = 50, p > ,05$] ve söylem yönetiminde [$F_{(2-64)} = ,06, p > ,05$]).

Bu sonuçlara bağlı olarak çok dilli öğrencilerin ($\bar{x}=12,25$) toplam puan ortalaması iki dilli öğrencilerinin ($\bar{x}=12,02$) ve tek dilli öğrencilerinin ($\bar{x}=11,75$) toplam puan ortalamasından daha yüksektir ($F_{(2-64)} = ,03, p > ,05$).

Tablo 4.7

Cezayir’deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Lise Mezuniyet Alanı Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları

Ölçüm Birimi	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Dil Bilgisi	Gruplar Arası	,127	2	,063	,11	,89
	Grup içi	35,172	64	,550		
	Toplam	35,299	66			
Sözcük Bilgisi	Gruplar Arası	,003	2	,001	,00	,99
	Grup içi	37,714	64	,589		
	Toplam	37,716	66			
Sesletim	Gruplar Arası	,029	2	,014	,03	,97
	Grup içi	27,083	64	,423		
	Toplam	27,112	66			
Akıcılık	Gruplar Arası	,085	2	,042	,10	,90
	Grup içi	26,333	64	,411		
	Toplam	26,418	66			
Söylem Yönetimi	Gruplar Arası	,317	2	,159	,28	,76
	Grup içi	36,354	64	,568		
	Toplam	36,672	66			
Toplam	Gruplar Arası	1,169	2	,585	,06	,94
	Grup içi	666,271	64	10,410		
	Toplam	667,440	66			

Tablo 4.7’de görüldüğü üzere öğrencilerin değerlendirmede kullanılan dereceli puanlama anahtarının alt boyutlarından ve toplamda aldıkları puan ortalamaları lise mezuniyet alanı değişkenine bağlı olarak farklılaşmamaktadır (toplam puanda [$F_{(2-64)} = ,06, p>,05$]; dil bilgisinde [$F_{(2-64)} = ,11, p>,05$]; sözcük bilgisinde [$F_{(2-64)} = ,00, p>,05$]; sesletimde [$F_{(2-64)} = ,03, p>,05$]; akıcılıkta [$F_{(2-64)} = ,10, p>,05$]; söylem yönetiminde [$F_{(2-64)} = ,28, p>,05$]).

Tablo 4.8

Cezayir’deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Bölüm Seçme Nedeni Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları

Ölçüm Birimi	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Dil Bilgisi	Gruplar Arası	1,127	4	,282	,51	,73
	Grup içi	34,172	62	,551		
	Toplam	35,299	66			
Sözcük Bilgisi	Gruplar Arası	,356	4	,089	,15	,96
	Grup içi	37,361	62	,603		
	Toplam	37,716	66			
Sesletim	Gruplar Arası	1,148	4	,287	,68	,60
	Grup içi	25,964	62	,419		
	Toplam	27,112	66			
Akıcılık	Gruplar Arası	1,740	4	,435	1,09	,37
	Grup içi	24,678	62	,398		
	Toplam	26,418	66			
Söylem Yönetimi	Gruplar Arası	,639	4	,160	,27	,89
	Grup içi	36,033	62	,581		
	Toplam	36.672	66			
Toplam	Gruplar Arası	17,343	4	4,336	,41	,80
	Grup içi	650,098	62	10,485		
	Toplam	667,440	66			

Tablo 4.8’de katılımcıların sözlü anlatım alt boyutlarında ve genelinde aldıkları puan ortalamalarının bölüm seçme nedeni değişkenine bağlı olarak farklılaşmadığı görülmektedir (toplam puanda [$F_{(2-64)} = ,41, p>,05$]; dilbilgisinde [$F_{(2-64)} = ,51, p>,05$]; sözcük bilgisinde [$F_{(4-62)} = ,15, p>,05$]; sesletimde [$F_{(4-62)} = ,68, p>,05$]; akıcılıkta [$F_{(4-62)} = ,1.09, p>,05$] ve söylem yönetiminde [$F_{(4-62)} = ,27, p>,05$]).

4.3. Cezayir’deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Türkçe Öğrenim Geçmişlerine Bağlı Olarak Farklılaşıp Farklılaşmadığına İlişkin Bulgular

Araştırma kapsamında katılımcıların Türkçe öğrenim geçmişleri lisans eğitime başlamadan önce Türkçe eğitimi alma durumları ile lisans programına başladıktan sonra fakülte dışındaki kurum ve kuruluşlarda Türkçe eğitimi alma durumları şeklinde iki adımda

değerlendirilmiştir. Bu doğrultuda katılımcıların sözlü anlatım performanslarının lisans eğitimine başlamadan önce Türkçe eğitimi alma durumlarına bağlı olarak değişim gösterip göstermediğine ilişkin sonuçlara Tablo 4.9’da yer verilmiştir.

Tablo 4.9

Cezayir’deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Lisans Eğitimine Başlamadan Önce Türkçe Eğitimi Alma Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları

Ölçüm Birimi	Eğitim Alma Durmu	n	$\bar{x}$	Ss	Sd	t	p
Dil Bilgisi	Almış	8	2,6250	,74402	65	,17	,86
	Almamış	59	2,5763	,73586			
Sözcük Bilgisi	Almış	8	2,4375	,72887	65	-,16	,87
	Almamış	59	2,4831	,76545			
Sesletim	Almış	8	2,0625	,56300	65	-1,16	,27
	Almamış	59	2,3136	,64926			
Akıcılık	Almış	8	2,2500	,65465	65	-,29	,77
	Almamış	59	2,3220	,63492			
Söylem Yönetimi	Almış	8	2,3750	,74402	65	,09	,99
	Almamış	59	2,3729	,75197			
Toplam	Almış	8	11,7500	3,19598	65	-,26	,79
	Almamış	59	12,0678	3,20352			

Tablo 4.9’da katılımcıların sözlü anlatımın alt boyutlarında ve genelinde aldıkları puan ortalamalarının lisans eğitimine başlamadan önce Türkçe eğitimi alma değişkenine göre farklılaşmadığı görülmektedir (toplam puanda [$t_{(65)} = -,26, p > ,05$]; dilbilgisinde [$t_{(65)} = ,17, p > ,05$]; sözcük bilgisinde [$t_{(65)} = -,16, p > ,05$]; sesletimde [$t_{(65)} = -1,16, p > ,05$]; akıcılıkta [$t_{(65)} = -,29, p > ,05$] ve söylem yönetiminde [$t_{(65)} = ,09, p > ,05$]). Bu sonuçlarda beklenenin aksine daha önce eğitim aldığını belirten öğrencilerin dilbilgisi boyutu dışındaki diğer boyutlarda ve toplam puanda eğitim aldığını belirten öğrencilerden daha düşük performans sergiledikleri görülmektedir. Bu sonuçların ortaya çıkmasında eğitim almadığını belirten öğrencilerin sayıca çok az olmasının ve bunun da ortalama puanlara yansımalarının etkisi olabileceği düşünülmüştür.

Tablo 4.10

Cezayir'deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Lisans Eğitimine Başladıktan Sonra Fakülte Eğitimi Dışında Türkçe Eğitimi Alma Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları

Ölçüm Birimi	Eğitim Alma Durmu	n	$\bar{x}$	Ss	Sd	t	p
Dil Bilgisi	Alıyor	26	2,4615	,63124	65	-1,13	,26
	Almıyor	41	2,6585	,78612			
Sözcük Bilgisi	Alıyor	26	2,3654	,68641	65	-1,00	,32
	Almıyor	41	2,5488	,79691			
Sesletim	Alıyor	26	2,0577	,45447	65	-2,61	,01*
	Almıyor	41	2,4268	,70322			
Akıcılık	Alıyor	26	2,1923	,54913	65	-1,31	,19
	Almıyor	41	2,3902	,67558			
Söylem Yönetimi	Alıyor	26	2,1923	,61769	65	-1,69	,09
	Almıyor	41	2,4878	,80225			
Toplam	Alıyor	26	11,2692	2,66920	65	-1,66	,10
	Almıyor	41	12,5122	3,40861			

* $p < ,05$

Tablo 4.10'da görüldüğü üzere öğrencilerin dereceli puanlama anahtarının sesletim alt boyutundan aldıkları puan ortalamaları lisans eğitime başladıktan sonra fakülte eğitimi dışında Türkçe eğitimi alma değişkenine bağlı olarak farklılaşmaktadır ($t_{(65)} = -2,61$, $p < ,05$). Ancak farklılaşma beklendiği gibi fakülte dışında Türkçe eğitimi alan öğrencilerin lehine değil, almayan öğrencilerin lehine gerçekleşmiştir. Ulaşılan sonuca göre fakülte dışında Türkçe eğitimi almayan öğrencilerin puan ortalaması ($\bar{x} = 2,42$) eğitim alan/almakta olan öğrencilerin puan ortalamasına ($\bar{x} = 2,05$) göre anlamlı bir şekilde daha yüksektir. Öğrencilerin değerlendirmede kullanılan puanlama anahtarının diğer alt boyutlarında aldıkları puan ortalamaları ise söz konusu değişkene bağlı olarak farklılaşmamaktadır (dil bilgisinde [$t_{(65)} = -1,13$, $p > ,05$]; sözcük bilgisinde [$t_{(65)} = -1,00$, $p > ,05$]; akıcılıkta [$t_{(65)} = -1,31$, $p > ,05$] ve söylem yönetiminde [$t_{(65)} = -1,69$, $p > ,05$]).

Ayrıca öğrencilerin aldıkları toplam puan ortalamalarının da lisans eğitime başladıktan sonra fakülte dışında Türkçe eğitimi alma değişkenine bağlı olarak farklılaşmadığı görülmektedir ($t_{(65)} = -1,665$, $p > ,05$).

4.4. Cezayir'deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Genel Türkçe Kullanım Durumlarına Göre Farklılaşp Farklılaşmadığına İlişkin Bulgular

Araştırma kapsamında katılımcıların genel Türkçe kullanımlarını belirlemek için düzenli olarak Türkçe kitap, dergi veya gazete okuyup okumadıkları, düzenli olarak Türkçe yayınları (film, dizi, müzik) dinleme/izleme durumları ve son olarak sosyal medyada Türklerle iletişim kurup kurmadıkları üzerinde durulmuştur. Bu bağlamda katılımcıların sözlü anlatım performanslarının düzenli bir şekilde Türkçe kitap, dergi veya gazete okuma durumlarına bağlı olarak değişim gösterip göstermediğine ilişkin sonuçlara Tablo 4.11'de yer verilmiştir.

Tablo 4.11

Cezayir'deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Türkçe Basılı Yayınları Düzenli Okuma Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları

Ölçüm Birimi	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Dil Bilgisi	Gruplar Arası	,363	2	,181	,33	,72
	Grup içi	34,936	64	,546		
	Toplam	35,299	66			
Sözcük Bilgisi	Gruplar Arası	,045	2	,022	,04	,96
	Grup içi	37,672	64	,589		
	Toplam	37,716	66			
Sesletim	Gruplar Arası	1,374	2	,687	1,71	,18
	Grup içi	25,738	64	,402		
	Toplam	27,112	66			
Akıcılık	Gruplar Arası	,102	2	,051	,12	,88
	Grup içi	26,316	64	,411		
	Toplam	26,418	66			
Söylem Yönetimi	Gruplar Arası	,071	2	,035	,06	,94
	Grup içi	36,601	64	,572		
	Toplam	36,672	66			
Toplam	Gruplar Arası	4,539	2	2,270	,22	,80
	Grup içi	662,901	64	10,358		
	Toplam	667,440	66			

Tablo 4.11’de görüldüğü üzere katılımcıların değerlendirmede kullanılan dereceli puanlama anahtarının sözlü anlatımın alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları düzenli olarak Türkçe kitap, dergi ya da gazete okuma değişkenine bağlı olarak farklılaşmamaktadır (dilbilgisinde [$F_{(2-64)} = ,33, p>,05$]; sözcük bilgisinde [$F_{(4-62)} = ,04, p>,05$]; sesletimde [$F_{(4-62)} = 1,71, p>,05$]; akıcılıkta [$F_{(4-62)} = ,12, p>,05$] ve söylem yönetiminde [$F_{(4-62)} = ,06, p>,05$]).

Toplam puan açısından değerlendirildiğinde Türkçe yayınları çok sık okuyan öğrencilerin ortalaması ($\bar{x}=12,30$) arada sırada Türkçe yayınları okuyan öğrencilerin ($\bar{x}=11,81$) ve hemen hemen hiç Türkçe yayınları okumayan öğrencilerinin ($\bar{x}=11,62$) puan ortalamasına göre daha yüksektir. Bununla birlikte aradaki fark istatistiksel olarak manidar değildir ($F_{(4-62)} = ,22, p>,05$)).

Tablo 4.12

Cezayir’deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Türkçe Sesli ve Görüntülü Yayınları Düzenli Dinleme/İzleme Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları

Ölçüm Birimi	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Dil Bilgisi	Gruplar Arası	1,722	2	,861	1,64	,20
	Grup içi	33,576	64	,525		
	Toplam	35,299	66			
Sözcük Bilgisi	Gruplar Arası	2,634	2	1,317	2,40	,09
	Grup içi	35,083	64	,548		
	Toplam	37,716	66			
Sesletim	Gruplar Arası	,430	2	,215	,52	,59
	Grup içi	26,682	64	,417		
	Toplam	27,112	66			
Akıcılık	Gruplar Arası	1,373	2	,687	1,75	,18
	Grup içi	25,045	64	,391		
	Toplam	26,418	66			
Söylem Yönetimi	Gruplar Arası	1,344	2	,672	1,22	,30
	Grup içi	35,328	64	,552		
	Toplam	36,672	66			
Toplam	Gruplar Arası	34,865	2	17,433	1,76	,18
	Grup içi	632,575	64	9,884		
	Toplam	667,440	66			

Tablo 4.12’de görüldüğü üzere katılımcıların sözlü anlatımın alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları Türkçe sesli ve görüntülü yayınları düzenli dinleme/izleme değişkenine bağlı olarak farklılaşmadığı görülmektedir (dilbilgisinde [$F_{(2-64)} = 1,64, p > ,05$]; sözcük bilgisinde [$F_{(2-64)} = 2,40, p > ,05$]; sesletimde [$F_{(2-64)} = ,52, p > ,05$]; akıcılıkta [$F_{(2-64)} = 1,75, p > ,05$] ve söylem yönetiminde [$F_{(2-64)} = 1,22, p > ,05$]).

Toplam puanlar açısından incelendiğinde Türkçe sesli ve görüntülü yayınları arada sırada dinleyip izleyen öğrencilerin toplam puan ortalaması ($\bar{x}=13,43$) çok sık Türkçe sesli ve görüntülü yayınları dinleyip izleyen öğrencilerin ($\bar{x} =12,01$) ve hemen hemen hiç Türkçe sesli ve görüntülü yayınları dinlemeyip izlemeyen öğrencilerin ($\bar{x}=10,25$) ortalamasından daha yüksektir ancak farklılık diğer alt boyutlarda olduğu gibi istatistiksel olarak anlamlı değildir ($F_{(2-64)} = 1,76, p > ,05$).

Tablo 4.13

Cezayir’deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Sosyal Medyada Türklerle İletişim Kurma Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları

Ölçüm Birimi	Türklerle İletişim	n	$\bar{x}$	Ss	Sd	t	p
Dil Bilgisi	Kuruyor	41	2,5488	,69646	65	-,45	,65
	Kurmuyor	26	2,6346	,79445			
Sözcük Bilgisi	Kuruyor	41	2,4146	,67918	65	-,81	,42
	Kurmuyor	26	2,5769	,86824			
Sesletim	Kuruyor	41	2,2317	,59264	65	-,79	,43
	Kurmuyor	26	2,3654	,71495			
Akıcılık	Kuruyor	41	2,2927	,63221	65	-,33	,74
	Kurmuyor	26	2,3462	,64450			
Söylem Yönetimi	Kuruyor	41	2,3293	,69471	65	-,58	,57
	Kurmuyor	26	2,4423	,82858			
Toplam	Kuruyor	41	11,8171	2,98068	65	-,66	,51
	Kurmuyor	26	12,3654	3,50587			

Tablo 4.13’te görüldüğü üzere katılımcıların sözlü anlatım alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları sosyal medyada Türklerle iletişim kurma değişkenine bağlı olarak farklılaşmamaktadır (toplam puanda [$t_{(65)} = -,66, p > ,05$]; dil bilgisinde [$t_{(65)} = -,45, p > ,05$];

sözcük bilgisinde [$t_{(65)} = -,81, p>,05$]; sesletimde [$t_{(65)} = -,79, p>,05$]; akıcılıkta [$t_{(65)} = -,33, p>,05$] ve söylem yönetiminde [$t_{(65)} = -,58, p>,05$]).

4.5. Cezayir'deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Konuşmaya Yönelik İlgilerine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığına İlişkin Bulgular

Araştırma kapsamında katılımcıların konuşmaya yönelik ilgililerini belirlemek için ana dillerindeki konuşma düzeyleri konusundaki değerlendirmelerine, bildikleri yabancı dillerde konuşmayı sevip sevmediklerine ve hangi sıklıkla konuştuklarına, fakülte dışında Türkçe konuşup konuşmadıklarına ve bunu hangi sıklıkla yaptıklarına odaklanılmıştır. Bu doğrultuda katılımcıların sözlü anlatım performanslarının kendi ana dillerindeki konuşma beceri düzeylerine bağlı olarak değişim gösterip göstermediğine ilişkin sonuçlara Tablo 4.14'te yer verilmiştir.

Tablo 4.14

Cezayir'deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Ana Dillerindeki Konuşma Becerisi Düzeyi Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları

Ölçüm Birimi	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Dil Bilgisi	Gruplar Arası	1,750	2	,875	1,67	,19
	Grup içi	33,548	64	,524		
	Toplam	35,299	66			
Sözcük Bilgisi	Gruplar Arası	,751	2	,376	,65	,52
	Grup içi	36,965	64	,578		
	Toplam	37,716	66			
Sesletim	Gruplar Arası	,100	2	,050	,12	,89
	Grup içi	27,012	64	,422		
	Toplam	27,112	66			
Akıcılık	Gruplar Arası	,404	2	,202	,49	,61
	Grup içi	26,014	64	,406		
	Toplam	26,418	66			
Söylem Yönetimi	Gruplar Arası	,790	2	,395	,70	,49
	Grup içi	35,882	64	,561		
	Toplam	36,672	66			
Toplam	Gruplar Arası	15,624	2	7,812	,77	,47
	Grup içi	651,816	64	10,185		
	Toplam	667,440	66			

Tablo 4.14'te katılımcıların sözlü anlatımın alt boyutlarında ve genelinde aldıkları puan ortalamalarının ana dillerindeki konuşma beceri düzeyi değişkenine bağlı olarak farklılaşmadığı görülmektedir (toplam puanda [$F_{(2-64)} = ,77, p>,05$]; dilbilgisinde [$F_{(2-64)} = 1,67, p>,05$]; sözcük bilgisinde [$F_{(2-64)} = ,65, p>,05$]; sesletimde [$F_{(2-64)} = ,12, p>,05$]; akıcılıkta [$F_{(2-64)} = ,49, p>,05$] ve söylem yönetiminde [$F_{(2-64)} = ,70, p>,05$]).

Tablo 4.15

Cezayir'deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Yabancı Dillerde Konuşmayı Sevme Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları

Ölçüm Birimi	Yabancı Dilde Konuşmayı	n	$\bar{x}$	Ss	Sd	t	p
Dil Bilgisi	Seviyor	60	2,5250	,72734	65	-2,20	,04*
	Sevmiyor	7	3,0714	,60749			
Sözcük Bilgisi	Seviyor	60	2,4250	,75254	65	-1,85	,10
	Sevmiyor	7	2,9286	,67259			
Sesletim	Seviyor	60	2,2417	,63441	65	-1,60	,15
	Sevmiyor	7	2,6429	,62678			
Akıcılık	Seviyor	60	2,2333	,58561	65	-3,00	,01*
	Sevmiyor	7	3,0000	,64550			
Söylem Yönetimi	Seviyor	60	2,3000	,71426	65	-2,31	,05
	Sevmiyor	7	3,0000	,76376			
Toplam	Seviyor	60	11,7250	3,08554	65	-2,46	,04*
	Sevmiyor	7	14,6429	2,95401			

* $p < ,05$

Tablo 4.15'te görüldüğü üzere katılımcıların değerlendirmede kullanılan aracın dilbilgisi alt boyutundan aldıkları puan ortalamaları yabancı dillerde konuşmayı sevme değişkenine göre farklılaşmaktadır ($t_{(65)} = -2,20$, $p < ,05$). Bu değişkende de beklenenin aksine yabancı dillerde konuşmayı sevmeyen öğrencilerin puan ortalamaları ($\bar{x}=3,07$) yabancı dillerde konuşmayı seven öğrencilerin ($\bar{x}=2,52$) puan ortalamalarına göre daha yüksektir. Akıcılıktan aldıkları puan ortalamaları da bu değişkene bağlı olarak farklılaşmaktadır ($t_{(65)} = -3,00$, $p < ,05$). Bu alt boyuta da aynı şekilde yabancı dillerde konuşmayı sevmeyen öğrencilerin ($\bar{x}=3,00$) puan ortalamaları yabancı dillerde konuşmayı seven öğrencilerin ($\bar{x}=2,23$) puan ortalamalarına göre daha yüksektir. Öğrencilerin diğer alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları ise bu değişkene göre farklılaşmamaktadır (sözcük bilgisi [$t_{(65)} = -1,85$, $p > ,05$]; sesletim [$t_{(65)} = -1,60$, $p > ,05$]; söylem yönetimi [$t_{(65)} = -2,31$, $p > ,05$]).

Katılımcıların toplam puan ortalamaları da yabancı dillerde konuşmayı sevme değişkenine göre farklılaşmaktadır ($t_{(65)} = -2,46$, $p < ,05$). Diğer alt boyutlarda olduğu gibi yabancı dillerde konuşmayı sevmeyen öğrencilerin puan ortalaması ($\bar{x}=14,64$) yabancı dillerde konuşmayı seven öğrencilerinin puan ortalamasına ($\bar{x}=11,72$) göre daha yüksektir.

Tablo 4.16

Cezayir’deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Bildikleri Yabancı Dillerde Konuşma Sıklığı Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları

Ölçüm Birimi	Yabancı Dilde Konuşma Sıklığı	n	$\bar{x}$	Ss	Sd	t	p
Dil Bilgisi	Çok Sık	39	2,3718	,70448	65	-2,87	,01*
	Arada Sırada	27	2,8704	,68770			
Sözcük Bilgisi	Çok Sık	39	2,2821	,71446	65	-2,41	,02*
	Arada Sırada	27	2,7222	,73815			
Sesletim	Çok Sık	39	2,1667	,63176	65	-1,64	,11
	Arada Sırada	27	2,4259	,63099			
Akıcılık	Çok Sık	39	2,1923	,60279	65	-1,71	,09
	Arada Sırada	27	2,4630	,64935			
Söylem Yönetimi	Çok Sık	39	2,1667	,64209	65	-2,51	,02*
	Arada Sırada	27	2,6296	,79169			
Toplam	Çok Sık	39	11,1795	3,02943	65	-2,53	,01*
	Arada Sırada	27	13,1111	3,05820			

* $p < ,05$

Tablo 4.16’da katılımcıların değerlendirmede kullanılan aracın dilbilgisi ($t_{(65)} = -2,87$, $p > ,05$), sözcük bilgisi ($t_{(65)} = -2,41$, $p > ,05$) ve söylem yönetimi ($t_{(65)} = -2,51$, $p > ,05$) alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları bildikleri yabancı dillerde konuşma sıklığı değişkenine bağlı olarak farklılaşmaktadır. Yabancı dillerde arada sırada konuşan öğrencilerin puan ortalamaları (sırasıyla dil bilgisi $\bar{x}=2,87$; sözcük bilgisi $\bar{x}=2,72$; söylem yönetimi $\bar{x}=2,62$) çok sık konuşan öğrencilerin (sırasıyla dil bilgisi $\bar{x}=2,37$; sözcük bilgisi $\bar{x}=2,28$; söylem yönetimi $\bar{x}=2,16$) puan ortalamalarına göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Sesletim ve akıcılık alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları ise bu değişkene bağlı olarak farklılaşmamaktadır (sesletim [$t_{(65)} = -1,64$, $p > ,05$]; akıcılık [$t_{(65)} = -1,71$, $p > ,05$]).

Öğrencilerin aldıkları toplam puan ortalamaları bildikleri yabancı dillerde konuşma sıklığı değişkenine bağlı olarak farklılaşmaktadır ($t_{(65)} = -2,53$, $p > ,05$). Yabancı dillerde arada sırada konuşan öğrencilerin puan ortalaması ($\bar{x}=13,11$) çok sık konuşan öğrencilerin puan ortalamasından ($\bar{x}=11,17$) daha yüksektir. Yabancı dillerde hiç konuşmam diyen sadece 1

öğrenci olduğu için bu öğrencinin verisi ortalama puan hesaplamaya yeter sayıda öğrenci olmadığından analize dâhil edilememiştir.

Tablo 4.17

Cezayir’deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Fakülte Dışında Türkçe Konuşup Konuşmama Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları

Ölçüm Birimi	Fakülte Dışında Türkçe Konuşma	n	$\bar{x}$	Ss	Sd	t	p
Dil Bilgisi	Konuşuyor	40	2,7000	,61810	65	1,53	,13
	Konuşmuyor	27	2,4074	,85527			
Sözcük Bilgisi	Konuşuyor	40	2,5250	,67889	65	,59	,56
	Konuşmuyor	27	2,4074	,86644			
Sesletim	Konuşuyor	40	2,3375	,53574	65	,78	,44
	Konuşmuyor	27	2,2037	,77533			
Akıcılık	Konuşuyor	40	2,2875	,45132	65	-,36	,72
	Konuşmuyor	27	2,3519	,84141			
Söylem Yönetimi	Konuşuyor	40	2,4000	,66216	65	,34	,73
	Konuşmuyor	27	2,3333	,86603			
Toplam	Konuşuyor	40	12,2500	2,45733	65	,63	,53
	Konuşmuyor	27	11,7037	4,05315			

Tablo 4.17’de görüldüğü üzere katılımcıların değerlendirmede kullanılan aracın alt boyutlarından ve genelinden aldıkları puan ortalamalarında fakülte dışında Türkçe konuşup konuşmama değişkenine bağlı olarak anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır (toplam puan [$t_{(65)} = ,63$, $p > ,05$]; dil bilgisi [$t_{(65)} = 1,53$, $p > ,05$]; sözcük bilgisi [$t_{(65)} = ,59$, $p > ,05$]; sesletim [$t_{(65)} = ,78$, $p > ,05$]; akıcılık [$t_{(65)} = -,36$, $p > ,05$] ve söylem yönetimi [$t_{(65)} = ,34$, $p > ,05$]).

Tablo 4.18

Cezayir’deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Fakülte Dışında Türkçe Konuşma Sıklığı Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları

Ölçüm Birimi	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Dil Bilgisi	Gruplar Arası	,893	2	,447	,94	,39
	Grup içi	24,995	53	,472		
	Toplam	25,888	55			
Sözcük Bilgisi	Gruplar Arası	,487	2	,244	,44	,64
	Grup içi	28,995	53	,547		
	Toplam	29,482	55			
Sesletim	Gruplar Arası	1,085	2	,542	1,56	,21
	Grup içi	18,344	53	,346		
	Toplam	19,429	55			
Akıcılık	Gruplar Arası	,433	2	,217	,71	,49
	Grup içi	16,026	53	,302		
	Toplam	16,460	55			
Söylem Yönetimi	Gruplar Arası	1,049	2	,525	1,06	,35
	Grup içi	26,196	53	,494		
	Toplam	27,246	55			
Toplam	Gruplar Arası	14,886	2	7,443	,87	,42
	Grup içi	451,360	53	8,516		
	Toplam	466,246	55			

Tablo 4.18’de görüldüğü üzere fakülte dışında Türkçe konuşma sıklığı değişkenine bağlı olarak katılımcıların, değerlendirmede kullanılan dereceli puanlama anahtarının alt boyutlarından ve genelinden aldıkları puanların farklılaşmadığı tespit edilmiştir (toplam puan [$F_{(2-64)} = ,87, p>,05$]; dil bilgisi [$F_{(2-64)} = ,94, p>,05$]; sözcük bilgisi [$F_{(2-64)} = ,44, p>,05$]; sesletimde [$F_{(2-64)} = 1,56, p>,05$]; akıcılık [$F_{(2-64)} = ,71, p>,05$] ve söylem yönetimi [$F_{(2-64)} = 1,06, p>,05$]).

4.6. Cezayir’deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Fakülte Dersleri Yönelik Görüşlerine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığına İlişkin Bulgular

Araştırma kapsamında katılımcıların fakülte dersiye yönelik görüşlerini belirlemek için konuşma becerisini içeren dersiye ilgilerini çekip çekmediğine, verilen dersiye Türkçe

konuşma becerisini geliştirmelerine yardımcı olup olmadığına, konuşma becerisini geliştirmeye yönelik etkinliklere ayrılan zaman yeterli olup olmadığına, sınıfta her öğrenciye verilen konuşma süresi yeterli olup olmadığına ve konuşma derslerinde kullanılan kaynak ve materyallerin konuşma becerisini geliştirmelerine yardımcı olup olmadığına odaklanılmıştır. Bu doğrultuda katılımcıların sözlü anlatım performanslarının konuşma becerisini içeren derslere olan ilgiye bağlı olarak değişim gösterip göstermediğine ilişkin sonuçlara Tablo 4.19’da yer verilmiştir.

Tablo 4.19

Cezayir’deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Konuşma Becerisini İçeren Derslere Olan İlgileri Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları

Ölçüm Birimi	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Dil Bilgisi	Gruplar Arası	,222	2	,111	,20	,82
	Grup içi	35,076	64	,548		
	Toplam	35,299	66			
Sözcük Bilgisi	Gruplar Arası	,095	2	,047	,08	,92
	Grup içi	37,622	64	,588		
	Toplam	37,716	66			
Sesletim	Gruplar Arası	,329	2	,165	,39	,68
	Grup içi	26,783	64	,418		
	Toplam	27,112	66			
Akıcılık	Gruplar Arası	,213	2	,106	,26	,77
	Grup içi	26,205	64	,409		
	Toplam	26,418	66			
Söylem Yönetimi	Gruplar Arası	,109	2	,055	,09	,91
	Grup içi	36,563	64	,571		
	Toplam	36,672	66			
Toplam	Gruplar Arası	,200	2	,100	,01	,99
	Grup içi	667,240	64	10,426		
	Toplam	667,440	66			

Tablo 4.19’de görüldüğü üzere katılımcıların ölçme aracının alt boyutlarından ve genelinden aldıkları puanların ortalamaları konuşma becerisini içeren derslere duydukları ilgi değişkenine bağlı olarak farklılaşmamaktadır (toplam puan $[F_{(2-64)} = ,01, p > ,05]$; dil

bilgisi [$F_{(2-64)} = ,20, p>,05$]; sözcük bilgisi [$F_{(2-64)} = ,08, p>,05$]; sesletimde [$F_{(2-64)} = ,39, p>,05$]; akıcılık [$F_{(2-64)} = ,26, p>,05$] ve söylem yönetimi [$F_{(2-64)} = ,09, p>,05$]).

Tablo 4.20

Cezayir'deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Fakülte'deki Dersler Konuşma Becerisini Geliştirmeye Yardımcı Olup Olmama Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları

Ölçüm Birimi	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Dil Bilgisi	Gruplar Arası	1,937	2	,968	1,85	,16
	Grup içi	33,362	64	,521		
	Toplam	35,299	66			
Sözcük Bilgisi	Gruplar Arası	1,460	2	,730	1,28	,28
	Grup içi	36,256	64	,567		
	Toplam	37,716	66			
Sesletim	Gruplar Arası	,229	2	,114	,27	,76
	Grup içi	26,883	64	,420		
	Toplam	27,112	66			
Akıcılık	Gruplar Arası	,799	2	,400	,99	,37
	Grup içi	25,619	64	,400		
	Toplam	26,418	66			
Söylem Yönetimi	Gruplar Arası	2,016	2	1,008	1,86	,16
	Grup içi	34,656	64	,541		
	Toplam	36,672	66			
Toplam	Gruplar Arası	24,915	2	12,458	1,24	,29
	Grup içi	642,525	64	10,039		
	Toplam	667,440	66			

Tablo 4.20'de görüldüğü üzere katılımcıların ölçme aracının alt boyutlarından ve genelinden aldıkları puanların ortalamaları fakülte'deki derslerin konuşma becerisini geliştirmeye yardımcı olduğunu düşünüp düşünmeme değişkenine bağlı olarak farklılaşmamaktadır (toplam puan [$F_{(2-64)} = 1,24, p>,05$]; dil bilgisi [$F_{(2-64)} = 1,85, p>,05$]; sözcük bilgisi [$F_{(2-64)} = 1,28, p>,05$]; sesletim [$F_{(2-64)} = ,27, p>,05$]; akıcılık [$F_{(2-64)} = ,99, p>,05$] ve söylem yönetimi [$F_{(2-64)} = 1,86, p>,05$]).

Tablo 4.21

Cezayir’deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Konuşma Etkinliklerine Ayrılan Zaman Yeterli Olup Olmama Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları

Ölçüm Birimi	Konuşma etkinliklerine ayrılan zaman	n	$\bar{x}$	Ss	Sd	t	p
Dil Bilgisi	Yeterli	8	2,2500	,46291	65	-1,97	,07
	Yeterli değil	59	2,6271	,75197			
Sözcük Bilgisi	Yeterli	8	2,3750	,74402	65	-,41	,69
	Yeterli değil	59	2,4915	,76277			
Sesletim	Yeterli	8	2,2500	,46291	65	-,20	,84
	Yeterli değil	59	2,2881	,66439			
Akıcılık	Yeterli	8	2,1250	,35355	65	-1,41	,18
	Yeterli değil	59	2,3390	,65942			
Söylem Yönetimi	Yeterli	8	2,3750	,74402	65	,01	,99
	Yeterli değil	59	2,3729	,75197			
Toplam	Yeterli	8	11,3750	2,55999	65	-,74	,47
	Yeterli değil	59	12,1186	3,26335			

Tablo 4.21’de görüldüğü üzere katılımcıların ölçme aracının alt boyutlarından ve genelinden aldıkları puanların ortalamaları derslerde konuşma etkinliklerine ayrılan zamanın yeterliliğiyle ilgili görüşlere bağlı olarak farklılaşmamaktadır (toplam puan $[t_{(65)} = -,74, p>,05]$; dil bilgisi $[t_{(65)} = -1,97, p>,05]$; sözcük bilgisi $[t_{(65)} = -,41, p>,05]$; sesletim $[t_{(65)} = -,20, p>,05]$; akıcılık $[t_{(65)} = -1,41, p>,05]$ ve söylem yönetimi $[t_{(65)} = ,01, p>,05]$).

Tablo 4.22

Cezayir’deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Derslerde Her Öğrenciye Verilen Konuşma Süresi Yeterli Olup Olmama Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları

Ölçüm Birimi	Konuşma etkinliklerine ayrılan zaman	n	$\bar{x}$	Ss	Sd	t	p
Dil Bilgisi	Yeterli	6	2,7500	,61237	65	,69	,51
	Yeterli değil	61	2,5656	,74429			
Sözcük Bilgisi	Yeterli	6	2,8333	,75277	65	1,21	,27
	Yeterli değil	61	2,4426	,75332			
Sesletim	Yeterli	6	2,5000	,63246	65	,88	,41
	Yeterli değil	61	2,2623	,64295			
Akıcılık	Yeterli	6	2,5000	,83666	65	,58	,58
	Yeterli değil	61	2,2951	,61493			
Söylem Yönetimi	Yeterli	6	2,6667	,81650	65	,93	,39
	Yeterli değil	61	2,3443	,73904			
Toplam	Yeterli	6	13,2500	2,96226	65	1,05	,33
	Yeterli değil	61	11,9098	3,19832			

Tablo 4.22’de görüldüğü üzere katılımcıların ölçme aracının alt boyutlarından ve genelinden aldıkları puanların ortalamaları derslerde her öğrenciye verilen konuşma süresi yeterliliğiyle ilgili görüşlere bağlı olarak farklılaşmamaktadır (toplam puan $[t_{(65)} = 1,05, p > ,05]$; dil bilgisi $[t_{(65)} = ,69, p > ,05]$; sözcük bilgisi $[t_{(65)} = 1,21, p > ,05]$; sesletim $[t_{(65)} = ,88, p > ,05]$; akıcılık $[t_{(65)} = ,58, p > ,05]$ ve söylem yönetimi $[t_{(65)} = ,93, p > ,05]$).

Tablo 4.22’de görüldüğü üzere katılımcıların sözlü anlatım alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları derslerde her öğrenciye verilen konuşma süresi yeterli olup olmama değişkenine bağlı olarak farklılaşmamaktadır. Dilbilgisinde $[t_{(65)} = ,69, p > ,05]$, sözcük bilgisinde $[t_{(65)} = 1,21, p > ,05]$, sesletimde $[t_{(65)} = ,88, p > ,05]$, Akıcılıkta $[t_{(65)} = ,58, p > ,05]$ ve söylem yönetiminde $[t_{(65)} = ,93, p > ,05]$.

Sonuçlara göre derslerde her öğrenciye verilen konuşma süresi yeterliği olduğu düşünen öğrencilerin ($\bar{x} = 12,11$) toplam puan ortalaması yeterli olmadığı düşünen öğrencilerin ($\bar{x} = 12,11$) toplam puan ortalamasına göre daha yüksektir.

Tablo 4.23

Cezayir’deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Derslerde Kullanılan Kaynak ve Materyaller Konuşma Becerisi Geliştirmeye Yardımcı Olup Olmama Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları

Ölçüm Birimi	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Dil Bilgisi	Gruplar Arası	1,993	2	,997	1,91	,15
	Grup içi	33,305	64	,520		
	Toplam	35,299	66			
Sözcük Bilgisi	Gruplar Arası	2,204	2	1,102	1,97	,15
	Grup içi	35,513	64	,555		
	Toplam	37,716	66			
Sesletim	Gruplar Arası	1,657	2	,829	2,08	,13
	Grup içi	25,455	64	,398		
	Toplam	27,112	66			
Akıcılık	Gruplar Arası	1,489	2	,744	1,91	,16
	Grup içi	24,929	64	,390		
	Toplam	26,418	66			
Söylem Yönetimi	Gruplar Arası	3,520	2	1,760	3,39	,04*
	Grup içi	33,152	64	,518		
	Toplam	36,672	66			
Toplam	Gruplar Arası	49,569	2	24,785	2,56	,08
	Grup içi	617,871	64	9,654		
	Toplam	667,440	66			

* $p < ,05$

Tablo 4.23’te görüldüğü üzere katılımcıların değerlendirmede kullanılan dereceli puanlama anahtarının söylem yönetimi sözlü anlatım alt boyutundan aldıkları puan ortalamaları derslerde kullanılan kaynak ve materyallerin konuşma becerisini geliştirme yeterliliğine ilişkin değerlendirmelere bağlı olarak farklılaşmaktadır ($F_{(2-64)} = 3,39$, $p > ,05$). Bu sonuca bağlı olarak derslerde kullanılan kaynak ve materyaller konuşma becerisi geliştirmeye “kısmen yardımcı oluyor” şeklinde cevap veren öğrencilerin puan ortalamaları ($\bar{x} = 2,54$) “evet yardımcı oluyor” olarak cevap veren öğrencilerin ($\bar{x} = 2,46$) ve “hayır yardımcı olmuyor” olarak cevap veren öğrencilerin ($\bar{x} = 2,37$) puan ortalamalarına göre daha yüksektir.

Öğrencilerin değerlendirmede kullanılan ölçme aracının diğer alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları ise söz konusu bu değişkene bağlı olarak farklılaşmamaktadır. (dilbilgisinde [$F_{(2-64)} = 1,91, p > ,05$]; sözcük bilgisinde [$F_{(2-64)} = 1,97, p > ,05$]; sesletimde [$F_{(2-64)} = 2,08, p > ,05$]; akıcılıkta [$F_{(2-64)} = 1,91, p > ,05$]).

Öğrencilerin aldıkları toplam puan ortalamalarının bu değişkene bağlı olarak farklılaşmadığı görülmektedir ($F_{(2-64)} = 2,56, p > ,05$).

Tablo 4.24

Cezayir'deki Türkoloji Bölümü Öğrencilerinin Sözlü Anlatım Performanslarının Konuşma Derslerinde Kullanılan Yöntem ve Teknikler Yeterli Olup Olmama Değişkenine Bağlı Olarak Farklılaşma Durumları

Ölçüm Birimi	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Dil Bilgisi	Gruplar Arası	3,163	2	1,582	3,15	,05
	Grup içi	32,135	64	,502		
	Toplam	35,299	66			
Sözcük Bilgisi	Gruplar Arası	4,045	2	2,023	3,84	,03*
	Grup içi	33,671	64	,526		
	Toplam	37,716	66			
Sesletim	Gruplar Arası	,670	2	,335	,81	,44
	Grup içi	26,442	64	,413		
	Toplam	27,112	66			
Akıcılık	Gruplar Arası	2,482	2	1,241	3,31	,04*
	Grup içi	23,935	64	,374		
	Toplam	26,418	66			
Söylem Yönetimi	Gruplar Arası	4,291	2	2,145	4,24	,02*
	Grup içi	32,381	64	,506		
	Toplam	36,672	66			
Toplam	Gruplar Arası	65,721	2	32,860	3,49	,03*
	Grup içi	601,719	64	9,402		
	Toplam	667,440	66			

* $p < ,05$

Katılımcıların değerlendirmede kullanılan dereceli puanlama anahtarının sözcük bilgisi ($F_{(2-64)} = 3,84, p > ,05$), akıcılık ($F_{(2-64)} = 3,31, p > ,05$) ve söylem yönetimi ($F_{(2-64)} = 4,24, p > ,05$)

alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları konuşma derslerinde kullanılan yöntem ve teknikleri yeterli bulma konusundaki değerlendirmelerine bağlı olarak farklılaştığı Tablo 1.24'te görülmektedir. Yapılan analizlerde kullanılan derslerde kullanılan yöntem ve teknikleri kısmen yeterli bulan öğrencilerin bu alt boyutlarda hem yeterli hem de yetersiz bulanlardan başarılı olduğu belirlenmiştir.

Dil bilgisi ve sesletim alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları ise bu değişkene bağlı olarak farklılaşmamaktadır (dil bilgisi [$F_{(2-64)}=3,15, p>,05$]; sesletim [$F_{(2-64)}=,81, p>,05$]).

Öğrencilerin aldıkları toplam puan ortalamalarının da söz konusu bu değişkene bağlı olarak farklılaştığı görülmektedir ($F_{(2-64)}=3,49, p>,05$). Yapılan posthoc testlerinde konuşma derslerinde kullanılan yöntem ve tekniklerin “kısmen yeterli” olduğunu düşünen öğrencilerin ($\bar{x}=13,09$) toplam puan ortalaması “evet yeterli oluyor” cevabını veren öğrencilerinkinden ($\bar{x}=11,20$) ve “hayır yeterli olmuyor” şeklinde cevap veren öğrencilerinkinden ($\bar{x}=11,09$) daha yüksek olduğu görülmektedir.

4.7. Cezayir 2 Üniversitesi Türkoloji Bölümü Lisans Programı ve Sözlü Anlatım Becerisini Geliştirmek Üzere Verilen Derslere İlişkin Bulgular

Araştırmanın bu kısmında Cezayir 2 Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalında verilen eğitimin bu çalışmaya katılan öğrencilerin sözlü anlatım performanslarına olası etkisini belirleyebilmek için Ana Bilim Dalında kullanılan müfredat programı incelenmiştir. Öncelikle eğitimin genel yapısı ve süreç hakkında bir değerlendirme aşağıda sunulmuş devamında müfredat ve dersler değerlendirilmiştir.

Bu kapsamda Üniversiteden sağlanan belgeler incelendiğinde Cezayir 2 Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalında lisans programı başlamadan önce yeni kayıtlı öğrenciler için herhangi bir Türkçe hazırlık eğitiminin bulunmadığı belirlenmiştir. Bölümde Türkçe hazırlık eğitiminin olmamasına ek olarak Cezayir’de lisans programları Türkiye’de olduğu gibi 4 yıl değil, sadece altı yarıyıl olmak üzere 3 yılda gerçekleşmektedir. Dolayısıyla hiç Türkçe bilmeyen öğrencilerin bu kısıtlı sürede eğitimin niteliğini artıracak farklı dil öğretim yöntemleri, Türkçe kaynaklar ve çeşitli araç-gereçleri kullanılarak eğitim alması çok da olası görülmemektedir. Bu süre zarfında diğer içeriklere ek olarak temel dil becerilerinin ayrı ayrı kazandırılması, geliştirilmesi ve özellikle konuşma becerisinde yeterli eğitimin sağlanması zor bir durum olarak görülmektedir. Bu iki durumun yani

nitelikli ve yoğunlaştırılmış bir hazırlık eğitiminin olmayışı, üç yıla yayılmış sınırlı beceri derslerinin Cezayir 2 Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı öğrencilerinin sözlü anlatım becerisini geliştirmede yetersiz kalacağı açıktır. Nitekim en üst sınıfta okuyan ve en başarılı sonuçları elde eden öğrencilerin dahi A2 düzeyi konuşma becerisinden beklenen yeterlilikleri sağlamadığı araştırmanın nicel bulgularında ortaya konmuştur.

Cezayir 2 Üniversitesi Türk dili ve Edebiyatı Bölümünün müfredat programı detaylı bir şekilde incelendiğinde verilen derslerin temel üniteler, bilimsel araştırma yöntemleri üniteleri, keşif üniteleri ve ek üniteleri olmak üzere 4 tür üniteye ayrıldığı ve her ünitenin altında farklı dersler yer aldığı belirlenmiştir. Bu derslerin içeriği dersi veren öğretim üyesine bağlı olarak değişse de ders isimlerinin lisans eğitimi boyunca sabit kaldığı görülmüştür. Aşağıda dört ünitenin her biri ve içerdikleri dersler hakkında bilgiler Tablo 4.25’te sunulmuştur.

Tablo 4.25

Müfredat Programı Ders Dağılımı

Dersin Adı	Öğretim Dili	Katsayı	Kredi
Temel Ünitelerin Dersleri			
Anlama- Anlatma (Sözlü)	Türkçe	4	5
Anlama- Anlatma (Yazılı)	Türkçe	4	4
Türkçe Dil Bilgisi	Türkçe	4	5
Türk Dili Fonetigi	Türkçe	3	4
Toplam birim		15	18
Bilimsel Araştırma Ünitelerinin Dersleri			
Üniversite Araştırma yöntemleri	Arapça	3	3
Toplam Birim		3	3
Keşif Ünitelerinin Dersleri			
Çağdaş Türkiye tarihi	Arapça	4	5
Türkiye Coğrafyası	Arapça	4	4
Toplam Birim		4	5
Ek Ünitelerinin Dersleri			
Arapça	Arapça	3	3
Toplam Birim		3	3

Tablo 4.25’te görüldüğü üzere bölümde verilen derslerden “anlama-anlatma (sözlü)” dersi doğrudan konuşma becerisiyle ilgili tek derstir. Ders 5 kredilik bir ders olup 2 saat teorik ve 2,5 saatlik uygulama şeklinde planlanmıştır. Dersin içeriğinde dinleme ve konuşma

becerileri bir arada yer almaktadır. Süreç içinde bu iki becerinin bir arada geliştirilmesi esasına dayalı bir uygulama yer almaktadır. Diğer taraftan dersi yürüten öğretim üyesine bağlı olarak içerikler değişebilmektedir.

Dersin temel kaynağı YEE tarafından hazırlanan Yedi İklim Türkçe Öğretim setinin A1 ve A2 düzeyi kitaplarıdır. Derste çoğunlukla öğretim üyeleri tarafından bu kitaplarda yer alan uygulamalara yer verilmektedir. Set içeriğinde bulunan dinleme CD'sinde yer alan metinlerin dinletilmesi, bunlara bağlı dinleme etkinliklerin uygulanması ve aynı şekilde ders ve çalışma kitabında yer alan konuşma etkinliklerinin yapılması şeklinde süreç ilerlemektedir.

Ders 3 yıllık eğitim sürecinde her yarıyıl içeriği ilerlemeye kitaplardaki akışa göre tayin edilerek devam ettirilmektedir. Dersin hazırlık eğitiminde olduğu gibi diğer becerilerle bir arada yoğunlaştırılmış bir eğitimle beceriyi kazandırmak yerine 3 yıllık sürece dağıtılarak uygulanıyor olması pek çok dezavantajı da beraberinde getirmektedir. Bu yapısı ile ders öğrencilerin çok daha yavaş, kesintiler ve unutmalarla devam eden bir gelişim göstermesine neden olabilmektedir. Bu nedenle 3 yılın sonunda ancak A2 düzeyine ulaşılabilir.

Konuşma becerisi ile doğrudan ilişkilendirilebilen “anlama-anlatma (sözlü)” dersine ek olarak temel üniteler kapsamında verilen “Türk dili fonetiği”, “Türkçe dil bilgisi ve anlama-anlatma(yazılı)” dersleri öğrencilerin Türkçe söz varlığını geliştirme, harf ve kelimelerin doğru telaffuzunu öğrenme ve Türkçenin kurallarına ve cümle yapısına alışmalarını sağlayarak öğrencilerin sözlü anlatım becerilerini geliştirmeye yardımcı olduğu düşünülmektedir. Bu doğrultuda bu derslerin tanımlama formları Tablo 4.26, Tablo 4.27, Tablo 4.28 ve Tablo 4.29'da sunulmuştur.

Tablo 4.26

Anlama- Anlatma (Sözlü) Ders Tanımlama Formu

Dersin Adı	Anlama- Anlatma (Sözlü)	
Uyguladığı Sınıflar	Birinci sınıf İkinci sınıf Üçüncü sınıf	
Şube	Türk Dili ve Edebiyatı	
Ders kitabı/ kaynaklar	Yedi İklim Türkçe Seti (A1-A2 ders kitabı, çalışma kitabı ve dinleme CD'si)	
Dersin Saatleri	Teorik ders saatleri	Uygulamalı Ders Saatleri
Haftalık	2 saat	2,5 Saat
Toplam Dönem Dersleri	72 Saat	
Değerlendirme	Vize ve Final Sınavları	
Dersin Amaçları	1. Bölüm öğrencilerine Türk dilinin özellikleri tanıtılması. 2. Bölüm öğrencilerine Türkçede temel bilgilerinin adım adım kazandırılması. 3. Başlangıç düzeyinin gereklerine uygun Öğrencilerinin sözlü anlatım becerileri kazandırılması.	

Tablo 4.27

Anlama- Anlatma (Yazılı) Ders Tanımlama Formu

Dersin Adı	Anlama- Anlatma (Yazılı)	
Uyguladığı Sınıflar	Birinci sınıf İkinci sınıf Üçüncü sınıf	
Şube	Türk Dili ve Edebiyatı	
Ders kitabı/ kaynaklar	Yedi İklim Türkçe Seti (A1-A2 ders kitabı ve çalışma kitabı)	
Dersin Saatleri	Teorik ders saatleri	Uygulamalı Ders Saatleri
Haftalık	2 saat	2,5 Saat
Toplam Dönem Dersleri	72 Saat	
Değerlendirme	Vize ve Final Sınavları	
Dersin Amaçları	1. Öğrencilerin başlangıç düzeyindeki Türkçe metinleri okuyup anlayabilme becerileri kazandırılması 2. Başlangıç düzeyinin gereklerine uygun olarak öğrencilerinin yazılı anlatım becerileri kazandırılması	

Tablo 4.28

Türkçe Dilbilgisi Ders Tanımlama Formu

Dersin Adı	Türkçe Dilbilgisi	
Uyguladığı Sınıflar	Birinci sınıf	
	İkinci sınıf	
	Üçüncü sınıf	
Şube	Türk Dili ve Edebiyatı	
Ders kitabı/ kaynaklar	Yedi İklim Türkçe Seti (A1 -A2 ders kitabı ve çalışma kitabı)	
Dersin Saatleri	Teorik ders saatleri	Uygulamalı Ders Saatleri
Haftalık	1 saat	1,5 Saat
Toplam Dönem Dersleri	48 Saat	
Değerlendirme	Vize ve Final Sınavları	
Dersin Amaçları	1. Türk dilinin temel dilbilgisi kurallarını keşfedip öğrenme.	

Tablo 4.29

Türk Dili Fonetigi Ders Tanımlama Formu

Dersin Adı	Türk Dili Fonetigi	
Uyguladığı Sınıflar	Birinci sınıf	
	İkinci sınıf	
	Üçüncü sınıf	
Şube	Türk Dili ve Edebiyatı	
Ders kitabı/ kaynaklar	Yedi İklim Türkçe Seti (A1 -A2 ders kitabı ve çalışma kitabı)	
Dersin Saatleri	Teorik ders saatleri	Uygulamalı Ders Saatleri
Haftalık	1 saat	1,5 Saat
Toplam Dönem Dersleri	48 Saat	
Değerlendirme	Vize ve Final Sınavları	
Dersin Amaçları	1. Türk dilinin özelliklerini keşfetme, 2. Türkçede harf ve kelimelerin sesletimini öğrenme.	

Tablo 4.26, Tablo 4.27, Tablo 4.28 ve Tablo 4.29’da görüldüğü üzere bölümde temel ünitelerin dersleri olan anlama-anlatma (sözlü), anlama-anlatma (yazılı), dilbilgisi ve fonetik hem teorik hem de uygulamalı olarak verilmektedir. 1 dönemde derslerin her birine ayrılan saat sayısına bakıldığında anlama-anlatma (sözlü), anlama-anlatma (yazılı) derslerine ayrılan saat sayısı dilbilgisi ve fonetik derslerine göre daha fazla olduğu görülmektedir. Bu da bölümde Türkçe öğretiminin dilbilgisi ağırlıklı bir öğretim olmadığı göstermektedir.

Bölümün derslerinde Yunus Emre Enstitüsü tarafından hazırlanan “Yedi İklim Türkçe” Seti kullanılmaktadır. Bu set her seviye için bir ders kitabı, bir çalışma kitabı, bir öğretmen kılavuz kitabı, bir dinleme kitapçığı ve bir dinleme CD’sinden oluşmaktadır. Bölüm düzeyinde verilen birinci sınıfın derslerinde ve ikinci sınıfın ilk yarıyıl derslerinde Yedi İklim Türkçe setinin A1 kitapları kullanılmaktadır. İkinci sınıfın diğer yarıyılın derslerinde ve üçüncü sınıfın derslerinde ise A2 kitapları kullanılmaktadır.

Bu araştırmanın çalışma grubu olan ikinci ve üçüncü sınıf öğrencilerinin konuşma becerilerini geliştirmek için derslerde kullanılan materyallere bakıldığında Yedi İklim setinin kitaplarından dışında hiçbir materyalin kullanılmadığı görülmektedir. Cezayir 2 Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı bünyesinde Yunus Emre Enstitüsü tarafından çeşitli Türkçe kaynakları içeren bir bölüm kütüphanesi açılmasına rağmen, lisans öğrencilerinin bu kaynakları okuyup anlamak için Türk dilinde yeterli düzeye sahip olmamaları, sözlü anlatın becerilerini geliştirmede bu değerli kaynaklardan yararlanmamalarına yol açmaktadır. Dolayısıyla derslerde kullanılan materyallerin eksik olması, ikinci ve üçüncü sınıf öğrencilerinin konuşma becerisini olumsuz etkilemektedir.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuçlar

5.1.1. Nicel Verilerden Elde Edilen Sonuçlar

1. Bu araştırma kapsamında Cezayir 2 Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü öğrencilerinin sözlü anlatım ürünlerinin incelendiğinde öğrencilerin büyük kısmı sözlü anlatımda orta düzeyde olduğu sonucuna varılmıştır. 20 üzerinden hesaplanan öğrencilerin toplam puanlarının ortalaması 12,02 bulunmuştur. Bu bağlamda araştırmaya katılan toplam 67 öğrenciden 28 öğrenci orta düzeyde, 26 öğrenci zayıf düzeyde ve 16 öğrencinin sözlü anlatım becerisinde iyi düzeyde olduğu kabul edilmiştir.
2. Öğrencilerin sözlü anlatım düzeylerinin demografik özellikleri olan cinsiyet, yaş, ana dili, tek-iki-çok dilli olma durumu, lise mezuniyet, bölüm seçme nedeni ve sınıf düzeyine bağlı olarak farklılaşmadığı sonucuna varılmıştır.
3. Öğrencilerin lisans programına başlamadan önce Türkçe eğitime alma durumlarına incelendiğinde toplam 67 öğrenciden sadece 8 öğrenci Türkçe eğitimi aldığı, Kalan 59 öğrenci ise fakülte eğitimine başlamadan önce herhangi bir Türkçe eğitimini almadığı fark edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin sözlü anlatım düzeyleri bu değişken açısından incelendiğinde anlamlı farklılığa ulaşılamamıştır.
4. Araştırmaya katılan öğrencilerin hâlihazırda fakülte dışında Türkçe eğitimi alma durumları incelendiğinde öğrencilerin 26'sı fakültedeki eğitimin yanı sıra fakülte dışında da Türkçe eğitimi aldığı görülmüştür. Öğrencilerin sözlü anlatım düzeylerini bu değişkene

bağlı olarak incelenmesinin sonucunda sözlü anlatımının sesletim alt boyutunda farklılaştığı gözlemlenmiştir.

5. Katılımcıların genel Türkçe kullanım durumları incelendiğinde sadece onda birinin yazılı basılı yayınları çok sık takip ettiği belirlenmiştir. Türkçe görsel- işitsel yayınlarını izleyip dinleme durumları incelendiğinde ise yazılı basılı yayınları takip etmenin aksine katılımcıların tamamına yakınının Türkçe görsel- işitsel yayınlarını takip ettikleri belirlenmiştir. Öğrencilerin sosyal medyada Türk vatandaşlarıyla iletişim kurma durumlarına bakıldığında yarıdan fazlasının sosyal medya üzerinden Türklerle iletişim içinde oldukları görülmüştür. Yapılan istatistiksel analizler sonucunda yukarıda ifade edilen Türkçeyi kullanma durumlarının katılımcıların sözlü anlatım beceri düzeylerinde farklılaşma yaratmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

6. Öğrencilerin konuşmaya yönelik ilgilerini açısından sözlü anlatım düzeylerini incelendiğinde dereceli puanlama anahtarından aldıkları toplam puan ortalamaları anadillerindeki konuşma becerisi düzeyi, fakülte dışında Türkçe konuşup konuşmama ve fakülte dışında Türkçe konuşma sıklığı değişkenlerine bağlı olarak farklılaşmazken yabancı dillerde konuşmayı sevmeyenlerin sevenlere oranla daha başarılı oldukları belirlenmiştir. Ayrıca öğrencilerin aldıkları puan ortalamaları yabancı dilde konuşma sıklığı değişkenine bağlı olarak da farklılaşmaktadır. Yapılan analizler neticesinde yabancı dillerde arada sırada konuşan öğrencilerin toplam puan ortalamasının çok sık konuşan öğrencilerinkine göre daha yüksek olduğu sonucuna varılmıştır.

7. Öğrencilerin sözlü anlatım düzeylerini fakültedeki derslere yönelik görüşlerini açısından incelendiğinde öğrencilerin konuşma becerisini içeren derslere olan ilgileri, bu derslerin konuşma becerisini geliştirmeye yardımcı olup olmama, konuşma etkinliklerine ayrılan zaman yeterli olup olmama ve derslerde her öğrenciye verilen konuşma süresi yeterli olup olmama değişkenlerine bağlı olarak öğrencilerin sözlü anlatım alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları farklılaşmadığını gözlemlenmiştir.

8. Öğrencilerin bölümdeki derslere ilişkin görüşlerini incelendiğinde her on öğrenciden sekizi bu derslerde konuşma etkinliklerine ayrılan zamanın yeterli olmadığını düşünmektedir. Derslerde her öğrenciye verilen konuşma süresi ile ilgili olarak da öğrencilerin tamamına yakını sürenin yeterli olmadığını dile getirmektedir.

9. Derslerde kullanılan kaynak ve materyaller konuşma becerisi geliştirmeye yardımcı olup olmama değişkenine bağlı olarak incelendiğinde öğrencilerin puanları söylem yönetimi alt boyutunda anlamlı farklılaşma göstermektedir. Bu sonuca bağlı olarak derslerde kullanılan kaynak ve materyallerin konuşma becerisini geliştirmeye kısmen yardımcı olduğunu düşünenlerin “evet yardımcı oluyor” ve “hayır yardımcı olmuyor” cevabını verenlerden daha başarılı oldukları belirlenmiştir: Öğrencilerin aldıkları toplam puan ortalamaları ise bu değişkene bağlı olarak farklılaşmamaktadır.

10. Öğrencilerin konuşma düzeyleri konuşma derslerinde kullanılan yöntem ve teknikler yeterli olup olmama değişkenine bağlı olarak incelendiğinde “sesletim” alt boyutu hariç diğer sözlü anlatım alt boyutlarında aldıkları puan ortalamalarının farklılaştığı sonucuna varılmıştır. Kullanılan yöntem ve teknikleri kısmen yeterli bulanların diğer katılımcılara göre daha başarılı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

5.1.2 Nitel Verilerden Elde Edilen Sonuçlar

1. Cezayir’de lisans programları Türkiye’de olduğu gibi 4 yıl değil, sadece 3 yıl olmasının yanı sıra bölümde hazırlık sınıf olmaması, dört temel dil becerilerinin ayrı ayrı öğretiminin yapılması ve bu hususta bölüm öğrencilerinin gelişimlerini takip edilmesi zor olduğu gözlemlenmiştir.

2. Bölüm müfredat programından elde edilen bilgilerden hareketle ilgili bölümdeki dersler temel üniteler, bilimsel araştırma yöntemleri üniteleri, keşif üniteleri ve ek üniteleri olmak üzere 4 tür ünite halinde verildiği görülmektedir. Temel ünitelerin dersleri Türkçe, diğer ünitelerin dersleri ise ulusal dillerde okutulmaktadır.

3. Bölümde verilen derslerden anlama- anlatma (sözlü) dersinin doğrudan konuşma becerisiyle ilgili tek derstir. Bu ders haftada 2 saat teorik ders ve 2,5 saat uygulamalı ders olarak verilmektedir. Bu derse tanılan süre diğer derslere göre daha fazla olduğu gözlemlenmiştir. Derslerde Yunus Emre Enstitüsü tarafından hazırlanan “Yedi İklim Türkçe” Seti kullanılmaktadır.

4. Lisan programında öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirmek için derslerde Yedi İklim Türkçe setinin dışında hiçbir materyalin kullanılmadığı görülmektedir. Bu durum ilgili bölümde genel olarak Türkçe ve özellikle konuşma becerisini geliştirmek amacıyla kullanılan dil öğretim materyallerinin yetersiz olduğu göstermektedir.

5. Cezayir 2 Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü bünyesinde Yunus Emre Enstitüsü tarafından çeşitli Türkçe kaynakları içeren bir bölüm kütüphanesi bulunmaktadır. Bu kütüphane bölüm öğrencilerin istihdamına sunulmuştur. Ancak lisans öğrencilerinin Türk dilinde yeterli düzeye sahip olmadıkları için lisansüstü öğrencilerine göre bu kaynaklardan daha az faydalandığı gözlemlenmiştir.

5.2. Öneriler

Cezayir 2 Üniversitesinde Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde Türkçe hazırlık sınıfının olmaması öğrencilerin konuşma becerilerinin gelişimi olumsuz etkilediği için yeni kayıtlı öğrencileri lisans programına hazırlamak amacıyla öncelikli olarak dört temel dil becerilerine odaklanan bir hazırlık sınıfı açılması önerilebilir.

Konuşma derslerine ve özellikle uygulamalı derslere ayrılan zaman artırılması ve her sınıfta bulunan öğrencilerin sayısı azaltılması, her öğrenciye farklı alanlarda kendini rahatlıkla ifade etme fırsatı verecek ve öğretmenlere öğrencilerin konuşma becerisindeki gelişimlerini tek tek takip etme, değerlendirme ve yönlendirme imkânı sağlayacaktır.

Lisans programında öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirmek için derslerde Yedi İklim Türkçe setinin dışında başka hiçbir Türkçe öğretim materyalin kullanılmaması öğrencilerin bu becerideki gelişimini olumsuz etkileyen büyük bir eksikliktir. Buna bağlı olarak bölüm öğrencilerinin kullanımına sunmak için konuşma becerisi ile ilgili başka materyallerin geliştirilmesi gerekmektedir. Ayrıca 2 ve 3 sınıf derslerinde daha yüksek düzeylerdeki kitapların kullanılması önerilebilir.

Konuşma derslerinde işlenen dersler ile ilgili olarak öğrenciler konuların çoğunun bilimsel olması ve günlük yaşam konularına çok az değinilmesinden şikâyet etmektedir. Bu sebeple konuşma derslerinde çeşitli konuların işlenmesi ve bilimsel konuların yanı sıra günlük yaşam konularına da odaklanması önerilmektedir.

Elde edilen sonuçlardan hareketle öğrencilerin çoğu konuşma derslerinde özellikle karşılıklı konuşma ile ilgili kullanılan yöntem ve tekniklerin yeterli olmadığını düşünmektedir. Bu doğrultuda derslerde hem karşılıklı hem de karşılıksız konuşma türleriyle ilgili olarak kullanılan yöntem ve tekniklerin çeşitlendirilmesi gerekmektedir.

Türkçede doğru telaffuz ve düzgün cümle kurmayı öğrenebilmek ve öğrencilere pratik yapma fırsatı sunmak için bölümdeki konuşma derslerinin anadili Türkçe olan öğretim üyeleri tarafından verilmesi önerilebilir.

Lisans öğrencileri, bölüm kütüphanesi düzeyinde mevcut olan özellikle onların seviyelerine uygun farklı Türkçe kitap ve kaynaklardan yararlanmalıdır. Kütüphanede lisans öğrencilerin düzeylerine uygun kitap ve kaynaklar bulunmuyorsa, bu aşamadaki öğrencilerin de bölüm kütüphanesinden yararlanabilmeleri için başlangıç düzeyine yönelik Türkçe kitap ve kaynaklarla desteklenmelidir.

KAYNAKLAR

- Akkaya, A., & Gün, M. (2016). Araplara Türkçe öğretiminde karşılaşılan sorunlar: Ürdün örneği. *Electronic Turkish Studies*, 11(19), 9-18.
- Aksan, D. (2006). *Anlambilim konuları ve Türkçenin anlam bilimi*. Ankara: Ergin.
- Aktaş, Ş., & Gündüz, O. (2008). *Yazılı ve sözlü anlatım*. Ankara: Akçağ.
- Akyol, H. (2000). Yazı öğretimi. *Milli Eğitim Dergisi*, 146, 37-48.
- Aldaraghme, H. (2020). *Ana dili Arapça olan öğrencilerin Türkçe konuşma becerilerine dair bir araştırma*. (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Alpar, M. (2013). Yabancı dil öğretiminde kültürel unsurların önemi, *Journal of Language and Linguistic Studies*, 9(1), 95-106.
- Alyılmaz, C. (2010). Türkçe öğretiminin sorunları. *Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 5(3), 728-749.
- Alyılmaz, S. (2018). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde hedef kitlenin/ “öğrenen” in önemi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 7(4), 2452-2463.
- Arevat, s., & Nation, I, S, P. (1991). Fluency improvement in a second language. *RELC Journal*, 22 (1),84-94.
- Arslan, M., & Kılıc, E. (2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisinin gelişiminde karşılaşılan sorunlar: Bosna Hersek örneği. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(2), 169-182.

- Arter, J. (2000). *Rubrics, scoring guides, and performance criteria: classroom tools for assessing and improving student learning*. Paper presented at the Annual Meeting of the American Educational Research Association, New Orleans.
- Avcı, S. (2019). *Tunus'ta yabancı dil olarak Türkçe öğretimine iki dilliliğin etkisi*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Baki, A., & Gökşek, T. (2012). Karma yöntem araştırmalarına genel bir bakış. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 11 (42), 1-21.
- Barın, E. (2004). Yabancılar Türkçe öğretiminde ilkeler. *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları (HÜTAD)*, 1, 19-30.
- Bayraktar, N. (2006). *Dil bilimi*, Ankara: Nobel.
- Ben Cheneb, M. (1922). *Cezayir konuşma dilinde muhafaza edilen Türkçe ve [Türkçe aracılığı ile gelen] Farsça kelimeler*. Doktora tezi, Ancienne Maison Bastide Joudran, Alger.
- Ben Dida, K. (2015). *Beni Hilal göçlerinin Orta Mağrip ülkesi üzerindeki etkisi*. 1052-1160. Saida: Doktor Mulay Tahar.
- Bensadoune, M. (2019). *Cezayir kreol/karma dili olarak Darja'da Türkçe söz varlığı*. (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Beydili Kaya, E. (2019). Suriyelilerin Türkçe öğrenirken yaşadıkları sorunlar. *Uluslararası Yabancı Dil Olarak Öğretimi Dergisi*, 2 (1), 73-92.
- Boylu, E., & Çangal, Ö. (2014). Yabancılar Türkçe öğretiminde dil ihtiyaç analizi: İran örneği. *International Journal of Language Academ*, 2(4), 127-151.
- Boylu, E., & çangal, Ö. (2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen Bosna Hersekli öğrencilerin konuşma kaygılarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 4(1), 349-368.
- Büyükikiz, K. K. (2011). *Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yazma becerileri ile öz yeterlilik algıları arasındaki ilişki üzerine bir araştırma*, (Doktora Tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.

- Candaş Karababa, C. Z. (2009). Yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi ve karşılaşılan sorunlar. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 42 (2), 265-277.
- Cezayir 2 Üniversitesi (2022). Doğu Diller Fakültesi <https://flalo.univ-alger2.dz/sayfasından> erişilmiştir.
- Creswell, J. W. (2002). *Educational research: planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research*. New Jersey: Pearson.
- Çakır, İ. (2010). Yazma becerisinin kazanılması yabancı dil öğretiminde neden zordur?. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(28), 1-12.
- Çavuşoğlu, A. (2006). Ana dili, edinimi, önemi ve geliştirilmesi. *Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 11(1), 0-0.
- Çelik, F. (2019). Yabancılar Türkçe öğretiminde konuşma becerisini. *Uluslararası Sosyal Bilimler Akademik Araştırmalar Dergisi*, 3(3), 32-41.
- Çolak, M. (2018). *Yabancı/ikinci dil olarak Türkçe konuşma becerisinin yedi iklim düzeyi ders materyalleri üzerinden değerlendirilmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Davies, P. (2000). Contributions from qualitative research. In H. T. Davies, M. N. Sandra, & P. Smith (Eds). *What works? Evidence-based policy and practice in public services* (s. 291- 316), Bristol, UK: Policy.
- Demir, A., & Açık, F. (2011). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kültürlerarası yaklaşım ve seçilecek metinlerde bulunması gereken özellikler. *Ürklük Bilimi Araştırmaları*, 30, 51-72.
- Demircan, Ö. (1998). *Türkiye’de yabancı dil*. İstanbul: Remzi.
- Demircan, Ö. (2013). *Yabancı dil öğretim yöntemleri*. İstanbul: Der.
- Demirci, R. (2019). *Alfabe farklılıklarının yabancı dil olarak Türkçe öğretimindeki etkisi*. (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Demirel, Ö. (2012). *Eğitimde program geliştirme kuramdan uygulamaya*. Ankara: Pegem.
- Doğan, Y. (2009). Konuşma becerisinin geliştirilmesine yönelik etkinlik önerileri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(1), 185-204.
- Doğan, Y. (2016). *Dinleme eğitimi*. Ankara: Pegem .

- Durmuş, M. (2013). *Yabancılar Türkçe öğretimi*. Ankara: Grafikler.
- Elmili, M. (1986). *Cezayir'in eski ve yeni tarihi*. Cezayir: Ulusal Kitap.
- Emam, D. M. T. (2020). *Mısır'daki Türk Dili ve Edebiyatı bölümü öğrencilerinin yazma düzeylerini etkileyen değişkenlerin incelenmesi (Ayn Şems Üniversitesi örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Emek, M. (2017). *Cezayir 2 üniversitesi Türkoloji bölümü temel düzey (a1-a2) Türkçe öğretim programının diller için Avrupa ortak öneriler çerçevesi bağlamında Stuflebeam'in çevre girdi süreç ürün modeliyle değerlendirilmesi*. (Doktora Tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Emiroğlu, S. (2013). Konuşma eğitimi. M. Durmuş & A. Okur, (Ed.), *Yabancılar Türkçe öğretimi el kitabı* içinde (s. 277-291). Ankara: Grafikler.
- Ergin, A., Birol, C. (2000) *Eğitimde iletişim*. Ankara: Anı.
- Ergin, M. (2013). *Türk dil bilgisi*. İstanbul: Bayrak.
- Griffiths, C. (2003). Patterns of language learning strategy use. *System*, 31(3), 367-383.
- Güneş, F. (2017). *Türkçe öğretimi yaklaşım ve modeller*. Ankara: Pegem.
- Güzel, A., & Barın, E. (2016). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi*. Ankara: Akçağ.
- Hall, E. W., & Salmon, S. J. (2003). Chocolate chip cookies and rubrics: helping students understand rubrics in inclusive settings. *Teaching Exceptional Children*, 35(4), 8-11.
- Harmer, J. (2001). *The practice of English language teaching*. London: Pearson.
- Hengirmen, M. (1997). *Yabancı dil öğretim yöntemleri ve TÖMER yöntemi*. Ankara: Engin.
- Hoşca, F. (2020) Sudan'da Türkçe öğretiminde karşılaşılan zorluklar. *Sosyal Bilimler Akademi Dergisi*, 3(1), 77-87.
- Inan, R., & Öztürk, M. (2015). Değişkenler açısından Araplara Türkçe öğretimi (Ürdün-Mısır örneği). *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(18), 377-392.
- Karakoyun, S. (2008). *İlköğretim II. kademe yabancı dil dersi öğretim programının değerlendirilmesine ilişkin öğretmen görüşleri (Adapazarı Örneği)*. (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.

- Karçiç, A., & Çetin, M. (2015). Yabancı dil Türkçe öğreniminde konuşma becerisinin gelişimini engelleyen kaygılar üzerine (Bosna Hersek örneğinde). *Electronic Turkish Studies*, 10(11), 971-986.
- Korkmaz, Z. (1992). *Grammer terimleri sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu.
- Kurtoğlu, Ö. A., & Eken, T. (2011). A2 düzeyindeki Türkçe karşılıklı konuşma becerisinin belirlenmesi için analitik dereceli puanlama anahtarı geliştirme çalışması. L. Uzun & Ü. Bozkurt (Ed.) *Türkçenin Eğitim Öğretiminde Kuramsal ve Uygulamalı Araştırmalar* içinde. Essen: Die Blue Eule.
- Littlewood, W. (1984). *foreign and second language learning; language acquisition research and its implications for the classroom*. Cambridge: CUP.
- Mavaşoğlu, M., Tüm, G. (2010). Türkçenin yabancı dil (TYD) olarak öğretiminde Çukurova Üniversitesinin uygulamaları, karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri. *Çukurova Üniversitesi Türkoloji Araştırmaları Merkezi*, 11830. <https://avesis.cu.edu.tr/sayfasından erişilmiştir>.
- Melanlioğlu, D., & Demir, T. (2013). Türkçe öğrenen yabancılar için konuşma kaygısı ölçeğinin Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik çalışması. *International Journal of Social Science*, 6 (3), 389-404.
- Millî Eğitim Bakanlığı (2006). Türkçe dersi öğretim programı, 221-222.
- Nurlu, M. (2019). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi görüşler- projeler- etkinlikler- öneriler*. Ankara: KalemKitap.
- Saadallah, A. (1998). *Cezayir kültür tarihi 1500- 1830*. Beyrut. İslam Batı Yayınları.Şavki, A. (2022). Beylerbey döneminde Cezayir'deki siyasî ve askerî durum 1519- 1987. (Oruş Reis dönemi 1519- 1546). *Elbahit Sosyal Bilimler Dergisi*, 13 (1), 361- 378.
- Sallabaş, M. E. (2012). Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin konuşma kaygılarının değerlendirilmesi, *International Periodical for The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*. 7(3), 2199-2218.
- Sezer, S. (2005). Öğrencinin akademik başarısının belirlenmesinde tamamlayıcı değerlendirme aracı olarak rubrik kullanımı üzerinde bir araştırma. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18 (18), 61-69.

- Supharatypthin, D. (2014). Developing students' ability in listening and speaking English using the communicative approach of teaching. *International Journal of Arts & Science*, 7(3), 141-149.
- Şahin, A. (2018). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi kuramlar, yaklaşımlar, etkinlikler*. Ankara: Pegem.
- Şavki, A. (2022). Beylerbey döneminde Cezayir'deki siyasî ve askerî durum 1519- 1987. (Oruş Reis dönemi 1519- 1546). *Elbahit Sosyal Bilimler Dergisi*, 13 (1), 361- 378.
- Tekin, E. (2000). Karşılaştırmalı tek-denekli Araştırma modelleri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 2 (04), 1-12.
- Tiryaki, E. N. (2013). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma eğitimi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 1(1), 38-44.
- TradeMap (2020). <https://www.trademap.org/Index.aspx> sayfasından erişilmiştir.
- Türk Dil Kurumu. (2019). *Güncel Türkçe sözlük*. Ankara: TDK.
- Ur, P. (1996). *A course in language teaching: Practice and theory*. Cambridge: Cambridge University.
- Vandergrift, L., & Goh, C. C. M. (2011). *Teaching and learning a second language listening: Metacognition in action*. NewYork: Routhledge.
- Vardar, B. (1980). *Açıklamalı dilbilim terimleri sözlüğü*. Ankara: ABC.
- Yalçın, A. (2002). *Türkçe öğretim yöntemleri yeni yaklaşımlar*. Ankara: Akçağ.
- Yalçın, A. (2018). *Son bilimsel gelişmeler ışığında Türkçenin öğretimi yöntemleri*. Ankara: Akçağ.
- Yükseköğretim Kurulu (2021). *Yükseköğretimde hedef odaklı uluslararasılaşma*. Ankara: YÖK.
- Yunus Emre Enstitüsü (2022). *Türkoloji bölümleri* <https://www.yee.org.tr/> sayfasından erişilmiştir.
- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (2022). *Uluslararası öğrenciler* <https://www.ytb.gov.tr/> sayfasından erişilmiştir.

EKLER

EK 1. Bilgi Toplama Formu

Değerli Öğrenciler,

Bu anket aldığınız konuşma eğitimi hakkında sizin görüşlerinizi öğrenmek için hazırlanmıştır. Aşağıdaki soruları içtenlikle cevaplamanız bizi çok memnun edecektir. Lütfen her bir soruyu cevaplarken ☐ karşısında bulunan kutucuklara (X) çarpı işareti koyunuz. Verdiğiniz bütün cevaplar sadece bilimsel çalışmada kullanılacak, bilgileriniz hiç kimse ile paylaşılmayacaktır.

İlginiz için çok teşekkür eder, eğitim hayatınızda başarılar dileriz.

اعزائي
الطلبة،

الغرض من هذا الاستبيان هو الوقوف على كافة آرائكم المتعلقة بالتقييم العام لدورات المحادثة التي تلقينوها خلال مساركم في تعلم اللغة التركية . نسعد كثيرا بتلبية طلبنا من خلال الإجابة على جميع الأسئلة التي يطرحها نص الاستبيان.

من فضلكم عند الاجابة على الاسئلة ضعوا اشارة (X) في الخانة ☐. كما نحيطكم علما أن أجوبتكم هذه ستستغل في إطار البحث العلمي وعليه نتعهد لكم بالحفاظ على سرية معلوماتكم الشخصية وعدم مشاركتها مع أي جهة أخرى.

نشكركم على اهتمامكم ونتمنى لكم التوفيق في مساركم الدراسي.

Doç. Dr. Yusuf UYAR – Belal YOUNSI

Kişisel bilgiler

Adınız Soyadınız (الاسم واللقب) :

Yaşınız (العمر):

Cinsiyetiniz (الجنس):

☐

Kadın (انثى)

☐

Erkek (ذكر)

Ana diliniz (اللغة الام):

☐

Arapça (العربية)

☐

Berberice (الامازيغية)

☐

Fransızca (الفرنسية)

☐

Diğer (اخرى)

Sınıfınız (القسم):

Mezun olduğunuz lise türü: (نوع الثانوية التي تخرجتم منها ؟) :

Bu bölümü seçme amacınız: (ما هو الهدف من اختياركم لهذا القسم ؟) :

.....

.....

Ana dilinizin dışında hangi dilleri, ne düzeyde biliyorsunuz? (بخلاف لغتكم الام ماهي اللغات الاجنبية التي تتقونها وفي اي مستوى ؟)

Diller (اللغات)	Düzey (المستوى)				
	A1	A2	B1	B2	C1

Genel Türkçe kullanımı	
1.Üniversiteye başlamadan önce Türkçe eğitimi aldınız mı? (هل اخدمت دورات تعليمية في اللغة التركية قبل الالتحاق بالجامعة ؟)	☐ Evet (نعم) ☐ Hayır (لا)
2.Şu anda üniversite dışında Türkçe eğitimi alıyor musunuz? (حاليا هل تتعلمون اللغة التركية خارج الجامعة ؟)	☐ Evet (نعم) ☐ Hayır (لا)
3.Ailenizde Türkçe bilen var mı? (هل يوجد من يعرف اللغة التركية في اسرتكم ؟)	☐ Evet (نعم) ☐ Hayır (لا)

4.Düzenli olarak Türkçe kitap, dergi veya gazete okuyor musunuz? (هل تقرأون الكتب والمجلات والجرائد باللغة التركية وباستمرار؟)	☐ Çok sık (haftada birkaç kez) okurum. (كثيرا. اقرا كم مرة في الاسبوع) ☐ Arada sırada (ayda en az bir kez) okurum. (احيانا. اقرا على الاقل مرة في الشهر) ☐ Hemen hemen hiç okumam (تقريبا لا اقرا نهائيا)
5.Türkçe film, dizi, müzik izliyor/dinliyor musunuz? (هل تشاهدون افلام ومسلسلات و تستمعون الى الاغاني التركية؟)	☐ Çok sık (haftada birkaç kez) bir şeyler dinler/ izlerim. (كثيرا. اشاهد/ استمع كم مرة في الاسبوع) ☐ Arada sırada (ayda en az bir kez) bir şeyler dinler/ izlerim. (احيانا. اشاهد/ استمع على الاقل مرة في الشهر) ☐ Hemen hemen hiç Türkçe film / dizi veya müzik dinlemem/izlemem. (تقريبا لا استمع للأغاني ولا اشاهد الافلام والمسلسلات التركية نهائيا)
6.Sosyal medyada Türk kökenli insanlarla konuşuyor musunuz? (هل تتحدثون مع الاتراك في مواقع التواصل الاجتماعي؟)	☐ Evet (نعم) ☐ Hayır (لا)

Konuşmaya karşı ilginiz

1.Bildiğiniz yabancı dillerde konuşmayı sever misiniz? (هل تحبون التحدث بالغات الاجنبية التي تعرفونها؟)	☐ Evet (نعم) ☐ Hayır (لا)
2. Bir önceki soruya cevabınız evet ise hangi sıklıkla konuşursunuz? (اذا كان جوابكم للسؤال السابق بنعم ما مدى تحدثكم بالغات الاجنبية التي تعرفونها؟)	☐ Çok sık (haftada birkaç kez) konuşurum. (كثيرا. اتحدث كم مرة في الاسبوع) ☐ Arada sırada (ayda en az bir kez) konuşurum. (احيانا. اتحدث على الاقل مرة في الشهر) ☐ Hemen hemen hiç konuşmam. (تقريبا لا اتحدث نهائيا)
3.Ana dilinizde konuşma becerinizi nasıl değerlendirirsiniz? (كيف تقيمون مهارة المحادثة لديكم في لغتكم الام؟)	☐ Çok iyi, hemen her konuda rahatlıkla konuşabilirim. (جيدة جدا. استطيع التحدث بأريحية في اغلب المواضيع.) ☐ Orta, ihtiyacım olduğunda derdimi anlatacak kadar konuşabilirim. (متوسطة. عند الضرورة يمكنني التعبير عن احتياجاتي.) ☐ Konuşmam iyi değil, genelde konuşurken çok zorlanıyorum. (مهارة المحادثة عندي سيئة. في الغالب اواجه صعوبات كبيرة اثناء الحديث.)
4.Okul dışında Türkçe konuşuyor musunuz?	☐ Evet, konuşuyorum. ☐ Hayır, konuşmuyorum.

(هل تتحدثون اللغة التركية خارج الجامعة؟)	(لا اتحدث) (نعم اتحدث)
5. Dördüncü soruya cevabınız evet ise okul dışında hangi sıklıkla Türkçe konuşuyorsunuz? (ادا كان جوابكم للسؤال الرابع بنعم ما مدى تحدثكم باللغة التركية خارج الجامعة ؟)	☐ Çok sık (haftada birkaç kes) konuşurum. (كثيرا. اتحدث كم مرة في الاسبوع) ☐ Arada sırada (ayda en az bir kes) konuşurum. (احيانا. اتحدث على الأقل مرة في الشهر) ☐ Çok az konuşurum. (تقريبا لا اتحدث نهائيا)

Fakültedeki derslerinize ilişkin görüşleriniz.	
1. Bölümde aldığınız derslerden en çok hangi alandakileri seviyorsunuz? (ماهي المجالات التي تفضلونها ضمن الدروس التي يتم أخذها)	☐ Dinleme Tercüme ☐ Okuma ☐ Edebiyat ☐ (الترجمة) ☐ (الادب) ☐ (القراءة) ☐ (السمع) ☐ Konuşma ☐ Yazma ☐ Dilbilgisi ☐ (القواعد) ☐ (الكتابة) ☐ (المحادثة)
2. Konuşma becerisini içeren dersler ne kadar ilginizi çekiyor? (الى مدي تجلب الدروس التي تحتوي علي مهارة المحادثة انتباهكم ؟)	☐ Çok çekmiyor ☐ Biraz ☐ Hiç ☐ (لا تجلب نهائيا) ☐ (قليلا) ☐ (كثيرا)
3. Sizce bölümde aldığınız dersler Türkçe konuşma becerinizi geliştirmenize yardımcı oluyor mu? (في رأيكم هل تساعدكم الدروس التي تأخذونها في القسم في تطوير مهارة المحادثة لديكم؟)	☐ Evet ☐ Kısmen ☐ Hayır ☐ (نعم) ☐ (جزئيا) ☐ (لا)
Derslerde konuşma becerisini geliştirmeye yönelik alıştırmalara/etkinliklere ayrılan zaman yeterli mi? (هل الوقت المخصص في الدروس لتمرين تطوير المحادثة كافي ام لا؟)	☐ Evet (نعم) ☐ Hayır (لا)
Sizce Sınıfta her öğrenciye verilen konuşma süresi yeterli midir? (في رأيكم هل تكفي المدة التي تمنح لكل طالب من اجل التحدث باللغة التركية؟)	☐ Evet (نعم) ☐ Hayır (لا)
Konuşma derslerinde kullanılan kaynak ve materyaller Türkçe konuşma becerinizi geliştirmenize yardımcı oluyor mu? (هل تساعدكم المصادر والوسائل المستعملة في القسم في تطوير مهارة المحادثة لديكم؟)	☐ Evet (نعم) ☐ Kısmen (جزئيا) ☐ Hayır (لا)
Sizce konuşma derslerinde uygulanan yöntem ve teknikler yeterli midir? (في رأيكم هل تكفي الأساليب والتقنيات المستعملة في دروس المحادثة)	☐ Evet (نعم) ☐ Kısmen (جزئيا) ☐ Hayır (لا)

4. Bölümde aldığınız dersler konuşma becerinizi geliştirme konusundaki verimliliğini artırmak için önerileriniz nelerdir.

(ماهي اقتراحاتكم من اجل زيادة فاعلية الدروس التي تاخذونها في تطوير مهارة المحادثة باللغة التركية لديكم ؟)

Lütfen aşağıdaki konulardan birini seçerek 2/3 dakikalık bir konuşma yapınız.

(من فضلكم اختاروا موضوعا من المواضيع المقترحة في الاسفل وتحدثو فيه لمدة تتراوح بين 2

و 3 دقائق)

1. Türk kültürü ile Cezayir kültürü arasındaki benzerlilikler ve farklılıklar nelerdir?

(ماهي اوجه التشابه و الاختلاف بين الثقافة الجزائرية والثقافة التركية ؟)

2. Covid-19 salgını günlük yaşamınızı ve eğitim hayatınızı nasıl etkilemiş? Anlatınız.

(كيف اثر داء كوفيد-19 على حياتكم اليومية والدراسية ؟)

3. Geçmişe veya geleceğe gitme imkanınız olsaydı hangisini seçerdiniz? Neden?

(لو كانت لكم القدرة على السفر عبر الزمن هل تفضلون الذهاب الى المستقبل او العودة الى الماضي ؟ لماذا ؟)

EK 2. Sözlü Anlatım Dereceli Puanlama Anahtarı

Ölçütler	Başarı Düzeyi			
	Başlangıç Düzeyinde 1	Geliştirilmesi Gerekir 2	Başarılı 3	Çok Başarılı 4
Dilbilgisi	Düzeyine uygun kurduğu tümceler neredeyse tümü, dilbilgisel yönden hatalıdır.	Düzeyine uygun kurduğu tümceler çok azı dilbilgisel yönden doğrudur.	Düzeyine uygun kurduğu tümceler çoğu dilbilgisel yönden doğrudur.	Düzeyine uygun kurduğu tümceler tümü dilbilgisel yönden doğrudur.
Sözcük Bilgisi	Belirlenen bağlamlarda kullandığı sözcüklerin neredeyse tümü, hatalı ve iletisini aktarmada yetersizdir.	Belirlenen bağlamlarda kullandığı sözcüklerin çok azı, doğru ve iletisini aktarmada yeterlidir.	Belirlenen bağlamlarda kullandığı sözcüklerin çoğu, doğru ve iletisini aktarmada yeterlidir.	Belirlenen bağlamlarda kullandığı sözcüklerin tümü, doğru ve iletisini aktarmada yeterlidir.
Sesletim	Konuşmasının neredeyse tümünde parçalı ve parçalarüstü sesbirimleri hatalı kullanılmaktadır.	Konuşmasının çok azında parçalı ve parçalarüstü sesbirimleri doğru kullanabilmektedir.	Konuşmasının çoğunda parçalı ve parçalarüstü sesbirimleri doğru kullanabilmektedir.	Konuşmasının tümünde parçalı ve parçalarüstü sesbirimleri doğru kullanabilmektedir.
Dinleme	Belirlenen bağlamlara ilişkin üretilen tümceler neredeyse tümünü yanlış ya da tekrar ettirerek anlamaktadır.	Belirlenen bağlamlara ilişkin üretilen tümceler çok azını doğru ya da tekrar ettirmeden anlamaktadır.	Belirlenen bağlamlara ilişkin üretilen tümceler çoğunu doğru ya da tekrar ettirmeden anlamaktadır.	Belirlenen bağlamlara ilişkin üretilen tümceler tümünü doğru ya da tekrar ettirmeden anlamaktadır.
Akıcılık	Belirlenen bağlamlara ilişkin konuşmalar neredeyse tümü doğal konuşma hızı ve duraksama boyutundan uzaktır.	Belirlenen bağlamlara ilişkin konuşmalar çok azı doğal konuşma hızı ve duraksama boyutuna yakındır.	Belirlenen bağlamlara ilişkin konuşmalar çoğu doğal konuşma hızı ve duraksama boyutuna yakındır.	Belirlenen bağlamlara ilişkin konuşmalar tümü doğal konuşma hızı ve duraksama boyutuna yakındır.
Söylem Yönetimi	Belirlenen bağlamlarda konuşmayı zenginleştirecek bağlayıcılar, dilsel ifadeler, açıklamalar yok denecek kadar azdır. Yaptığı hataların neredeyse tümünün farkına	Belirlenen bağlamların çok azında, konuşmayı zenginleştirecek bağlayıcılar, dilsel ifadeler, açıklamalar bulunmaktadır. Yaptığı hataların çok azının farkına varıp düzeltmeler yapabilmektedir.	Belirlenen bağlamların çoğunda, konuşmayı zenginleştirecek bağlayıcılar, dilsel ifadeler, açıklamalar bulunmaktadır. Yaptığı hataların çoğunun farkına varıp düzeltmeler yapabilmektedir.	Belirlenen bağlamların tümünde, konuşmayı zenginleştirecek bağlayıcılar, dilsel ifadeler, açıklamalar bulunmaktadır. Yaptığı hataların tümünün farkına varıp düzeltmeler

	farkında değildir.			yapabilmektedir.
Diyalogu sürdürme	Belirlenen bağlamlara ilişkin yönergelerin neredeyse tümünü tatmin edici biçimde uygulayamamaktadır. Verilen görevlerin dışında konuşmalarının neredeyse tümünde diyalogu genişletmek için açılımlarda bulunamamaktadır.	Belirlenen bağlamlara ilişkin yönergelerin çok azını tatmin edici biçimde uygulayabilmektedir. Verilen görevlerin dışında konuşmalarının çok azında bağlama uygun açılımlarda bulunarak diyalogu genişletebilmektedir.	Belirlenen bağlamlara ilişkin yönergelerin çoğunu tatmin edici biçimde uygulayabilmektedir. Verilen görevlerin dışında konuşmalarının çoğunda bağlama uygun açılımlarda bulunarak diyalogu genişletebilmektedir.	Belirlenen bağlamlara ilişkin yönergelerin tümünü tatmin edici biçimde uygulayabilmektedir. Verilen görevlerin dışında konuşmalarının tümünde bağlama uygun açılımlarda bulunarak diyalogu genişletebilmektedir.
Etkileşim	Belirlenen bağlamlara ilişkin üretilen soruların ve verilen yanıtların neredeyse tümü düzeyinden beklenen nitelikte değildir. Sorulara duraksayarak tek sözcükle yanıt vermektedir.	Belirlenen bağlamlara ilişkin üretilen soruların ve verilen yanıtların çok azı düzeyinden beklenen niteliktedir. Sorulara birden fazla sözcükle yanıt vermektedir.	Belirlenen bağlamlara ilişkin üretilen soruların ve verilen yanıtların çoğu düzeyinden beklenen niteliktedir. Sorulara bir tümceyle yanıt vermektedir.	Belirlenen bağlamlara ilişkin üretilen soruların ve verilen yanıtların tümü düzeyinden beklenen niteliktedir. Sorulara birden fazla tümceyle yanıt vermektedir.

EK 3. İzin Yazısı

الجمهورية الجزائرية الديمقراطية الشعبية
République Algérienne Démocratique et Populaire
وزارة التعليم العالي و البحث العلمي
Ministère de l'Enseignement Supérieur et de la Recherche Scientifique

Université Alger 2 Abou Kacem Saad Allah

Faculté de la Littérature Arabe et Langues Orientales

Département Langue Turque et Russe

جامعة الجزائر 2 أبو قاسم سعد الله

كلية اللغة العربية و أدبها و اللغات الشرقية

قسم اللغة التركية و اللغة الروسية

رقم القيد : 116 ل.ق.ل.ت.ر. 2021/

موضوع : منح إذن بدراسة ميدانية

أنا ممضى أسفله الأستاذة الدكتورة ليلي خيراني، رئيسة قسم اللغة التركية و الروسية أمنح الطالب
يـونـمي بلال (طالب ماستر بجامعة أنقرة) (تركيا)، خريج القسم اللغة التركية و
الروسية الإذن بقيام بدراسة ميدانية في التخصص اللغة التركية ، و ذلك بأخذ بعض المعلومات عن
الفرع قصد توظيفها في تحرير مذكرة الماستر

الجزائر في : 2021/03/29

رئيسة القسم :

سلمت هذه الشهادة للمضى للأداء بها في حدود ما يسمح به القانون

EK 4. Cezayir 2 Üniversitesi Türkoloji Bölümü Müfredat Programının Türkçe Tercümesi

L.M.D

Akademik Lisans

Kuruluş	Fakülte/ Enstitü	Ana Bilim Dalı
Cezayir 2 Üniversitesi	Edebiyat ve Yabancı Diller	Doğu ve Slav Dilleri
Fakülte	Ana Bilim Dalı	Bölüm
Edebiyat ve Yabancı Diller	Doğu ve Slav Dilleri	Türk Dili ve Araştırmaları

ÖZET

I-Lisans kimlik kartı

1-Eğitimin yeri

2-Koordinatörler

3- Olası dış ortaklar

4- Eğitimin içeriği ve amaçları

A-Eğitimin genel organizasyonu: projenin konumu

B-Eğitimin amaçları

C-Alan faaliyeti hedefleri

D- diğer uzmanlıklara açılan Bölgesel ve ulusal istihdam potansiyeli

E-Ağ geçitleri

F-Eğitim projesi izleme göstergeleri

5- Mevcut insan kaynakları

A-Yönetim kapasitesi

B-Eğitim yönetim ekibi

B-1: Dahili Çerçeve

B-2: Dış Çerçeve

B-3: İnsan kaynaklarının küresel özeti

B-4: Kalıcı destek personeli

6- Mevcut malzeme kaynakları

A-Pedagojik Laboratuvarlar ve Ekipmanlar

B-Staj Alanları ve Şirket Eğitimleri C-mevcut Belgeler

D-Kişisel çalışma alanları ve ICT

II- Yarım yıllık ders organizasyon sayfaları

1-Dönem 1

2- 2. Dönem

3- Dönem 3

4- Dönem 4

5- Dönem 5

6- Dönem 6

7- Eğitimin genel özeti

II- Öğretim birimi organizasyon sayfaları

IV- Konuya göre ayrıntılı program

V-Anlaşmalar / sözleşmeler

VI-Koordinatörlerin Özgeçmişi

VII- Görüşleri ve Vizeleri

VIII-Bölgesel Konferans Vizesi

I- Lisans Kimlik Kartı

Türk Dili ve Çalışmaları Lisansı:

1. Türkçe çalışmaları (Türkoloji) alanındaki dil eğitimi projesi, Cezayir Üniversitesi Dil ve Edebiyat Bölümü'nü zenginleştirmeyi amaçlamaktadır.

2. Bu yeni Lisans, gelecekteki öğrencilerin bu yeni eğitim döngüsü boyunca Türk dilini ve Türk-Osmanlı medeniyetini keşfetmelerini sağlayacaktır.

1- Türkçe çalışma (haftada 6 saat- 8 saat Seviyeye göre)

2- Çağdaş Türkiye'nin ekonomik, sosyal ve kültürel yaşamının incelenmesinin yanı sıra tarih, çeviri, edebiyat, coğrafya ve antropoloji gibi öğrencilerin mevcut Türk toplumuna daha derinlemesine bir yaklaşım getirmesini sağlayan öğretim alanlarını da mevcuttur.

1-Eğitim Yeri

Fakülte (veya Enstitü): İNSAN VE SOSYAL BİLİMLER BÖLÜMÜ: MEKTUPLAR VE DOĞU DİLLERİ

Bölüm: TÜRKOLOJİ (Türk Araştırmaları).

2 – Koordinatörler:

Eğitim alanı ekibinden sorumlu

(Profesör veya Öğretim Görevlisi A Sınıfı):

Soyadı ve adı:

Eğitim teklifine ek olarak kısa bir özgeçmiş eklenmiştir (en fazla 3 sayfa)

- Eğitim Kursu Ekibinden Sorumlu

(A veya B Sınıfı Öğretim Görevlisi veya A Sınıfı Öğretim Görevlisi Yardımcısı):

Soyadı ve adı:

Derece: MCA

Eğitim teklifine ek olarak kısa bir özgeçmiş eklenmiştir (en fazla 3 sayfa)

- Uzman Ekipten Sorumlu

(En az Master Asistan Sınıf A):

Soyadı ve adı:

Eğitim teklifine ek olarak kısa bir özgeçmiş eklenmiştir (en fazla 3 sayfa)

3- Dış Ortaklar

Diğer ortak kuruluşlar: **Yunus Emre Enstitüsü**. Ankara.

Gazi Üniversitesi. Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü.

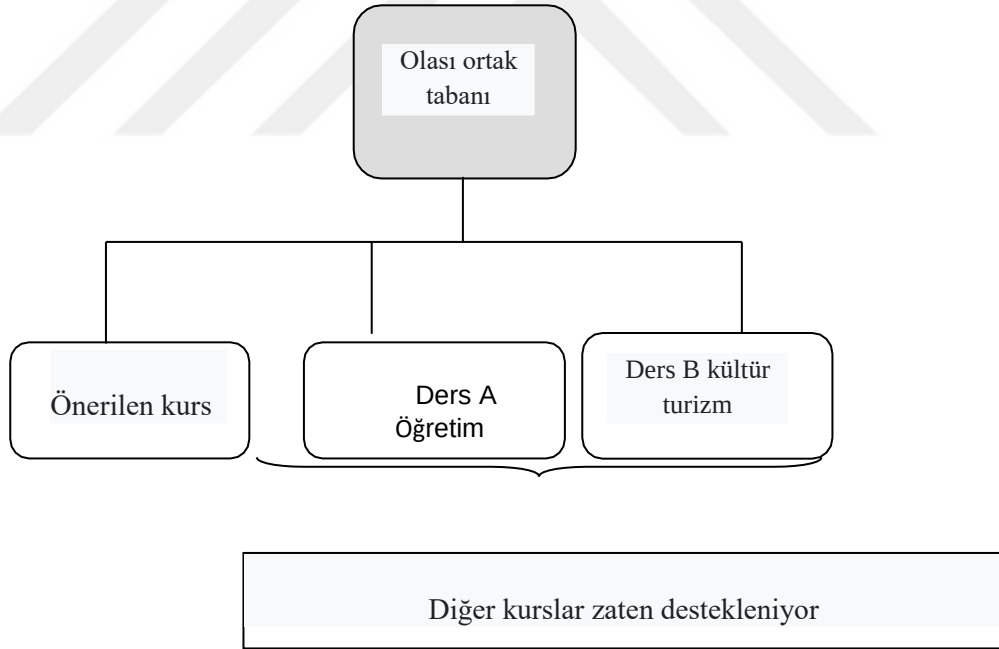
Şirketler ve diğer sosyo-ekonomik ortaklar: Kültür Bakanlığı, Turizm Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı. Ulusal Arşivler.

- Uluslararası ortaklar: Türk Kültürü Enstitüsü, Yunus Emre, Gazi Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Fakültesi. Ankara, İstanbul Üniversitesi Edebiyat ve Diller Fakültesi.

4– Eğitimin Bağlamı ve Amaçları

A–Eğitimin Genel Organizasyonu: Projenin Konumu

Kuruluş düzeyinde birden fazla lisans sunuluyorsa veya halihazırda destekleniyorsa (aynı eğitim ekibi veya diğer eğitim ekipleri), bu projenin diğer kurslara göre konumunu aşağıdaki şemada belirtilmiştir.

B- Eğitim Hedefleri (hedeflenen beceriler, eğitim sonunda edinilen bilgiler- maksimum 20 satır)

Bugün dünyada 180 milyondan fazla Türkçe konuşan insan vardır. Bu son on yılda Türkiye, kendisini yalnızca Avrupa ve Asya kıtasının tamamında değil, aynı zamanda Orta Doğu ve Mağrip bölgesi ülkeleri için izlenecek bir kalkınma modeli olarak ve yeni bir bölgesel güç olarak ilan etmiştir. Bugün, Türk sinemasının ve medyasının Arap dünyasının kalbini nasıl fethettiğini, Osmanlı İmparatorluğu'nun medeniyetini ve Müslüman Dünya Devletlerini aynı temel üzerinde birleştiren Osmanlı İmparatorluğu'nun mirasını yeniden ortaya çıkardığını hatırlamak yeterlidir. Bu eğitimin amaçları aşağıda verilmiştir:

- Türk dili ve edebiyatını öğrenerek Türk dünyası ve medeniyetini tanımak.
- Türk dilinin didaktiği ve Türk edebiyatı tarihi bilgisini öğrenmek.
- Osmanlı dilini öğrenmek.

Bu eğitimin amaçlarından öğrencilerin, Türk dünyasının toplum tarihini ve kültürünü, çağdaş Türk edebiyatını, lehçelerini ve popüler Türk edebiyatını kapsayan Osmanlı medeniyetinin önemli özelliklerini öğrenmelerini sağlamak. Ayrıca bu akademik eğitimin sonunda öğrenciler Türk dilinin anlambilimini ve Türk-Osmanlı edebiyatındaki farklı şiir ve hikâyeleri keşfedeceklerdir. Bu eğitim döngüsünün hedeflediği bir diğer amaç öğrencilerin doğu dillerinin öğretimi için farklı yöntemlerin edinmeleri, Türkçe ve Osmanlı dilinin öğrenmeleri ve Sami dillerin (Arapça ile Türkçe ve Farsça) arasındaki dilsel etkileşim ile ilgili bilgi sahip olmalarını sağlamaktır.

C–Profiller ve Hedeflenen Beceriler

Akademik Lisans eğitiminin başlığı: Türkiye Çalışmaları (Türkoloji).

Bu eğitim öğrencilere Doğu Dillerinde yeni bir diploma eğitiminin döngüsünü keşfetmelerine amaçlamaktadır. Nitekim, bu yeni üniversite eğitimi, dilbilim alanında ve Türk dilinin yorumlanması konusunda (LMD) rejim öğrencilerini yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Böylece tarih ve arkeoloji derslerini seçen öğrenciler, beşerî bilimler alanında disiplinler arası köprüler kurabileceklerdir. En başından itibaren, bu yeni eğitim döngüsü öğrencilerin tarih, edebiyat, siyaset bilimi, turizm bilimi ...vb. dersleri almalarına olanak tanıyacaktır. Ayrıca, üç yıla yayılan bu eğitimin sonunda, bu yeni disiplin olan Türkoloji öğrencileri, Türk-Osmanlı çalışmalarının temellerini kazanmak zorunda kalacaklar:

Türkçe okuyup yazabilme.

- Eski ve çağdaş Türk edebiyatı tarihi hakkında bilgi sahibi olma.
- Osmanlı İmparatorluğu ve modern Türkiye tarihindeki önemli kilometre taşlarını tanıma.

Türkçe ve Osmanlı dilini Türkçe olmayan öğrencilere öğretme yöntemlerini bilme.

- Öğrenciler doğu dillerinin öğretimi için çeşitli bilgisayar ve multimedya desteklerini kullanmayı öğreneceklerdir. Unutulmamalıdır ki, Türk dili ve edebiyatında üniversite eğitiminin bu ilk aşaması, Doğu dillerinde eğitim döngüsünü başarıyla tamamlayan öğrencilere uzmanlık alanları açma perspektifine sahiptir.

Nitekim, mezuniyet sonrası uzmanlık eğitimi döngüleri, Türkçe çalışmaları alanında Yüksek Lisans ve Doktora, daha sonra, ya Cezayir Üniversitesi Edebiyat Bölümü'ne bağlı Türkiye Çalışmaları (Türkoloji) merkezi düzeyinde veya söz konusu Cezayir üniversitesinin ortakları olan Türk üniversite bölümleri düzeyinde istihdam imkanları sunulacaktır.

D-Bölgesel ve Ulusal İstihdam Potansiyeli

Bu yeni Türkoloji akademik eğitim lisansı (Türk Çalışmaları), istihdam açısından hemen hemen umut vericidir. Nitekim mütercim-tercümanlık alanındaki fırsatlar, Türkçe öğretimi. Osmanlı Cezayir mirasının zenginliği (1518-1830) ve Ulusal Arşivlerdeki Osmanlı dilindeki binlerce belgenin okunması ve analizi yoluyla Cezayir tarihinin bu dönem için yeniden yazılması ihtiyacı şüphesiz öğrencilere açık pozisyonlar açacaktır.

Türk Araştırmaları akışında. Kültür Bakanlığı ve Arkeoloji Enstitüsü, Cezayir'deki Türk dönemine ait kültürel mirasın analizi, yorumlanması ve restorasyonu için eğitimciler ve mezunlar yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Bu eğitim aynı zamanda öğrencilere müze rehberi olarak çalışmak için ulusal topraklardaki çeşitli müzelerdeki pozisyonlara erişim imkânı sunmaktadır. Bu eğitim aynı zamanda tercüman ve memur pozisyonlarına erişim sağlamaktadır.

Ulusal Arşivler, Adalet Bakanlığı, Turizm Bakanlığı gibi Türkçe çalışmaları alanında uzmanlaşmış sivil kurumlar, Osmanlı döneminin maddi mirasının ülke

genelindeki zenginliğinin büyük önem vermektedir. Dolayısıyla bu eğitim mevcut siyasi bağlamda Türk dünyası ve tarihi ile ilgili uzmanlıklar hazırlamayı da amaçlamaktadır. Bu nedenle bir Lisans ve daha yüksek lisans ve doktora derecesine sahip öğrencilerin Dışışleri Bakanlığı düzeyinde olası bir diplomatik kariyer için hazırlanmaktadır.

E–Diğer Uzmanlıklara Açılan Ağ Geçitleri

Bu yeni dil eğitiminin üniversite kursu boyunca, altı yarıyıl boyunca verilen eğitimin gelişimini takip etmek ve kaliteyi sağlamak için pedagojik mekanizmalar kurulur. Türk dili ve edebiyatı öğrenme kursu boyunca her bir öğretim birimi için değerlendirme oturumları planlanmaktadır. Teorik derslerde ve uygulamalı derslerde, sadece Türkçe öğrenmenin ilerlemesini Değerlendirilmeyecektir. Aynı zamanda bu eğitim için oluşturulan eğitim mekanizmalarını değerlendirmek için aylık yazılı ve sözlü sınavlar yapılacaktır. Ayrıca Türk Dili ve Edebiyatı Lisansının bu ilk bölümünde, Türk üniversite ortaklarımız, bu durumda Yunus Emre Enstitüsü ve Gazi Üniversitesi arasında imzalanan akademik ve araştırma anlaşmalarını takiben eğitim desteğine güvenmekteyiz.

B-3: İnsan Kaynaklarının Genel Özeti

Seviye	Etkili Dahili	Etkili Harici	Toplam
Öğretmenler	2	1	3
Öğretim Görevlileri (A)	3	1	4
Öğretim görevlileri(B)	1	1	2
Yardımcı Doçent (A)			
Yardımcı Doçent (B)		1	

Türkçe öğretimi (lisans)			
Toplam	4	4	11

B-4: Kalıcı destek personeli (farklı kategorileri belirtin)

Seviye	Etkili
Yönetici Asistan	02
Bilgisayar programlama ve yönetim teknisyeni	01
Pedagojik koordinatör	01
Merkezin kütüphanesinden ve multimedyasından sorumlu	01
Bakım görevlisi ve depo görevlisi	01
Çok yönlü ajan	02

6–Mevcut Malzeme Kaynakları

A-Pedagojik Laboratuvarlar ve Ekipmanlar: Planlanan eğitimin uygulamalı çalışması için mevcut pedagojik ekipman sayfası (laboratuvar başına 1 sayfa)

Laboratuvar adı: Doğu dilleri laboratuvarı (Türkoloji)

Öğrenci kapasitesi: 50 öğrenci

A-

Ekipman adı	Sayı	Yorumlar
1 bilgisayar aracı (masa bilgisayarı)	25	
2 Etkileşimli dijital tahta (IWB)	04	
3 Multimedya Odası	04	
4 Çok işlevli fotokopi makinesi	02	
5 Çok işlevli yazıcı	04	
6 İnternet ağı donanımı	02	
7 Duvar Haritaları	12	
8 Kitaplar ve TP ders kılavuzları	120	
Taramak Makinesi	02	
Fotokopi (büyük kapasiteli)	01	

Pedagojik Laboratuvarlar ve Ekipmanlar: Planlanan eğitimin uygulamalı çalışması için mevcut pedagojik ekipman sayfası (laboratuvar başına 1 sayfa)

Laboratuvar adı: Doğu dilleri laboratuvarı (Türkoloji)

Öğrenci kapasitesi: 50 öğrenci

B-Stajlar ve Şirket İçi Eğitimler:

Staj yeri	Öğrenci sayısı	Staj süresi
Casbah	15	7 gün
Médéa	15	2 gün
Tlemcen	15	7 gün
Istanbul	05	15 gün konaklama Dilsel

C- Mevcüt Belgeler (önerilen eğitimle ilgili olarak):

Türk dilinin ve Türk-Osmanlı medeniyetinin dil eğitiminin sürdürülebilirliğini sağlamak için, bu yeni Türkçe çalışmaları uzmanlığının (Türkoloji), farklı modüllerinin öğretimi için bir kütüphane ve didaktik materyale sahip olacaktır. Kitapların ve öğretim kılavuzlarının çoğu, Türk eğitim ortağı Yunus Emre Enstitüsü tarafından sağlanacak ve söz konusu eğitimin başlangıcından itibaren bu bölümdeki öğrencilerin kullanımına sunulacak. Bu Türkçe ve Osmanlı dili öğrenme kılavuzları, Türk Edebiyatının öğretimi üzerine didaktik çalışma, Osmanlı medeniyet tarihi, Modern Türkiye'nin sanat ve kültürü hakkında bilgiler içermektedir. Ayrıca, CD'ler, filmler, DVD'ler gibi eğitiminin görsel-işitsel araç- gereçleri de bulunmaktadır.

D-Kişisel Çalışma Alanları

Türk dil eğitimi sürecinde öğrencilere, söz konusu uzmanlık alanında öğretilen farklı dersler üzerinde tematik dosyalar hazırlanacak ve sunumu için teorik ve pratik eğitim verilecektir. Öğrencilerin araştırma tekniklerine hâkim olmalarını ve Türk-Osmanlı dili ve medeniyeti çalışmaları hakkında dosya geliştirmelerini sağlamak için bu eğitim boyunca bilimsel araştırma yöntemlerinin edinilmesi ayrıcalıklı olacaktır. Öğrencilerin kişisel çalışmaları, uygulamalı çalışma ve eğitimleri sırasında uzmanlık öğretmenler tarafından denetlenecek ve değerlendirilecektir.

Öğretim Birimi	Ders Saatleri	Haftalık				Katsayı f	Kredi		
		14-16	TD	UD	Başka			Sürekli	Sınav
		Dönem			s			U	N
Temel Üniteler									
TÜ									
İfade ve anlayış									
Sözlü	72H	//	2H00	2H30	4	5	ETD	E.	E
İfade ve anlayış									
Yazılı	72H	//	2H00	2H30	4	4	ETD	E.	E
Dilbilgisi	48H	//	2H00	2H30	4	5	/	E.	E
Türk									
Türk Dili fonetiği									
	48H	//	1H30	1H30	3	4	ETD	E.	E
Toplamı	244h		120h	144h	15	18			
Birim									
Metodoloji Üniteleri									
Üniversite Araştırma Yöntemleri	48H	//	1h30	1h30	3	3	ETD	E.	E
Birim Toplam	48H		24H	24H	03	03			
Keşif Üniteleri									
Çağdaş Türkiye tarihi (dilde Ulusal)									
	48h00	//	1h30	1h30	3	3	ETD	E.	E
Türkiye Coğrafyası (Ulusal dilde)									
	48h00	//	1h30	1h30	3	3	ETD	E.	E

Toplamı	96h00	24H	24H	06	06
Birim					

Ek Üniteler

Arapça	24h00	// 1h30	//	3	3	E. E
Birim Toplamı	24h00	24h00	//	03	03	

Toplam 1. Dönem	384 H	192h00	192h00	27	30	/	/
-----------------	-------	--------	--------	----	----	---	---

Eğitimin Genel Özeti

Üniteler	TÜ	MÜ	KÜ	EÜ	Toplam
Kurs	//	//	//	//	//
TD	816h	144h	144h	144h	1248h
UD	960h	96h	144h	//	1200h
Kişisel çalışma	/	/	/	/	/

Diğer

Toplam	1776h	240h	288h	144h	2448h
Kredi	112	18	32	18	180
Her Öğretim Birimi için	60%	10%	20%	10%	100%
Kredi Yüzdesi					

III–Kurs Ünitesi Organizasyon Sayfaları

Genel olarak Türkoloji Lisans derecesi alma eğitimi üç aşamadan oluşmaktadır:

1- Türk araştırmalarının uzmanlık alanında ortak olan temel ve keşif ünitelerin dersleri öğrenci için üniversite hayatına bir uyum aşaması olarak değerlendirilmektedir. Eğitimin ilk iki dönemine yayılmıştır.

2- Eğitimin 3. ve 4. Dönemleri, temel bilgileri derinleştirme ve uzmanlaşmaya başlamak ile ilgili ikinci adımı olarak kabul edilmektedir.

3- Son olarak, uzmanlık kurslarına ayrılan üçüncü aşama, eğitimin belirlediği hedeflere bağlı olarak bir tezinin yazılması veya bir staj raporunun sunulmasıyla sonuçlanacaktır.

Öğretim Biriminin Etiketi: Temel Öğretim Birimi 1.1 Ana: Doğu Dilleri

Uzmanlık Alanı: Türkoloji (Türk Dili ve Edebiyatı)

1. Dönem

AB ve konularının saatlik hacminin dağılımı	TD: 72H TP: 72 H Kişisel çalışma:
Öğretim birimine ve konularına tahsis edilen krediler ve katsayılar	UE: Temel 1,1 Kredi: 18 Katsayı: 15 Konu 1: ifade ve anlama Sözlü anlatım: Krediler: 5 katsayısı: 4 konu. n2: Yazılı anlatım ve anlama Krediler: 4 katsayısı: 4 konu n 3: Türkçe dilbilgisi krediler : 5 katsayısı: 4 madde n° 4: Türkçe fonetiği krediler: 4 katsayısı : 3
Değerlendirme modu (sürekli veya sınav)	TD testi artı Sömestr sınavı
Malzemelerin tanımı	Bu konuda Türkçenin temel özellikleri ikili bir perspektifte sunulmaktadır: Türkçenin temel bilgilerinin kazanılmasında aşamalı, ilerlemeci bir yaklaşım. Dil ve aynı zamanda öğrenenleri yazılı anlamaya yönlendirir ve yazılı ifadeye başlanması dil. Öğrenciler bu ilk yarıyıl da dilin fonetiğinin temellerini ve Türkçe gramerinin teorik ve pratik

temellerini keşfetmek zorunda kalacaklardır.

AB Metodolojisi: Metodoloji 1.2

Binbaşı: Doğu dilleri

Uzmanlık Alanı: Türk Dili ve Çalışmaları

1. Dönem

AB ve konularının saatlik hacminin dağılımı	TD: 48s TP: 48s
	Kişisel çalışma:

Öğretim birimine ve konularına atanan krediler ve katsayılar	AB: Metodoloji 1.2
--	--------------------

Kredi: 3

Katsayı: 3

Konu 1: Akademik Çalışma Yöntemi

Kredi: 3

Katsayı: 3

Değerlendirme modu (sürekli veya sınav)	TD testi artı dönem sınavı
---	----------------------------

Malzemelerin tanımı

Bu konunun amacı, öğrencilerin ilk not alma kavramlarını, bibliyografik araştırma yöntemini ve ayrıca farklı türdeki metinleri işleme yöntemini ve çalışmanın doğasında bulunan özet sayfalarının hazırlanmasını edinmelerini sağlamaktır.

Üniversite.

Öğretim biriminin etiketi: Discovery 1.3 Sektör: Doğu dilleri

Uzmanlık: Türk Dili ve Çalışmaları Yarıyıl: 1

AB ve konularının saatlik hacminin dağılımı	TD: 48s TP: 48s
	Kişisel çalışma:

Öğretim birimine ve konularına atanan krediler ve katsayılar AB: Keşif. 1.3

Kredi: 6

Katsayı: 6

Konu 1: Çağdaş Türkiye tarihi.

Kredi: 3

Katsayı: 3

Konu 2: Türkiye Coğrafyası Kredi: 3

Katsayı: 3

Değerlendirme yöntemi (sürekli veya sınav) TD
testi artı dönem sınavı

Malzemelerin tanımı

Bu öğretim ünitesinin konuları, çağdaş Türkiye'nin coğrafi ve tarihi alanını öğrencilere açmayı amaçlamaktadır. Yeni Türkiye'nin siyasi, ekonomik ve entelektüel tarihinin yanı sıra Türkiye'nin Ortadoğu ve Ortadoğu'daki jeostratejik konumunun etkisinin izini sürün.

Avrupa.

AB Etiketi: Çapraz 1.4 Sektör: Doğu dilleri

Uzmanlık: Türk Dili ve Çalışmaları Yarıyıl: 1

AB ve konularının saatlik hacminin dağılımı

TD: 24s TP: 24s

Kişisel çalışma:

Öğretim birimine ve konularına atanan krediler ve katsayılar

UE: Çapraz kredi: 3

Katsayı: 3

Konu 1: Arapça Kredi: 3

Katsayı: 3

Değerlendirme modu (sürekli veya sınav)

TD testi artı dönem sınavı

Malzemelerin tanımı

Öğrenciler bu konu aracılığıyla Arapça dilsel temellerin pekiştirilmesine ve bu dilde yazılı ve sözlü anlatım bileşenini güçlendirmek

IV- Konuya göre detaylı program

(Konu başına 1 ayrıntılı sayfa)

Lisans Derecesinin Türk Dili ve Çalışmaları Dil Eğitimi: Türkoloji, aşağıdaki konuların içeriklerine göre düzenlenmiştir:

- Yazılı ve Sözlü Anlatım

IV- Bu ders, öğrencilerin piktogramlar, şehir haritaları, posterler ...vb. belgeleri kolayca okuyabilmeleri ve anlayabilmeleri için ilk yarıyılta öğrencilere Türkçeyi tanıtmayı amaçlamaktadır. Bu ders dil kayıtlarının çeşitliliğine dayalıdır (konuşma, standart ve sürekli dil). Öğrencilerin Türk dilindeki belge ve metinleri incelemek için dil becerilerinde (dil bilgisi ve sözcük bilgisi) yeterli düzeye sahip olacaklarını göz önünde bulundurulmaktadır.

Bu dilin yazılı ve sözlü öğrenimini geliştirmeye yönelik didaktik yardımcıları olacaktır.

-Türkçe Dilbilgisi

Türkçe dilbilgisi dersi iki bölüm halinde düzenlenmiştir. Teorik kısım, dilin fonolojik özellikleri (sesler, ünlü uyumu, ünsüz benzeşmesi vb.) ve dilin yapısı; son ekini, dil birimlerinin oluşumu, morfolojik komplikasyonları, öge sıraları, sözdizimsel işlevleri (konu, nesne, ikinci nesne, durum, vb.) Bu dilin temellerini öğrenmenin niteliğini artırmak için görsel-işitsel araç- gereçlerden yararlanarak pratik dilbilgisi oturumları düzenlenmekte ve desteklenmektedir.

-Türk dili fonetiği

Dilbilimin Fonetiği dersi, sözlü iletişimde kullanılan sesleri incelenecektir. Bu ders aracılığıyla öğrenciler seslerin kendi içeriklerinden ziyade üretim şekillerini de keşfedecektir.

—

Bu anket aldığınız konusma eğitimi hakkında sizin görüşlerinizi öğrenmek için hazırlanmıştır. Aşağıdaki soruları içtenlikle cevaplamanız bizi çok memnun edecektir. Lütfen her bir soruyu cevaplamak karşısında bulunan ☐ kutucuklara 1’i garpı işaret koyunuz. Verdiğiniz bütün cevaplar sadece bilimsel çalışmada kullanılmak üzere bilgileriniz hiç kimse ile paylaşılmayacaktır.

آخر من الحلقة،

على صومق الأندلس التي بناها محمد بن عبد الله

المنع والحد من انتشار فيروس كورونا

بشرط أن يمر هذا المرحله وأن يكون في مسارات التدرج

Doğ. Dr. Yusuf UYAR – Belal YOUNSI

Kişisel bilgiler

Adınız Soyadınız (الاسم واللقب) :

Yaşınız (العمر) : 24

Cinsiyetiniz (الجنس) : ☒ Kadın (أنثى) ☐ Erkek (ذكر)

Ana diliniz (اللغة الأم) : ☐ Arapça (العربية) ☒ Berberice (الأمازيغية) ☐ Fransızca (الفرنسية) ☐ Diğer (أخرى)

Sınıfınız (القسم) : 02

Merkez olduğunuz lise türü (نوع الثانوية التي تدرستم فيها) : حكومية

Bu bölümü seçme amacınız (ما هو الهدف من اختياركم هذا القسم) : تعلم اللغة التركية وثقافة الشعب التركي

Ana dilinizin dışında hangi dilleri ne düzeyde biliyorsunuz ? (بخلاف لغتك الأم ما هي اللغات الأجنبية التي تتقنها وفي أي مستوى)

Diller (اللغات)	Dürey (المستوى)				
	A1	A2	B1	B2	C1
الأمازيغية					✓
الأوربية					✓
الفرنسية			✓		
الإنجليزية				✓	
التركية		✓			
الاسبانية		✓			

Genel Türkçe kullanımı	
1. Üniversiteye başlamadan önce Türkçe eğitimi aldınız mı? (هل تقدمت لدراسة تعليمية في اللغة التركية قبل الالتحاق بالجامعة؟)	☐ Evet (نعم) ☒ Hayır (لا)
2. Şu anda üniversite dışında Türkçe eğitimi alıyormusunuz? (هالیا هل تتعلمون اللغة التركية خارج الجامعة؟)	☐ Evet (نعم) ☒ Hayır (لا)
3. Ailenizde Türkçe bilen var mı? (هل يوجد من يعرف اللغة التركية في أسرتكم؟)	☐ Evet (نعم) ☒ Hayır (لا)
4. Düzenli olarak Türkçe kitap, dergi veya gazete okuyor musunuz? (هل تقرأون الكتب المجلات والصحف باللغة التركية بانتظام؟)	☐ Çok sık (haftada birkaç kez) okurum. (كثيراً أقرأ كم مرة في الأسبوع) ☐ Arada sırada (ayda en az bir kez) okurum. (أحياناً أقرأ على الأقل مرة في الشهر) ☒ Hemen hemen hiç okumam. (تقريباً لا أقرأ نهائياً)
5. Türkçe film, dizi, müzik izliyor/dinliyorsunuz? (هل تشاهدون أفلام ومسلسلات وتستمعون إلى الأغاني التركية؟)	☐ Çok sık (haftada birkaç kez) bir şeyler dinler/ izlerim. (كثيراً أستمع/ أشاهد كم مرة في الأسبوع) ☒ Arada sırada (ayda en az bir kez) bir şeyler dinler/ izlerim. (أحياناً أستمع/ أشاهد على الأقل مرة في الشهر) ☐ Hemen hemen hiç Türkçe film / dizi veya müzik dinlemem/izlemem. (تقريباً لا أستمع للأغاني ولا تشاهد الأفلام والمسلسلات التركية نهائياً)
6. Sosyal medyada Türk kökenli insanlarla konuşuyor musunuz? (هل تتحدثون مع الأتراك في مواقع التواصل الاجتماعي؟)	☐ Evet (نعم) ☒ Hayır (لا)

Konuşmaya karşı ilginiz	
1. Bildiğiniz yabancı dillerde konuşmayı sever misiniz? (هل تحبون التحدث بلغات الأجنبية التي تعرفونها؟)	☒ Evet (نعم) ☐ Hayır (لا)
2. Bir önceki soruya cevabınız evet ise hangi sıklıkla konuşursunuz? (إذا كان جوابكم للسؤال السابق بنعم ما مدى تحدثكم بلغات الأجنبية التي تعرفونها؟)	☐ Çok sık (haftada birkaç kez) konuşurum. (كثيراً أتكلم كم مرة في الأسبوع) ☒ Arada sırada (ayda en az bir kez) konuşurum. (أحياناً أتكلم على الأقل مرة في الشهر) ☐ Hemen hemen hiç konuşmam. (تقريباً لا أتكلم نهائياً)
3. Ana dilinizde konuşma becerinizi nasıl değerlendirirsiniz? (كيف تقيّمون مهارة التحدث بلغة أمكم؟)	☒ Çok iyi, hemen her konuda rahatlıkla konuşabiliyorum. (جيدة جداً أستطيع التحدث بطلاقة في أغلب المواضيع) ☐ Orta, ihtiyacım olduğunda derdimi anlatacak kadar konuşabiliyorum. (متوسطة عند الحاجة يمكنني التعبير عن احتياجاتي) ☐ Konuşmam iyi değil, genelde konuşurken çok zorlanıyorum. (مهارة التحدث عندي سيئة في الغالب أواجه صعوبات كثيرة أثناء التحدث)
4. Okul dışında Türkçe konuşuyor musunuz? (هل تتحدثون اللغة التركية خارج الجامعة؟)	☐ Evet, konuşuyorum. (نعم التحدث) ☒ Hayır, konuşmuyorum. (لا التحدث)
5. Dördüncü soruya cevabınız evet ise okul dışında hangi sıklıkla Türkçe konuşuyorsunuz? (إذا كان جوابكم للسؤال الرابع بنعم ما مدى تحدثكم باللغة التركية خارج الجامعة؟)	☐ Çok sık (haftada birkaç kez) konuşurum. (كثيراً أتكلم كم مرة في الأسبوع) ☐ Arada sırada (ayda en az bir kez) konuşurum. (أحياناً أتكلم على الأقل مرة في الشهر) ☐ Çok az konuşurum. (تقريباً لا أتكلم نهائياً)

Değerli Öğrenciler,

Bu anket aldığınız konuşma eğitimi hakkında sizin görüşlerinizi öğrenmek için hazırlanmıştır. Aşağıdaki soruları içtenlikle cevaplamanız bizi çok memnun edecektir. Lütfen her bir soruyu cevaplarken karşısında bulunan ☐ kutucuklara (X) çarpı işareti koyunuz. Verdiğiniz bütün cevaplar sadece bilimsel çalışmada kullanılacak. Bilgileriniz hiç kimse ile paylaşılmayacaktır.

İlgünüz için çok teşekkür eder, eğitim hayatınızda başarılar dileriz

أعزائي الطلبة،
الغرض من هذا الاستبيان هو التعرف على كفاءة أركان المنطقة لتقييم الأداء لدرجات المعاملة التي تلقونها خلال مسلككم في تعلم اللغة العربية. نتمنى لكم الاستفادة من هذا الاستبيان على جميع الأسئلة التي يطرأ عليها من الاستبيان.
من فضلكم عند الإجابة على الأسئلة صراحة (نعم/لا) في الدائرة ☐ كما نرجوكم عدم كتابة أي ملاحظات في أماكن الأسئلة هذه. نتمنى لكم الاستفادة من هذه الاستبيان على مدى مساهمة التقييمية وعدم مشاركتها مع أي جهة أخرى.
شكركم على اهتمامكم وتيسر نداء التوقيع في سائركم قرائتي.

Doç. Dr. Yusuf UYAR – Belal YOUNSI

Kişisel bilgiler

Adınız Soyadınız (الاسم واللقب):

Yaşınız (العمر): 23

Cinsiyetiniz (الجنس): ☒ Kadın (نفس) ☐ Erkek (نكر)

Ana diliniz (اللغة الأم): ☐ Arapça (العربية) ☒ Berberice (الأمازيغية) ☐ Fransızca (الفرنسية) ☐ Diğer (أخرى)

Sınıfınız (القسم): 3L

Mezun olduğunuz lise türü: (جوع الثانوية التي تخرجتم منها): normal

Bu bölümü seçme amacınız: (لما هو الهدف من اختياركم لهذا القسم): pour apprendre juste le Lougus

(بغلاف لتكم الامامي للوقت الأجنبية التي تتكلمونها وفي أي مستوى؟)

Diller (اللغات)	Düzye (المستوى)				
	A1	A2	B1	B2	C1
Fransızca					X
İngilizce					X
Arapça					X
Türkçe				X	
Almanca		X			
Aamazighca				X	

Genel Türkçe kullanımı

1. Üniversiteye başlamadan önce Türkçe eğitimi aldınız mı? (هل الخدم تورات تعلمية في اللغة التركية قبل الالتحاق بالجامعة؟)	☒ Evet (نعم) ☐ Hayır (لا)
2. Şu anda üniversite dışında Türkçe eğitimi alıyor musunuz? (هناك هل تتعلمون اللغة التركية خارج الجامعة؟)	☒ Evet (نعم) ☐ Hayır (لا)
3. Ailenizde Türkçe bilen var mı? ² (هل يوجد من يعرف اللغة التركية في اسرتكم؟)	☒ Evet (نعم) ☐ Hayır (لا)
4. Düzenli olarak Türkçe kitap, dergi veya gazete okuyor musunuz? (هل تقرأون الكتب المجلات والصحف باللغة التركية وينظمون؟)	☐ Çok sık (haftada birkaç kez) okunum. (كثيرا، اقرأكم مرة في الأسبوع) ☒ Arada sırada (ayda en az bir kez) okunum. (أحيانا، اقرأ على الأقل مرة في الشهر) ☐ Hemen hemen hiç okunum (تقريبا لا أقرأ نهائيا)
5. Türkçe film, dizi, müzik izliyor/dinliyor musunuz? (هل تشاهدون أفلام ومسلسلات وستمعون إلى الأغاني التركية؟)	☒ Çok sık (haftada birkaç kez) bir şeyler dinler/izlerim. (كثيرا، أشاهد/أستمع كم مرة في الأسبوع) ☐ Arada sırada (ayda en az bir kez) bir şeyler dinler/izlerim. (أحيانا، أشاهد/أستمع على الأقل مرة في الشهر) ☐ Hemen hemen hiç Türkçe film / dizi veya müzik dinlemem/izlemem. (تقريبا لا أستمع للأغاني ولا أشاهد الأفلام والمسلسلات التركية نهائيا)
6. Sosyal medyada Türk kökenli insanlarla konuşuyor musunuz? (هل تتحدثون مع الأتراك في مواقع التواصل الاجتماعي؟)	☒ Evet (نعم) ☐ Hayır (لا)

Konuşmaya karşı ilginiz

1. Bildiğiniz yabancı dillerde konuşmayı sever misiniz? (هل تحبون التحدث بلغات الأجنبية التي تعرفونها؟)	☒ Evet (نعم) ☐ Hayır (لا)
2. Bir önceki soruya cevabınız evet ise hangi sıklıkla konuşursunuz? (إذا كان جوابكم للسؤال السابق بنعم ما مدى تحدثكم باللغة الأجنبية التي تعرفونها؟)	☒ Çok sık (haftada birkaç kez) konuşurum. (كثيرا، أتكلم كم مرة في الأسبوع) ☐ Arada sırada (ayda en az bir kez) konuşurum. (أحيانا، أتكلم على الأقل مرة في الشهر) ☐ Hemen hemen hiç konuşmam. (تقريبا لا أتكلم نهائيا)
3. Ana dilinizde konuşma becerinizi nasıl değerlendirirsiniz? (كيف تقيمون مهارة المعاملة لديكم في لغتكم الأم؟)	☒ Çok iyi, hemen her konuda rahatlıkla konuşabilirim. (جيدة جدا، أستطيع التحدث براحة في أغلب المواضيع) ☐ Orta, ihtiyacım olduğunda derdini anlatacak kadar konuşabilirim. (متوسطة، عند الضرورة يمكنني التعبير عن احتياجاتي) ☐ Konuşmam iyi değil, genelde konuşurken çok zorlanıyorum. (مهارة المعاملة عدي بيته في أغلب أوجه صعوبة، كثيرة أثناء الحديث)
4. Okul dışında Türkçe konuşuyor musunuz? (هل تتحدثون اللغة التركية خارج الجامعة؟)	☒ Evet, konuşuyorum. (نعم، أتكلم) ☐ Hayır, konuşmuyorum. (لا أتكلم)
5. Dördüncü soruya cevabınız evet ise okul dışında hangi sıklıkla Türkçe konuşuyorsunuz? (إذا كان جوابكم للسؤال الرابع بنعم ما مدى تحدثكم باللغة التركية خارج الجامعة؟)	☐ Çok sık (haftada birkaç kez) konuşurum. (كثيرا، أتكلم كم مرة في الأسبوع) ☒ Arada sırada (ayda en az bir kez) konuşurum. (أحيانا، أتكلم على الأقل مرة في الشهر) ☐ Çok az konuşurum. (تقريبا لا أتكلم نهائيا)

Fakültedeki derslerinize ilişkin görüşleriniz.	
1. Bölümde aldığınız derslerden en çok hangi alanları sevdiğiniz? (ماهي المجالات التي تفضلونها ضمن الدروس التي يتم أخذها)	☐ Dinleme (السمع) ☒ Okuma (القراءة) ☒ Edebiyat (الأدب) ☐ Tercüme (الترجمة) ☒ Konuşma (المحادثة) ☐ Yazma (الكتابة) ☒ Dilbilgisi (القواعد)
2. Konuşma becerisini içeren dersler ne kadar ilginizi çekiyor? (إلى متى تطلب الدروس التي تحتوي على مهارة المحادثة تثير اهتمامك؟)	☐ Çok (كثيراً) ☒ Biraz (قليل) ☐ Hiç çekmiyor (لا تثير اهتمامي)
3. Sizde bölümde aldığınız dersler Türkçe konuşma becerinizi geliştirmenize yardımcı oluyor mu? (في رأيكم هل تساعدكم الدروس التي تأخذونها في القسم في تطوير مهارة المحادثة لديكم؟)	☐ Evet (نعم) ☒ Kısmen (جزئياً) ☐ Hayır (لا)
Derslerde konuşma becerisini geliştirmeye yönelik alıştırmalara/etkinliklere ayrılan zaman yeterli mi? (هل الوقت المخصص في الدروس للتمرين لتطوير المحادثة كافٍ أم لا؟)	☐ Evet (نعم) ☒ Hayır (لا)
Sizde Sınıfta her öğrenişe verilen konuşma süresi yeterli midir? (في رأيكم هل تكفي المدة التي تمنح لكل طالب من أجل التحدث باللغة التركية؟)	☐ Evet (نعم) ☒ Hayır (لا)
Konuşma derslerinde kullanılan kaynak ve materyaller Türkçe konuşma becerinizi geliştirmenize yardımcı oluyor mu? (هل تساعدكم المصادر والوسائل المستخدمة في القسم في تطوير مهارة المحادثة لديكم؟)	☒ Evet (نعم) ☐ Kısmen (جزئياً) ☐ Hayır (لا)
Sizde konuşma derslerinde uygulanan yöntem ve teknikler yeterli midir? (في رأيكم هل تكفي الأساليب والتقنيات المستخدمة في دروس المحادثة؟)	☐ Evet (نعم) ☐ Kısmen (جزئياً) ☒ Hayır (لا)
4. Bölümde aldığınız dersler konuşma becerinizi geliştirme konusundaki verimliliğini artırmak için önerileriniz nelerdir. (ماهي الاقتراحاتكم من أجل زيادة فاعلية الدروس التي تأخذونها في تطوير مهارة المحادثة باللغة التركية لديكم؟)	
- Plus de professeurs. - Séance de filmset reportages	
Lütfen aşağıdaki konulardan birini seçerek 2/3 dakikalık bir konuşma yapınız. (من فضلكم اختاروا موضوعاً من المواضيع المقترحة في الأسفل وتحدثو فيه لمدة تتراوح بين 2 و 3 دقائق)	
1. Türk kültürü ile Cezayir kültürü arasındaki benzerlikler ve farklılıklar nelerdir? (ماهي أوجه التشابه والاختلاف بين الثقافة الجزائرية والثقافة التركية؟)	
2. Covid-19 salgını günlük yaşamınızı ve eğitim hayatınızı nasıl etkilemiş? Anlatınız. (كيف أثر داء كوفيد-19 على حياتكم اليومية والدراسية؟)	
3. Geçmişe veya geleceğe gitme imkanınız olsaydı hangisini seçerdiniz? Neden? (لو كانت لكم القدرة على السفر عبر الزمن هل تفضلون الذهاب إلى المستقبل أو العودة إلى الماضي؟ لماذا؟)	

- J'ai fait des choix que je regrette. Si seulement je pouvais revenir en arrière pour changer le déroulement des faits.

Değerli Öğrenciler,

Bu anket aldığınız konuşma eğitimi hakkında sizin görüşlerinizi öğrenmek için hazırlanmıştır. Aşağıdaki soruları içtenlikle cevaplamanız bizi çok memnun edecektir. Lütfen her bir soruyu cevaplarken karşısında bulunan ☐ kutucuklara (X) çarpı işareti koyunuz. Verdiğiniz bütün cevaplar sadece bilimsel çalışmada kullanılacak, bilgileriniz hiç kimse ile paylaşılmayacaktır. İlginiz için çok teşekkür eder, eğitim hayatınızda başarılar dileriz.

انوراني الطلبة،
الفرص من هذا الاستبيان هو الوفاء على كافة اركان المتعلقة بتقديم خدمات لاورات الصعقة التي تلقونها خلال مسارك في تعلم اللغة التركية. نتمنى انكم اشيءا طمنا من خلال الإجابة على جميع الأسئلة التي يطرحها هذا الاستبيان.
من فضلكم بعد الإجابة على الأسئلة صموا إشارة (X) في الخانة ☐ كما نرجوكم هذا ان امدونكم هذه المستقل في إطار البحث العلمي وعليه نتعهد لكم بالاحتفاظ على سرية معلوماتكم الشخصية وعدم مشاركتها مع أي جهة أخرى.
شكركم على اهتمامكم وتيسر لكم التوقيع في مسارك الدراسي.

Doç. Dr. Yusuf UYAR – Belal YOUNSI

Kişisel bilgiler

Adınız Soyadınız (الاسم واللقب) :

Yaşınız (العمر) : 21

Cinsiyetiniz (الجنس): ☒ Kadın (انثى) ☐ Erkek (ذكر)

Ana diliniz (اللغة الأم): ☒ Arapça (العربية) ☐ Berberice (الامازيغية) ☐ Fransızca (الفرنسية) ☐ Diğer (أخرى)

Sınıfınız (الصف): 3. Sınıf

Mezun olduğunuz lise türü: (نوع الثانوية التي تخرجتم منها) : hükümetçilik

Bu bölümü seçme amacınız: (دما هو الهدف من اختياركم لهذا القسم) : Türkçe bölümü seçtim çünkü bir tercüman olmak istiyorum.

(بغلاف لتكم الام ماضي اللغات الأجنبية التي تتقونها وفي أي مستوى ؟)

Diller (اللغات)	Düzey (المستوى)				
	A1	A2	B1	B2	C1
Türkçe			X		
Arapça				X	
İngilizce			X		
Fransızca		X			
Espanyolca		X			

NO2

Genel Türkçe kullanımı	
1. Üniversiteye başlamadan önce Türkçe eğitimi aldınız mı? (هل أخذتم دورات تعليمية في اللغة التركية قبل الالتحاق بالجامعة؟)	☐ Evet (نعم) ☒ Hayır (لا)
2. Şu anda üniversite dışında Türkçe eğitimi alıyor musunuz? (هالآن هل تتعلمون اللغة التركية خارج الجامعة؟)	☒ Evet (نعم) ☐ Hayır (لا)
3. Ailenizde Türkçe bilen var mı? (هل يوجد من يعرف اللغة التركية في أسرتكم؟)	☐ Evet (نعم) ☒ Hayır (لا)
4. Düzenli olarak Türkçe kitap, dergi veya gazete okuyor musunuz? (هل تقرأون الكتب المجلات والجرائد باللغة التركية ويستمعون؟)	☐ Çok sık (haftada birkaç kez) okurum. (كثيراً أقرأ كم مرة في الأسبوع) ☐ Arada sırada (ayda en az bir kez) okurum. (أحياناً أقرأ على الأقل مرة في الشهر) ☒ Hemen hemen hiç okumam. (تقريباً لا أقرأ نهائياً)
5. Türkçe film, dizi, müzik izliyor/dinliyorsunuz? (هل تشاهدون أفلام ومسلسلات وتستمعون إلى الأغاني التركية؟)	☒ Çok sık (haftada birkaç kez) bir şeyler dinler/ izlerim. (كثيراً أشاهد/ أستمع كم مرة في الأسبوع) ☐ Arada sırada (ayda en az bir kez) bir şeyler dinler/ izlerim. (أحياناً أشاهد/ أستمع على الأقل مرة في الشهر) ☐ Hemen hemen hiç Türkçe film / dizi veya müzik dinlemem/izlemem. (تقريباً لا أستمع للأغاني ولا أشاهد الأفلام والمسلسلات التركية نهائياً)
6. Sosyal medyada Türk kökenli insanlarla konuşuyor musunuz? (هل تتحدثون مع الأتراك في مواقع التواصل الاجتماعي؟)	☐ Evet (نعم) ☒ Hayır (لا)

Konuşmaya karşı ilginiz	
1. Bildiğiniz yabancı dillerde konuşmayı sever misiniz? (هل تحبون التحدث بلغات الأجنبية التي تعرفونها؟)	☒ Evet (نعم) ☐ Hayır (لا)
2. Bir önceki soruya cevabınız evet ise hangi sıklıkla konuşursunuz? (إذا كان جوابكم للسؤال السابق بنعم ما مدى تحدثكم بالغة الأجنبية التي تعرفونها؟)	☐ Çok sık (haftada birkaç kez) konuşurum. (كثيراً أتكلم كم مرة في الأسبوع) ☒ Arada sırada (ayda en az bir kez) konuşurum. (أحياناً أتكلم على الأقل مرة في الشهر) ☐ Hemen hemen hiç konuşmam. (تقريباً لا أتكلم نهائياً)
3. Ana dilinizde konuşma becerinizi nasıl değerlendirirsiniz? (كيف تقيّمون مهارة المعاملة التيكم في لغتكم الأم؟)	☐ Çok iyi, hemen her konuda rahatlıkla konuşabilirim. (جيدة جداً، أستطيع التحدث بطلاقة في أغلب المواضيع) ☒ Orta, ihtiyacım olduğunda derdimi anlatacak kadar konuşabilirim. (متوسطة، عند الضرورة يمكنني التعبير عن احتياجاتي) ☐ Konuşmam iyi değil, genelde konuşurken çok zorlanıyorum. (مهارة المعاملة عندي سيئة، في الغالب أواجه صعوبة كبيرة أثناء الحديث)
4. Okul dışında Türkçe konuşuyor musunuz? (هل تتحدثون اللغة التركية خارج الجامعة؟)	☒ Evet, konuşuyorum. (نعم أتكلم) ☐ Hayır, konuşmuyorum. (لا أتكلم)
5. Dördüncü soruya cevabınız evet ise okul dışında hangi sıklıkla Türkçe konuşuyorsunuz? (إذا كان جوابكم للسؤال الرابع بنعم ما مدى تحدثكم باللغة التركية خارج الجامعة؟)	☒ Çok sık (haftada birkaç kez) konuşurum. (كثيراً أتكلم كم مرة في الأسبوع) ☐ Arada sırada (ayda en az bir kez) konuşurum. (أحياناً أتكلم على الأقل مرة في الشهر) ☐ Çok az konuşurum. (تقريباً لا أتكلم نهائياً)

1103

Fakültedeki derslerinize ilişkin görüşleriniz.	
1. Bölümde aldığınız derslerden en çok hangi alandakileri seviyorsunuz? (ماهي المجالات التي تفضلونها ضمن الدروس التي يتم أخذها)	☒ Dinleme (السمع) ☒ Okuma (القراءة) ☐ Edebiyat (الآداب) ☐ Tercüme (الترجمة) ☒ Konuşma (المحادثة) ☐ Yazma (الكتابة) ☒ Dilbilgisi (النحو)
2. Konuşma becerisini içeren dersler ne kadar ilginizi çekiyor? (إلى مدى توجب الدروس التي تحتوي على مهارة المحادثة انتباهكم؟)	☒ Çok (كثيراً) ☐ Biraz (قليل) ☐ Hiç çekmiyor (لا تجلب نهائياً)
3. Sizce bölümde aldığınız dersler Türkçe konuşma becerinizi geliştirmenize yardımcı oluyor mu? (في رأيكم هل تساعدكم الدروس التي تأخذونها في القسم في تطوير مهارة المحادثة لديكم؟)	☐ Evet (نعم) ☒ Kısmen (جزئياً) ☐ Hayır (لا)
Derslerde konuşma becerisini geliştirmeye yönelik alıştırımlara/etkinliklere ayrılan zaman yeterli mi? (هل الوقت المخصص في الدروس للتمرين لتطوير المحادثة كافٍ أم لا؟)	☐ Evet (نعم) ☒ Hayır (لا)
Sizce Sınıfta her öğrenciye verilen konuşma süresi yeterli midir? (في رأيكم هل تكفي المدة التي تمنح لكل طالب من أجل التحدث باللغة التركية؟)	☒ Evet (نعم) ☐ Hayır (لا)
Konuşma derslerinde kullanılan kaynak ve materyaller Türkçe konuşma becerinizi geliştirmenize yardımcı oluyor mu? (هل تساعدكم المصادر والوسائل المستخدمة في القسم في تطوير مهارة المحادثة لديكم؟)	☐ Evet (نعم) ☐ Kısmen (جزئياً) ☒ Hayır (لا)
Sizce konuşma derslerinde uygulanan yöntem ve teknikler yeterli midir? (في رأيكم هل تكفي الأساليب والتقنيات المستخدمة في دروس المحادثة؟)	☐ Evet (نعم) ☒ Kısmen (جزئياً) ☐ Hayır (لا)
4. Bölümde aldığınız dersler konuşma becerinizi geliştirme konusundaki verimliliğini artırmak için önerileriniz nelerdir. (ماهي اقتراحاتكم من أجل زيادة فاعلية الدروس التي تأخذونها في تطوير مهارة المحادثة باللغة التركية لديكم؟)	
- اقتراحات التي اقترحها من أجل زيادة فاعلية الدروس هي أخذ وقت كافٍ للطلاب لتكلم و زيادة الدخول في التعبير الشفهي أو المكتوب و تقليل ضغط في الفئات لأجل استيعاب أكثر .	
Lütfen aşağıdaki konulardan birini seçerek 2/3 dakikalık bir konuşma yapınız. (من فضلكم اختاروا موضوعاً من المواضيع المقترحة في الأسفل وتحدثوا فيه لمدة تتراوح بين 2 و 3 دقائق)	
1. Türk kültürü ile Cezayir kültürü arasındaki benzerlikler ve farklılıklar nelerdir? (ماهي أوجه التشابه و الاختلاف بين الثقافة الجزائرية والثقافة التركية؟)	
2. Covid-19 salgını günlük yaşamınızı ve eğitim hayatınızı nasıl etkilemiş? Anlatınız. (كيف أثر داء كوفيد-19 على حياتكم اليومية والدراسية؟)	
3. Geçmişe veya geleceğe gitme imkanınız olsaydı hangisini seçerdiniz? Neden? (لو كانت لكم القدرة على السفر عبر الزمن هل تفضلون الذهاب إلى المستقبل أو العودة إلى الماضي؟ لماذا؟)	

Değerli Öğrenciler,

Bu anket aldığınız konuyla ilgili görüşlerinizi öğrenmek için hazırlanmıştır. Aşağıdaki soruları içtenlikle cevaplamanız bizi çok memnun edecektir. Lütfen her bir soruyu cevaplatırken karşısında bulunan ☐ kutucuklara (X) çarpı işareti koyunuz. Verdiğiniz bütün cevaplar sadece bilimsel çalışmada kullanılacak, bilgileriniz hiç kimse ile paylaşılmayacaktır. İlgimiz için çok teşekkür eder, eğitim hayatınızda başarılar dileriz.

أهذه التعلية،
المرتب من هذا الاستبيان هو التوفيق على إكمال الأسئلة وتقديم الإجابات. نأمل من كل مشارك في تعلم اللغة التركية المساعدة في تحقيق أهدافنا من خلال الإجابة على جميع الأسئلة التي يطلبها هذا الاستبيان.
يرجى عدم إجابة على الأسئلة بصراحة (X) في الأسئلة ☐ كما نرجوكم عندما نأمر بكم هذه الأسئلة في إطار البحث العلمي ونطلب لكم بالعمل على حرية معلوماتكم الشخصية وعدم مشاركتها مع أي جهة أخرى.
نشكركم على اهتمامكم ونتمنى لكم التوفيق في مساركم الدراسي.

Doç. Dr. Yusuf UYAR – Belal YOUNSI

Kişisel bilgiler

Adınız Soyadınız (الاسم واللقب) :

Yaşınız (العمر) : 20 an

Cinsiyetiniz (الجنس): ☐ Kadın (أنثى) ☒ Erkek (ذكر)

Ana diliniz (اللغة الأم): ☒ Arapça (العربية) ☐ Berberice (الأمازيغية) ☐ Fransızca (الفرنسية) ☐ Diğer (أخرى)

Sınıfınız (القسم): deuxième année

Mezun olduğunuz lise türü: (نوع التعلية التي تخرجتم منها) : lycée éducatif normal

Bu bölümü seçme amacınız: (ما هو الهدف من اختياركم لهذا القسم) : Pour faire la translation puis changer de pays d'Algérie

(بخلاف تعلم الأم حامي اللغات الأجنبية التي تتقونها وفي أي مستوى)

Diller (اللغات)	Düzey (المستوى)				
	A1	A2	B1	B2	C1
English					✓
Français					✓
Allemand				✓	
Turque			✓		

Genel Türkçe kullanımı	
1. Üniversiteye başlamadan önce Türkçe eğitimi aldınız mı? (هل أخذتم دورات تعليمية في اللغة التركية قبل الالتحاق بالجامعة؟)	☐ Evet (نعم) ☒ Hayır (لا)
2. Şu anda üniversite dışında Türkçe eğitiminin alıyor musunuz? (هالآن هل تتعلمون اللغة التركية خارج الجامعة؟)	☐ Evet (نعم) ☒ Hayır (لا)
3. Ailenizde Türkçe bilen var mı? (هل يوجد من يعرف اللغة التركية في أسرتكم؟)	☒ Evet (نعم) ☐ Hayır (لا)
4. Düzenli olarak Türkçe kitap, dergi veya gazete okuyor musunuz? (هل تقرأون الكتب والمجلات والجرائد باللغة التركية بانتظام؟)	☐ Çok sık (haftada birkaç kez) okurum. (كثيراً أقرأ كم مرة في الأسبوع) ☐ Arada sırada (ayda en az bir kez) okurum. (أحياناً أقرأ على الأقل مرة في الشهر) ☒ Hemen hemen hiç okumam. (تقريباً لا أقرأ نهائياً)
5. Türkçe film, dizi, müzik izliyor/dinliyorsunuz mu? (هل تتابعون أفلام ومسلسلات وتلفزيونية وسمعيون إلى الأغنية التركية؟)	☐ Çok sık (haftada birkaç kez) bir şeyler dinler/izlerim. (كثيراً أستمع/أشاهد كم مرة في الأسبوع) ☒ Arada sırada (ayda en az bir kez) bir şeyler dinler/izlerim. (أحياناً أستمع/أشاهد على الأقل مرة في الشهر) ☐ Hemen hemen hiç Türkçe film / dizi veya müzik dinlemem/izlemem. (تقريباً لا أستمع للملغني ولا أشاهد الأفلام والمسلسلات التركية نهائياً)
6. Sosyal medyada Türk kökenli insanlarla konuşuyor musunuz? (هل تتحدثون مع الأتراك في مواقع التواصل الاجتماعي؟)	☐ Evet (نعم) ☒ Hayır (لا)

Konuşmaya karşı ilginiz	
1. Bildiğiniz yabancı dillerde konuşmayı sever misiniz? (هل تحبون التحدث بلغات الأجنبية التي تعرفونها؟)	☒ Evet (نعم) ☐ Hayır (لا)
2. Bir önceki soruya cevabınız evet ise hangi sıklıkla konuşursunuz? (إذا كان جوابكم للسؤال السابق بنعم ما مدى تحدثكم بالغات الأجنبية التي تعرفونها؟)	☒ Çok sık (haftada birkaç kez) konuşurum. (كثيراً أتكلم كم مرة في الأسبوع) ☐ Arada sırada (ayda en az bir kez) konuşurum. (أحياناً أتكلم على الأقل مرة في الشهر) ☐ Hemen hemen hiç konuşmam. (تقريباً لا أتكلم نهائياً)
3. Ana dilinizde konuşma becerinizi nasıl değerlendirirsiniz? (كيف تقيمون مهارة المحادثة لديك في لغتك الأم؟)	☒ Çok iyi, hemen her konuda rahatlıkla konuşabilirim. (جيدة جداً، أستطيع التحدث بأريحية في أغلب المواضيع) ☐ Orta, ihtiyacım olduğunda derdimi anlatacak kadar konuşabilirim. (متوسطة، عند الضرورة يمكنني التعبير عن احتياجاتي) ☐ Konuşmam iyi değil, genelde konuşurken çok zorlanıyorum. (مهارة المحادثة عندي سيئة، في الغالب أواجه صعوبات كثيرة أثناء الحديث)
4. Okul dışında Türkçe konuşuyor musunuz? (هل تتحدثون اللغة التركية خارج الجامعة؟)	☒ Evet, konuşuyorum. (نعم أتكلم) ☐ Hayır, konuşmuyorum. (لا أتكلم)
5. Dördüncü soruya cevabınız evet ise okul dışında hangi sıklıkla Türkçe konuşuyorsunuz? (إذا كان جوابكم للسؤال الرابع بنعم ما مدى تحدثكم باللغة التركية خارج الجامعة؟)	☒ Çok sık (haftada birkaç kez) konuşurum. (كثيراً أتكلم كم مرة في الأسبوع) ☐ Arada sırada (ayda en az bir kez) konuşurum. (أحياناً أتكلم على الأقل مرة في الشهر) ☐ Çok az konuşurum. (تقريباً لا أتكلم نهائياً)

Fakültedeki derslerinize ilişkin görüşleriniz.	
1. Bölümde aldığınız derslerden en çok hangi alandakileri sevdiysunuz? (maهی المجالات التي تفضلونها ضمن الدروس التي يتم أخذها)	☐ Dinleme (السمع) ☐ Okuma (القراءة) ☐ Edebiyat (الأدب) ☒ Tercüme (الترجمة) ☐ Konuşma (المحادثة) ☒ Yazma (الكتابة) ☐ Dilbilgisi (الgrammaire)
2. Konuşma becerisini içeren dersler ne kadar ilginizi çekiyor? (ماهي مدى تجلب الدروس التي تحتوي على مهارة المحادثة لانتباهكم؟)	☐ Çok (كثيراً) ☐ Orta (متوسطاً) ☐ Hiç çekmüyor (لا تجلب لانتباهي)
3. Sizce bölümde aldığınız dersler Türkçe konuşma becerinizi geliştirmenize yardımcı oluyor mu? (في رأيكم هل تساعدكم الدروس التي تأخذونها في القسم في تطوير مهارة المحادثة لديكم؟)	☐ Evet (نعم) ☐ Kısmen (جزئياً) ☒ Hayır (لا)
Derslerde konuşma becerisini geliştirmeye yönelik alıştırma/etkinlikler ayırdan zaman yeterli mi? (هل الوقت المخصص في الدروس لتدريب تطوير المحادثة يكفي أم لا؟)	☐ Evet (نعم) ☒ Hayır (لا)
Sizce Sınıfta her öğrenciye verilen konuşma süresi yeterli midir? (في رأيكم هل يتلقى العدد الذي تمنح لكل طالب من أجل التحدث باللغة التركية؟)	☐ Evet (نعم) ☒ Hayır (لا)
Konuşma derslerinde kullanılan kaynak ve materyaller Türkçe konuşma becerinizi geliştirmenize yardımcı oluyor mu? (هل تساعدكم المصادر والوسائل المستخدمة في القسم في تطوير مهارة المحادثة لديكم؟)	☐ Evet (نعم) ☐ Kısmen (جزئياً) ☒ Hayır (لا)
Sizce konuşma derslerinde uygulanan yöntem ve teknikler yeterli midir? (في رأيكم هل تتلقى الأساليب والتقنيات المستخدمة في دروس المحادثة؟)	☐ Evet (نعم) ☐ Kısmen (جزئياً) ☒ Hayır (لا)
4. Bölümde aldığınız dersler konuşma becerinizi geliştirme konusundaki verimliliğini artırmak için önerileriniz nelerdir. (ماهي اقتراحاتكم من أجل زيادة فاعلية الدروس التي تأخذونها في تطوير مهارة المحادثة باللغة التركية لديكم؟)	
Pour moi, faut - il doubler les profs dans chaque module en vue de développer notre niveau en langue française.	
Lütfen aşağıdaki konulardan birini seçerek 2/3 dakikalık bir konuşma yapınız. (من فضلكم اختاروا موضوعاً من المواضيع المقترحة في الأسفل وتحدثوا فيه لمدة تتراوح بين 2 و 3 دقائق)	
1. Türk kültürü ile Cezayir kültürü arasındaki benzerlikler ve farklılıklar nelerdir? (ماهي أوجه التشابه والاختلاف بين الثقافة الجزائرية والثقافة التركية؟)	
2. Covid-19 salgını günlük yaşamınızı ve eğitim hayatınızı nasıl etkilemiş? Anlatınız. (كيف أثر داء كوفيد-19 على حياتكم اليومية والدراسية؟)	
3. Geçmişe veya geleceğe gitme imkanınız olsaydı hangisini seçerdiniz? Neden? (لو كانت لكم القدرة على السفر عبر الزمن هل تفضلون الذهاب إلى المستقبل أو العودة إلى الماضي؟ لماذا؟)	

Je le vois Corona au bien Covid-19, il a été inspiré beaucoup en monde dans plusieurs domaines comme domaine d'étude, et économique plus en plus... personnellement, je trouve que le Covid-19 a influencé ma vie sans citer les détails.

Değerli Öğrenciler,

Bu anket aldığınız konuşma eğitimi hakkında sizin görüşlerinizi ölçmek için hazırlanmıştır. Aşağıdaki soruları içtenlikle cevaplamanız bizi çok memnun edecektir. Lütfen her bir soruyu cevaplarken karşısında bulunan ☐ kutucuklara (X) çarpı işareti koyunuz. Verdiğiniz bütün cevaplar sadece bilimsel çalışmada kullanılacak. Bilgileriniz hiç kimse ile paylaşılmayacaktır.

İlgünüz için çok teşekkür ederiz, eğitim hayatınızda başarılar dileriz.

أعزائي الطلبة،

الغرض من هذا الاستبيان هو التعرف على كفاءة وفعالية المنطقة، والتقييم العام لخدمات المنطقة التي تقدموها خلال مسارك في تعلم اللغة التركية. نأمل أن تكونوا قد استفادتم من خلال الإجابة على جميع الأسئلة التي يطرحها هذا الاستبيان.

من فضلكم عند الإجابة على الأسئلة صراحة (X) في الخانة ☐ كما نرجوكم عدم إكمال لغوكم هذه استبيان. في إطار البحث العلمي وعليه نتعهد بعدم الاحتفاظ على سرية معلوماتكم الشخصية وعدم مشاركتها مع أي جهة أخرى.

نشكركم على تعاونكم ونتمنى لكم التوفيق في مسارك الدراسي.

Doç. Dr. Yusuf UYAR – Belal YOUNSI

Kişisel bilgiler

Adınız Soyadınız (الاسم واللقب):

Yaşınız (العمر): 20

Cinsiyetiniz (الجنس): ☒ Kadın (ثاني) ☐ Erkek (ذكر)

Ana diliniz (اللغة الأم): ☒ Arapça (العربية) ☐ Berberice (البربرية) ☐ Fransızca (الفرنسية) ☐ Diğer (أخرى)

Sınıfınız (الصف): İkinci Sınıf

Mezun olduğunuz lise türü: عادية

Bu bölünüşü seçme amacınız: (ما هو الهدف من اختياركم لهذا القسم؟) الالتحاق بالجامعة التركية والعمل هناك

كذلك لتتعلم لغة جديدة. فني هو محبي تعلم اللغات الأجنبية

(بخلاف لغتك الأم ما هي اللغات الأجنبية التي تتقنها وفي أي مستوى؟)

Diller (اللغات)	Düzey (المستوى)				
	A1	A2	B1	B2	C1
اللغة الفرنسية			X		
اللغة الإنجليزية				X	
اللغة التركية		X			
اللغة الإسبانية		X			
اللغة الألمانية	X				

٩٤٢

Genel Türkçe kullanımı	
1. Üniversiteye başlamadan önce Türkçe eğitimi aldınız mı? (هل أخذتم دورات تعليمية في اللغة التركية قبل الالتحاق بالجامعة؟)	☐ Evet (نعم) ☒ Hayır (لا)
2. Şu anda üniversite dışında Türkçe eğitimi alıyor musunuz? (هالبا هل تتعلمون اللغة التركية خارج الجامعة؟)	☒ Evet (نعم) ☐ Hayır (لا)
3. Ailenizde Türkçe bilen var mı? (هل يوجد من يعرف اللغة التركية في اسرتكم؟)	☒ Evet (نعم) ☐ Hayır (لا)
4. Düzenli olarak Türkçe kitap, dergi veya gazete okuyor musunuz? (هل تقرأون الكتب والمجلات والجرائد باللغة التركية وينظمون؟)	☐ Çok sık (haftada birkaç kez) okurum. (كثيرا، اقرأ كم مرة في الأسبوع) ☒ Arada sırada (ayda en az bir kez) okurum. (أحيانا، اقرأ على الأقل مرة في الشهر) ☐ Hemen hemen hiç okumam. (تقريبا لا أقرأ نهائيا)
5. Türkçe film, dizi, müzik izliyor/dinliyorsunuz musunuz? (هل تشاهدون أفلام ومسلسلات و تسمعون إلى الأغاني التركية؟)	☒ Çok sık (haftada birkaç kez) bir şeyler dinletir/ izlerim. (كثيرا، أستمع كم مرة في الأسبوع) ☐ Arada sırada (ayda en az bir kez) bir şeyler dinletir/ izlerim. (أحيانا، أستمع على الأقل مرة في الشهر) ☐ Hemen hemen hiç Türkçe film / dizi veya müzik dinlemem/izlemem. (تقريبا لا أستمع للأغاني ولا أ شاهد الأفلام والمسلسلات التركية نهائيا)
6. Sosyal medyada Türk kökenli insanlarla konuşuyor musunuz? (هل تتحدثون مع الأتراك في مواقع التواصل الاجتماعي؟)	☒ Evet (نعم) ☐ Hayır (لا)

Konuşmaya karşı ilginiz	
1. Bildiğiniz yabancı dillerde konuşmayı sever misiniz? (هل تحبون التحدث باللغات الأجنبية التي تعرفونها؟)	☒ Evet (نعم) ☐ Hayır (لا)
2. Bir önceki soruya cevabınız evet ise hangi sıklıkla konuşursunuz? (إذا كان جوابكم للسؤال السابق بنعم ما مدى تمتعكم بلغات الأجنبية التي تعرفونها؟)	☒ Çok sık (haftada birkaç kez) konuşurum. (كثيرا، أتكلم كم مرة في الأسبوع) ☐ Arada sırada (ayda en az bir kez) konuşurum. (أحيانا، أتكلم على الأقل مرة في الشهر) ☐ Hemen hemen hiç konuşmam. (تقريبا لا أتكلم نهائيا)
3. Ana dilinizde konuşma becerinizi nasıl değerlendirirsiniz? (كيف تقيمون مهارة المعاملة لبيكم في لغتكم الأم؟)	☒ Çok iyi, hemen her konuda rahatlıkla konuşabilirim. (جيدة جدا، أستطيع التحدث بطلاقة في أغلب المواضيع) ☐ Orta, ihtiyacım olduğunda kendimi anlatacak kadar konuşabilirim. (متوسطة، عند الضرورة يمكنني التعبير عن احتياجاتي) ☐ Konuşmamı iyi değil, genelde konuşurken çok zorlanıyorum. (مهارة المعاملة عديسية في الغالب، أواجه صعوبة كبيرة أثناء الحديث)
4. Okul dışında Türkçe konuşuyor musunuz? (هل تتحدثون باللغة التركية خارج الجامعة؟)	☒ Evet, konuşuyorum. (نعم، أتكلم) ☐ Hayır, konuşmuyorum. (لا، أتكلم)
5. Dördüncü soruya cevabınız evet ise okul dışında hangi sıklıkla Türkçe konuşuyorsunuz? (إذا كان جوابكم للسؤال الرابع بنعم ما مدى تمتعكم باللغة التركية خارج الجامعة؟)	☒ Çok sık (haftada birkaç kez) konuşurum. (كثيرا، أتكلم كم مرة في الأسبوع) ☐ Arada sırada (ayda en az bir kez) konuşurum. (أحيانا، أتكلم على الأقل مرة في الشهر) ☐ Çok az konuşurum. (تقريبا لا أتكلم نهائيا)

652

Fakültedeki derslerinize ilişkin görüşleriniz.

1. Bölümde aldığınız dersten en çok hangi alandakileri seviyorsunuz? (ماهي المجالات التي تفضلونها ضمن الدروس التي يتم أخذها)	☒ Dinleme (السمع) ☒ Okuma (القراءة) ☐ Edebiyat (الأدب) ☒ Tercüme (الترجمة) ☒ Konuşma (التحدث) ☒ Yazma (الكتابة) ☒ Dilbilgisi (القواعد)
2. Konuşma becerisini içeren dersler ne kadar ilginizi çekiyor? (إلى مدى تجلب الدروس التي تحتوي على مهارة المحادثة انتباهكم؟)	☒ Çok (كثيراً) ☐ Biraz (قليل) ☐ Hiç çekmiyordum (لا تجلب نهائياً)
3. Sizce bölümde aldığınız dersler Türkçe konuşma becerinizi geliştirmenize yardımcı oluyor mu? (في رأيكم هل تساعدكم الدروس التي تأخذونها في القسم في تطوير مهارة المحادثة لديكم؟)	☐ Evet (نعم) ☒ Kısmen (جزئياً) ☐ Hayır (لا)
Derslerde konuşma becerisini geliştirmeye yönelik alıştırmalara/etkinliklere ayrılan zaman yeterli mi? (هل الوقت المخصص في الدروس لتدريس تطوير المحادثة كافي أم لا؟)	☒ Evet (نعم) ☐ Hayır (لا)
Sizce Sınıfta her öğrenciye verilen konuşma süresi yeterli midir? (في رأيكم هل تغطي المدة التي تمنح لكل طالب من أجل التحدث باللغة التركية؟)	☒ Evet (نعم) ☐ Hayır (لا)
Konuşma derslerinde kullanılan kaynak ve materyaller Türkçe konuşma becerinizi geliştirmenize yardımcı oluyor mu? (هل تساعدكم المصادر والوسائل المستخدمة في القسم في تطوير مهارة المحادثة لديكم؟)	☐ Evet (نعم) ☒ Kısmen (جزئياً) ☐ Hayır (لا)
Sizce konuşma derslerinde uygulanan yöntem ve teknikler yeterli midir? (في رأيكم هل تغطي الأساليب والتقنيات المستخدمة في دروس المحادثة؟)	☐ Evet (نعم) ☒ Kısmen (جزئياً) ☐ Hayır (لا)
4. Bölümde aldığınız dersler konuşma becerinizi geliştirme konusundaki verimliliğini artırmak için önerileriniz nelerdir. (ماهي الاقتراحاتكم من أجل زيادة فاعلية الدروس التي تأخذونها في تطوير مهارة المحادثة باللغة التركية لديكم؟)	
اختراحياتي هي أخذ دروس غير الخط لأن الحصص قليلة جداً تشجيع الأساتذة على إتقان اللغة وزرع التفاني بين الطلبة تكثيف الأعمال المنزلية	
Lütfen aşağıdaki konulardan birini seçerek 2/3 dakikalık bir konuşma yapınız. (من فضلكم اختاروا موضوعاً من المواضيع المقترحة في الأسفل وتحدثوا فيه لمدة تتراوح بين 2 و 3 دقائق)	
1. Türk kültürü ile Cezayir kültürü arasındaki benzerlikler ve farklılıklar nelerdir? (ماهي أوجه التشابه والاختلاف بين الثقافة الجزائرية والثقافة التركية؟) 2. Covid-19 salgını günlük yaşamınızı ve eğitim hayatınızı nasıl etkilemiş? Anlatınız. (كيف أثر داء كوفيد-19 على حياتكم اليومية والتعليمية؟) 3. Geçmişe veya geleceğe gitme imkanınız olsaydı hangisini seçerdiniz? Neden? (لو غلقت لكم القدرة على السفر عبر الزمن هل تفضلون الذهاب إلى المستقبل أو العودة إلى الماضي؟ لماذا؟)	

Türk Kültürü ile Cezayir Kültürü arasındaki çok benzerlikler var.
Fakat bazı farklılıklar mesela idareler ve gelenekler Cezayirdekilerini
çok benzerler özellikle bayramlardan ve doğum günleri.

BC 1

Değerli Öğrenciler,

Bu anket aldığınız konuşma eğitimi hakkında sizin görüşlerinizi öğrenmek için hazırlanmıştır. Aşağıdaki soruları içtenlikle cevaplamanız bizi çok memnun edecektir. Lütfen her bu soruyu cevaplarken karşısında bulunan ☐ kutucuklara (X) çarpı işareti koyunuz. Verdiğiniz bütün cevaplar sadece bilimsel çalışmada kullanılacak, bilgileriniz hiç kimse ile paylaşılmayacaktır.

İlginiz için çok teşekkür eder, eğitim hayatınızda başarılar dileriz.

أعزائي الطلبة،

الغرض من هذا الاستبيان هو التعرف على كفاءة أو عدم الكفاءة بالتقييم الدائم لتدريس اللغة التركية. نرجو منكم الإجابة على جميع الأسئلة التي يطرحها هذا الاستبيان.

من فضلكم عند الإجابة على الأسئلة ضعوا علامة (X) في الخلية ☐ كما نرجو منكم عدم التردد في إظهار البحث العلمي وعليه نعهد لكم بالمحافظة على سرية معلوماتكم الشخصية وعدم مشاركتها مع أي جهة أخرى.

نشكركم على اهتمامكم ونتمنى لكم التوفيق في مساركم الدراسي.

Doç. Dr. Yusuf UYAR – Belal YOUNSI

Kişisel bilgiler

Adınız Soyadınız (الاسم واللقب):

Yaşınız (العمر): 22

Cinsiyetiniz (الجنس): ☒ Kadın (ثاني) ☐ Erkek (ذكر)

Ana diliniz (اللغة الأم): ☒ Arapça (العربية) ☐ Berberce (البربرية) ☐ Fransızca (الفرنسية) ☐ Diğer (أخرى)

Sınıfınız (الصف): 25.04.16

Metnin aldığınız ile ilgili (نوع النسخة التي تدرستم منها): Normal

Bu bölüme seçme atamamız: (ما هو الهدف من اختياركم لهذا القسم؟) أن نتعلم ونفهم اللغة العربية بشكل أفضل وأعمق.

(بمختلف لغتكم الأم ما هي اللغات الأجنبية التي تتقونها وفي أي مستوى؟) (بمختلف لغتكم الأم ما هي اللغات الأجنبية التي تتقونها وفي أي مستوى؟)

Diller (اللغات)	Düzyer (المستوى)				
	A1	A2	B1	B2	C1
Türkçe		X			
Fransızca			X		
İngilizce	X				
Arapça					X
Almanca	X				

Genel Türkçe kullanımı	
1. Üniversiteye başlamadan önce Türkçe eğitimi aldınız mı? (هل أخذتم دورات تعليمية في اللغة التركية قبل الانضمام بالجامعة ؟)	☐ Evet (نعم) ☒ Hayır (لا)
2. Şu anda üniversite dışında Türkçe eğitimi alıyormusunuz? (هلأيا هل تتعلمون اللغة التركية خارج الجامعة ؟)	☐ Evet (نعم) ☒ Hayır (لا)
3. Ailenizde Türkçe bilen var mı? (هل يوجد من يعرف اللغة التركية في اسرتكم ؟)	☐ Evet (نعم) ☒ Hayır (لا)
4. Düzenli olarak Türkçe kitap, dergi veya gazete okuyor musunuz? (هل تقرأون الكتب والمجلات والجرائد باللغة التركية ويستمررا ؟)	☐ Çok sık (haftada birkaç kez) okurum. (كثيرا أقرأكم مرة في الأسبوع) ☐ Arada sırada (ayda en az bir kez) okurum. (بالحفا أقرأ على الأقل مرة في الشهر) ☒ Hiçbir zaman okumam. (تقريباً لا أقرأ نهائيا) ☒ Çok sık (haftada birkaç kez) bir şeyler dinler / izlerim. (كثيرا أستمع / ألتأهأ كم مرة في الأسبوع) ☐ Arada sırada (ayda en az bir kez) bir şeyler dinler / izlerim. (بالحفا أستمع / ألتأهأ على الأقل مرة في الشهر) ☐ Hiçbir zaman okumam. (تقريباً لا أستمع للأغاني ولا ألتأهأ الأفلام والمسلسلات التركية نهائيا)
5. Türkçe film, dizi, müzik izliyor/dinliyorsunuz? (هل ألتأهأون الأفلام ومسلسلات وتستمعون إلى الأغاني التركية ؟)	☐ Çok sık (haftada birkaç kez) bir şeyler dinler / izlerim. (كثيرا أستمع / ألتأهأ كم مرة في الأسبوع) ☐ Arada sırada (ayda en az bir kez) bir şeyler dinler / izlerim. (بالحفا أستمع / ألتأهأ على الأقل مرة في الشهر) ☐ Hiçbir zaman okumam. (تقريباً لا أستمع للأغاني ولا ألتأهأ الأفلام والمسلسلات التركية نهائيا)
6. Sosyal medyada Türk kökenli insanlarla konuşuyor musunuz? (هل تتشأنون مع الأتراك في مواقع التواصل الاجتماعي ؟)	☒ Evet (نعم) ☐ Hayır (لا)

Konuşmaya karşı ilginiz	
1. <u>Bildiğiniz yabancı dillerde konuşmayı sever misiniz?</u> (هل تحبون التحدث بلغات الأجنبية التي تعرفونها؟)	☒ Evet (نعم) ☐ Hayır (لا)
2. <u>Bir önceki soruya cevabınız evet ise hangi sıklıkla konuşursunuz?</u> (إذا كان جوابكم للسؤال السابق بنعم ما مدى تحدثكم بالغات الأجنبية التي تعرفونها؟)	☐ Çok sık (hafifada birkaç kez) konuşurum. (كثيرا التحدث كم مرة في الأسبوع) ☒ Arada sırada (ayda en az bir kez) konuşurum. (أحيانا التحدث على الأقل مرة في الشهر) ☐ Hemen hemen hiç konuşmam. (تقريبا لا التحدث نهائيا)
3. <u>Ana dilinizde konuşma becerinizi nasıl değerlendirirsiniz?</u> (كيف تقيمون مهارة التحدث بلديكم في لغتكم الأم؟)	☐ Çok iyi. hemen her konuda rahatlıkla konuşabiliyorum. (جيدة جدا. أستطيع التحدث بارتاحة في أغلب المواضيع) ☒ Orta, ihtiyacım olduğunda dersimi anlatacak kadar konuşabiliyim. (متوسطة. عند الضرورة يمكنني التعبير عن احتياجاتي) ☐ Konuşmam iyi değil, genelde konuşurken çok zorlanıyorum. (مهارة التحدث عندي سيئة. في الغالب أواجه صعوبة كبيرة أثناء التحدث)
4. <u>Okul dışında Türkçe konuşuyor musunuz?</u> (هل تتحدثون اللغة التركية خارج الجامعة؟)	☒ Evet, konuşuyorum (نعم) ☐ Hayır, konuşmuyorum (لا التحدث)
5. <u>Dördüncü soruya cevabınız evet ise okul dışında hangi sıklıkla Türkçe konuşuyorsunuz?</u> (إذا كان جوابكم للسؤال الرابع بنعم ما مدى تحدثكم باللغة التركية خارج الجامعة؟)	☒ Çok sık (hafifada birkaç kez) konuşurum. (كثيرا التحدث كم مرة في الأسبوع) ☐ Arada sırada (ayda en az bir kez) konuşurum. (أحيانا التحدث على الأقل مرة في الشهر) ☐ Çok az konuşurum. (تقريبا لا التحدث نهائيا)

Fakültedeki derslerinize ilişkin görüşleriniz.

1. Bölümde aldığınız derslerden en çok hangi alandakileri seviyorsunuz? (ماهي المجالات التي تفضلونها ضمن الدروس التي يتم أخذها)	☒ Dinleme (السمع) ☒ Okuma (القراءة) ☐ Edebiyat (الأدب) ☒ Tercüme (الترجمة) ☒ Konuşma (المحادثة) ☒ Yazma (الكتابة) ☒ Dilbilgisi (النحو)
2. Konuşma becerisini içeren dersler ne kadar ilginizi çekiyor? (إلى أي مدى تجلب الدروس التي تحتوي على مهارة المحادثة انتباهكم؟)	☐ Çok (كثيراً) ☒ Biraz (قليلاً) ☐ Hiç çekmiyor (لا تجلب نهائياً)
3. Sizce bölümde aldığınız dersler Türkçe konuşma becerinizi geliştirmenize yardımcı oluyor mu? (في رأيكم هل تساعدكم الدروس التي تأخذونها في القسم في تطوير مهارة المحادثة لديكم؟)	☐ Evet (نعم) ☒ Kısmen (جزئياً) ☐ Hayır (لا)
Derslerde konuşma becerisini geliştirmeye yönelik alıştırmalara/etkinliklere ayrılan zaman yeterli mi? (هل الوقت المخصص في الدروس لتدريب تطوير المحادثة كافٍ أم لا؟)	☐ Evet (نعم) ☒ Hayır (لا)
Sizce Sınıfta her öğrenciye verilen konuşma süresi yeterli midir? (في رأيكم هل تغطي المدة التي تمنح لكل طالب من أجل المصنعة باللغة التركية؟)	☐ Evet (نعم) ☒ Hayır (لا)
Konuşma derslerinde kullanılan kaynak ve materyaller Türkçe konuşma becerinizi geliştirmenize yardımcı oluyor mu? (هل تساعدكم المصادر والوسائل المستخدمة في القسم في تطوير مهارة المحادثة لديكم؟)	☒ Evet (نعم) ☐ Kısmen (جزئياً) ☐ Hayır (لا)
Sizce konuşma derslerinde uygulanan yöntem ve teknikler yeterli midir? (في رأيكم هل تغطي الأساليب والتقنيات المستخدمة في دروس المحادثة؟)	☒ Evet (نعم) ☐ Kısmen (جزئياً) ☐ Hayır (لا)
4. Bölümde aldığınız dersler konuşma becerinizi geliştirme konusundaki verimliliğini artırmak için önerileriniz nelerdir. (ماهي اقتراحاتكم من أجل زيادة فاعلية الدروس التي تأخذونها في تطوير مهارة المحادثة باللغة التركية لديكم؟)	
زيادة ساعات الدرس ، لأنها ليست كافية لتطوير اللغة ، واستخدام وسائل أو تقنيات لوصول الفهم وتعلم أكثر.	
Lütfen aşağıdaki konulardan birini seçerek 2/3 dakikalık bir konuşma yapınız. (من فضلكم اختاروا موضوعاً من المواضيع المقترحة في الأسفل وتحدثوا فيه لمدة تتراوح بين 2 و 3 دقائق)	
1. Türk kültürü ile Cezayir kültürü arasındaki benzerlikler ve farklılıklar nelerdir? (ماهي أوجه التشابه والاختلاف بين الثقافة الجزائرية والثقافة التركية؟)	
2. Covid-19 salgını günlük yaşamınızı ve eğitim hayatınızı nasıl etkilemiş? Anlatınız. (كيف أثر داء كوفيد-19 على حياتكم اليومية والدراسية؟)	
3. Geçmişe veya geleceğe gitme imkanınız olsaydı hangisini seçerdiniz? Neden? (لو كنت لقم القدرة على السفر عبر الزمن هل تفضلون الذهاب إلى المستقبل أو العودة إلى الماضي؟ لماذا؟)	

Covid-19 hayatımızı değiştirdi. Heta ve iyi şeyler yaşadık, kötüler ratımız sıkıldık ama iyi şeyler ailemizle daha yakın getirdik. Ben ce bu karantide iyi bir şey çünkü sonradan sette Ağbim kaybettim vefat etmiş. bu yüzden karantin bana göre iyi, rağmen ilk defa zor gitti ama daha iyi oldu.

GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR..